

PM

2344

B58

1890

THE GOSPEL / ACCORDING / TO

30H

S T.) M A T T H E W.

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE
OF THE
BLACKFOOT INDIANS.

BY THE
REV. JOHN WILLIAM TIMS,
C. M. S. MISSIONARY.

SECRETARY CALCUTTA C.M.S. FINANCE COM

BUREAU OF
AMERICAN ETHNOLOGY.
8067
1898
LIBRARY

LONDON :
PRINTED FOR THE
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.
1890.

ÖKHS' I TSĪN IK SĪN NI

MATTHEW

OTSĪN AI PI.

CHAPTER I.

SINAK'SIN Jesus Christ David okkuai' Abraham okkuai' un'ix o sĭnaks'oiĕxĕsts.

2 Abraham ikuyiu' Isaac; ki Isaac ikuyiu' Jacob; ki Jacob ikuyiau' Judas ki omu'papiipix;

3 Ki Judas ikuyiu' Phares ki Zara, Thamar ipau'kaiĭmmiuax; ki Phares ikuyiu' Esrom; ki Esrom ikuyiu' Aram;

4 Ki Aram ikuyiu' Aminadab; ki Aminadab ikuyiu' Naasson; ki Naasson ikuyiu' Salmon;

5 Ki Salmon ikuyiu' Booz, Rachab ipau'kaiĭmmiuaiĕ; ki Booz ikuyiu' Obed, Ruth ipau'kaiĭmmiuaiĕ; ki Obed ikuyiu' Jesse;

6 Ki Jesse ikuyiu' David omŭx'nin'a; ki David omŭx'ina ikuyiu' Solomon, annŏk'ake'uŏk itom'itomiuŏk Urias man'itotsipokaiĭmmiuaiĕ;

7 Ki Solomon ikuyiu' Roboam; ki Roboam ikuyiu' Abia; ki Abia ikuyiu' Asa;

8 Ki Asa ikuyiu' Josaphat; ki Josaphat ikuyiu' Joram; ki Joram ikuyiu' Ozias;

9 Ki Ozias ikuyiu' Joatham; ki Joatham ikuyiu' Achaz; ki Achaz ikuyiu' Ezekias;

10 Ki Ezekias ikuyiu' Manasses; ki Manasses ikuyiu' Amon; ki Amon ikuyiu' Josias;

11 Ki Josias ikuyiu' Jechonias ki omu' pappipix, annik' ito'toöpikau Babylon;

12 Ki ot'sitotos au Babylon, Jechonias ikuyiu' Salathiel; ki Salathiel ikuyiu' Zorobabel;

13 Ki Zorobabel ikuyiu' Abiud; ki Abiud ikuyiu' Eliakim; ki Eliakim ikuyiu' Azor;

14 Ki Azor ikuyiu' Sadoc; ki Sadoc ikuyiu' Achim; ki Achim ikuyiu' Eliud;

15 Ki Eliud ikuyiu' Eleazar; ki Eleazar ikuyiu' Matthan; ki Matthan ikuyiu' Jacob;

16 Ki Jacob ikuyiu' Joseph, Mary om'i, annök ipau'kai'mmiuök Jesus, an'istau Christ.

17 David otsis'tsits'unoauai Abraham itsipuk'süpokosim motseiiau ke'pitappiaiu nissekoputtsi; ki ot'sitotosau Babylon omats'istsits'unoauai David mats'itsipuk'süpokosim motseiiau, mats'isse'koputtsi; Christ omats'istsits'unoauai ot'sitotosau Babylon mats'itsipuk'süpokosim motseiiau mats'isse'koputtsi.

18 Jesus Christ, otsipokai'isinni ün'niniitsiu: Annik' Mary, Jesus oksis'tsi, Joseph otak'okemattösaie itopitappi'inai, otse'kosatsok Atsim'istaaw.

19 Joseph om'i moköm'motsi tappiu, ki matsitaitau'ats mök'aiitsin nikötösaie; osime'tsitant möksisim'ianistüpskoösaie.

20 Ki otai'ksimstataaie, Satsit, Ap'istotokuä oto'tokatatsis otsipöpök'toakaie ki otan'

ikaie, Joseph, David okku'i, pinstūnnos Mary kōk'okemattosi, otse'kosatsok A tsīm'iSta aw.

21 Ki ai'ak sipokai ĩm miuaie okku'yi, ki kitak'an ĩstsĭnikōttau Jesus: tūkķă, otsitappim'ix ot sau um'itsi tappi'isuau ěsts aiakit aikōm ots e'piu ax.

22 Itūn'nitsiuaie mōk'itsenūpan ĩstōsi Ap' ĩstotokiuă otse'poawsĭsts, otsipropheti itotse'poawsĭněsts, ki an'i ĩnai,

23 Satsik, mokōk'iake ai'ak opitappiiu, ki ai'ak sipokai ĩm miuaie okku'yi, ki ak'an ĩstsĭnikōttsiauaie Emmanuel, ito'kĭsasattop Ap' ĩstotokiuă ipokai'tappi ĩm mau.

24 Joseph otsipuawk'si otso'kani, ũn'niitsitappiiu Ap' ĩstotokiuă ototokatatsĭs otan' ĩpi aie, ki ito'tuyiuaie otokem'an:

25 Ki ototom'okkuyi ot sau om ai'pokai ĩsaie matopoksokamiu'atsaie: ki nitsĭn'nikōttsiuaie JESUS.

CHAPTER II.

JESUS otai'pokai ĩsi Bethlehem, auōsĭn' ĩm Judæa, annists' ĩsk ksĭstsiku' ĩstsk, Herod ot-sĭtsĭnai ĩpi, Satsik, mokōk'ie tappix umut' auts-tsi pi apinōk'kuyi itsipuk'sipuiau Jerusalem,

2 An'iau, ũnan'ōk manipok'auōk Jews ot-sĭn'aimo aiauaie? tūkķă, annim' apinōk'kuyi stai'tappiosi nitsĭn'ō ũnan okōkatosim, ki nimut'otopinan nōk'itau a tsĭm mĭnmōs ĩnan.

3 Herod omūx'ina otokh'tsĭsaie, otap' ĩtsitan aie, ki Jerusalem ĩstokōnai'tappix ĩkōno-vok ap'ai tsitam iu ax.

4 ĩkōn au moi'piūsax omūk'atoiapiekuax ki

ai'sinakix, süppoöttesattsuax Christ mök'it-sipokaiipiaie.

5 Ki an'istsiauaie, Bethlehem, Judæa istau-ös'in'im, ün'nimaie; ün'an'istappi prophet o-sin'aksin;

6 Ki ksësto'a Bethlehem, Judæa istauös'in'im, kimats'inüksitipuaua, Judah istsin'ax; Nin'-auök, kses to'a ak'itsistauasiu ki osto'i ai'akau-kökitsimau nitsitappim'ix Israel.

7 Herod, sim'nikötüssax mökök'ietappix, sokap'süppoöttesattsuax otso kap'inökuyisaie kökatosi.

8 Ki itüpüt'oköttsuax Bethlehem; ki an'iu, kükko' sokap'apsüm mok pokau'ök; ki ikon o-ainoeniki, itüm'ütskitsinikokik nökö'itsitotosi nökö'itatsim mimosi.

9 Otokh'tsisau omüxina otan'iipiaie, itsis'-tapuiaiu; ki satsik, anni'isk kök'atosiisk otsitsinoauaiisk umut'autstsi pi apinök'uyi otsitom'-akoaiauaie, ki otai'totosi inük'sipokai ot'sitau pipiaie itots'iketsipuyiaie.

10 Otsinno'össauaie kök'atosi, eks'kamük otse'tametüksu ai.

11 Ki otaitsipis'sau nap'ioyis, Mary oksis'-tsi ipinny'iauaie pokai'isk, ki innissi'iau, ki itatsim'mim miau: ki otai pasuk'inissau ästs otakomütskotüksuau ästs, issak'okotsiauaie gold ki frankincense ki myrrh.

12 Ap'istotokiuä papaukökianistüsax mök-staiskit'otosau, noke'tsi mokso kui itüp'akai-iau.

13 Ki otau'mattosau, satsik, Ap'istotokiuä stotokata tsis papau ta'atsiu aie Joseph, an'is-itouaie, Nipuat', ki mattos'au pokau' ki o-

ksis'tsi ki ikūm'itappoat Egypt, ki stau'pit ki kītak'otūmanisto; tūk'kă, Herod ai'ak-apsūm miuaie inūk'sipokau mōks'enitōsaie.

14 Otai'puawksi, sepi'ai'akotuyiuax inūk'sipokau ki oksis'tsi ki Egypt itūp'itappoiau:

15 Ki itau'piuaie otai'insaie Herod, mōkse-nūp'anistosi Ap'istotokiuă otsé'poawsin, ot-sipropheti totsī'uaie, Egypt, ūn'nimaie nitsīt'ūtūmmau no'ko'a.

16 Herod, otai'noōsax mokōk'ietappix ot-ap'apisto to yīsax, eks'kai'istsetūk'kiu, ki itūp'oto-kōttsiuax (*otsen'nakemix*) Bethlehem ki sa'a-kapotsim, ai'stokistuyimix sōk'umappix ikōn'-ainit'siauaax; kūt'taistoki'stuyimix sōk'umappix mat'okōn'ainit'siauaax, u mut'otsksinippi otso kap'sūppoōtsesattūsax mokōk'ietappix.

17 Itūm'enūpanistom aie Jeremy prophet otsé'poawsin otan'ipi,

18 Epo'awsinni itsīk'kitokhtsip Rama, asain'sinni ki aiim'motseisinni ki omūkoyesinni, Rachel o'kosix itau'asūniu ki mato-kuikiawpiketūk'kiu'ats, tūk'kă, itsen'iau.

19 Herod otsé'insi, sat'sik, Ap'istotokiuă ototokata tsīs Joseph otsipapau'takaie, Egypt otsitai'tappiisaie.

20 An'istsiu aie, Nipuat' ki mattos'au inūk'sipokau ki oksis'tsi, ki itūp'itappoat Israel istau'ōšinim; tūk'kă ini'au anniks'isk ap'ūssummiiskaie otsipai'tappiisinni.

21 Ki itsipuau ki aiak'otuyiuax pokau'a ki oksis'tsi, ki Israel istau'ōšin'im ito'to.

22 Ki otokh'tsissi Archelaus otau'atsuaiit-sitapai'naiisi un'ni otsin'naiisinni, isstūn'im-

aie mők'ittaposaie; ki Ap'istotokiuă otsi-
papauanistosaie, Galilee itanıs'tüpittappo:

23 Ki akapioyis, Nazareth anıstau, ito'to
ki itoko'yiü; mőkenupanistosaie prophetix ot-
an'iipiax, akanıstai'niköttau Nazaren'aikuün.

CHAPTER III.

ANNISTS'ISK ksıstıku'ıstsk John Baptist
ıto'to Judæa istoksis'tapiksökkui, itüs'-
ksınimatstokiu,

2 Ki an'iu sauai'tsitak, spots'im ıstın'naii-
sın ni aststsiu'.

3 Am'aük annök' matap'piuök Isaiah pro-
phet an'iu Nıstıtäppiuă ksıstapıtauosınim
sokse'puyiu, Süppoatsıstotokh'sattoat Nin'a
okso kui, okso ku'ısts moköm'otsıstıests.

4 Ki John, Camel oku'yısts, itsıs'totosiu, ki
ıstıköp'okui itsep'siu; ki ots'o'ssınests tsik-
atsıx ki namap'ıniü.

5 Jerusalem istokönai'tappıx otokönıtota'ak-
ax, ki Judæa istokönai'tappıx, ki Jordan ıstau ös-
sın'im ıstokönai'tappıx mat'okönıtautaakax.

6 Ki nie'tüktai Jordan (*an'ıstop*), otıt'üstapı-
pinopiax, ki otsaum'ıstıtappıısuests aiınüp-
anıstomıauests.

7 Ki otsınno'össax otas'taaiıssax akai'-
tappııax Pharisees ki Saducees, otıt'tüp'au au-
ökössax otıt'üsta'pınükıpi, an'ıstıııax, Pıtse-
ksınau'kosıx, tükka'kıtan'ıkoau kökanıstüp-
ıstüpiksatossuai annik' ıstse'tüksınik astai'-
tsiik?

8 Ai'süksattok matsın'ısts mők'ıtanıstosi
kıtsauai'tıtanı:

9 Pini'tsitsiikasik kītsitsi'tanauēsts kok'kitūnissuai Kīn'un Abrahami; kitan'istopuau Ap'istotokiau, am'oxim okotokix ikotsistaua-tomoaiu Abraham pokax.

10 Kiannok' kōts'eksists kaxa'kin itsipo'to-
au: kōnai'istsis saiinasissi ak'aikakiaiau ki
ak'aututsaiu.

11 Okke' kimut'sitūstapīnopuau kōkkitsi-
sauai'tsitasuai: apatots'ik annōk' ai'aksako o-
toōk aiis'skunitapsiu, nimatsikōkokotopa'to-
moauats matsikists': Ostoi' kimutak'istapīn-
okoau Atsīm'istaaw ki is'tsi:

12 Ose'kotūk kiatsis ai'īnīmaie, kiau pūx'-
ixtoxixi otsit'aisuisuitsipik'iakipi aiak sokap-
se'maie, osos'tsipikiapioyis aiakitsiptsipoto-
ēsts otapaiēn'īnsīmmanists; ki istotox'ksiists
istsi'i matakatsiu'ats ai'aketsīnsīmēsts.

13 Jesus Galilee itūm'aumatto, Jordani ni-
e'tūktai ito'to, John mōkistsistapīniīsaie.

14 Ki John paiu'tsīmīuaie, ki otan'ikaie,
ksēsto'a ista'pīnokīt, kitaketak'sipuksipat to
kōkokotsis'tapīnnōksi, ki kumauksipuksipa-
akīks?

15 Jesus an'istsīuaie pokitse'tsīt annok':
nōks'istutsiīsīnan mokōm'motsitappiīsīni. I-
tūmīpaiokīts etomoyīuaie.

16 Ki Jesus aiis'tapīnnōssi, itopītsis soa'-
tomaie okke': ki, sat'sik, spots'im kau'opiu, ki
nan'nuyīuaie Ap'istotokiau otatsīm'istaaw i-
tutui'sūpīnūmaie sistsi'i itsīnauūni'īnai, ki
itokhitopi'īnai:

17 Ki, satsik, epo'awsīni spots'im itunni'u
amok'auk nītūk'omīmokoa, nitsekōkh'sīmau.

CHAPTER IV.

A TSIM' ISTA AW ksīs'tapiksōkkui itūmi-tūppīp'iu aie Jesus, sau um'itsitappiua mōk saksksīn noōsaie.

2 Ki nīsīp'puyi koku'ists, ki nīsīp'puyi ksīs-tsi kuists otsīt'sai oyipists, it sako'o'notsiu.

3 Ki Issaks'ksīn īma itappii ito to'yīnaie an'īñai, Ikūm'ūmeniki Ap'īstotokiua okku'i, am'oxim ok'otokixīm sītsīp'satsīsau mōk itap-aiēn asau.

4 Ki itūnīs'tsiuaie, Sīnaip Matap'pi matokot'otsi paitappī'iu ats napaiēn, Ap'īstotokiua maoi'i u mutokōnai'poawsīsts aiakotse paitappīu.

5 Sau um'itsitappiua ōtsīt si tapīppiok A-tsim'akapioyīs, ki itokhit'sipotoyeik Nato'iapioyīs,

6 Ki an'īstsiuaie, Ikūm'ūmeniki Ap'īstotokiua okku'i, īnīs'sui au ūn it: sīn'aip, ak an'īstsiuax ototokata tsix ksēsto'a: ki otsu'auēsts kitakitotsike tsi'enokiau, kokōt'sīsts kōk stai'tūkōkhsau ok'otoki.

7 Jesus itūnīs'tsiuaie, mat'sīnaip, kimat aksaksksīn oau'ats Nin'a, kitap'īstotokā.

8 Sau um'itsitappiua spai istūkki otsittūm-mī'piok aie itai istūmmūt'tsiik aie kōnau au'ōsīnīsts ki īstap'īnatsiikiēsts;

9 Ki an'īstsiuaie, am'ostsim kōnau au'ōsīnīsts kitak'okoto, apīš'tuksīsano pie niki, atsim'mīm mokeniki.

10 Jesus itūman'īstsiuaie, Mīs'ta put, Satan:

sĭn'aip, Nina Ap'ĭsto tokiua kitak'a tsĭmmĭm-mau, ki kitak'aitanĭstaito au.

11 Ki Sau um'itsitappiuă otai'skikaie ki, sat'sik, oto'tokata tsix ito'toyiki ax ki ot spum'ok ax.

12 Jesus otokh'tsĭmsi John eĕn'ōsaie it sitap'po Galilee :

13 Ki ot ũnĭstŭpa'atosae Nazareth, Capernaum ito'to ki itoko'yiu, ĭssoots'i omŭk'sikĭmi ai'aketsksŏkkui Zebulon ki Nephthalim :

14 Isaiah otse'po aw sin mŏks enŭpan ĭstosi otanipi,

15 Zebulon ĭstau'ossĭn ni ki Nephthalim ĭstau'ossĭn ni o mŭk'sikĭmi ĭsta'potsim, Jordan ap'ŭmotsim, Galilee ĭstok'aua ax ;

16 Anniks'ĭsk matap'pixk, ski'natsi itau'pixk omŭk'anatsi nan'ĭm mĭau : ki anniks'ĭsk matap'pixk au ossĭn'ni eĭnsĭn'ni itstsi'ipi ki eĭniu'tŭxĭssĭn ni itstsi'ipi, itau'pixk, ksĭstsi-kui'natsiu ot sŭs'kŏpsiu.

17 Annik' Jesus au mŭt ŭpsokse'puyiu, ki an'iu, Sau ai'tsitak ; Spots'im ĭstokŏk'itsimani āststsiu'.

18 Ki Jesus, au au'ŏk assi, Galilee ĭsto mŭk'sikĭmi, itsĭn nu'yiu ax aiĭs'kŭn nĭmotsei yix, Simon, an'ĭstau Peter ; ki oskŭn' an'ĭstau Andrew, ĭskĭm matŭk'ki omikatsĭs omŭk'sikĭmi itai'suia-pĭx ĭmĭauaie, tŭk'ka itomik'aitappiisau.

19 Ki itŭn ĭs'tsiu ax, noksŭppa'akik, ki kitak-itau mik'ottai au matap'pix.

20 Ki atomik'atsu ai itskĭm'mĭau ki ito pok-iu o'iau aie.

21 O mŭt'tŭkkiosi matsĭtsĭn nuyei u ax mat-toskŭn ĭm motsei ix, James, Zebedee o ku'yi, ki

John oskūn', ipīt'sūpīnnuyiuax ak'iosatsīs, Zebedee, un'oauaie, aip'sīmiāx otomik'atsuaiax: ki itsīn'nikōttsiuax.

22 Ki ipīt'skīttsiiauaie un'oauaie ki ak'iosatsīs, ki itopokiuo'iauaie.

23 Ki Jesus Galilee īstokōnau'ōssīn ni itap'auauōkau, otatoiapioko'auēsts itai'pīstksīnimatstokiu ki aisokse'puyiu spots'im istsetam'itsīniksīn ni; ki matap'pix opūs'tsīmmesuai ki otok'tokossīnuauēsts ikōnau'kūttutu yiuax.

24 Ki otap'īstutūksīn ni ikōnauanetūn īstopaie Syria īstau'ōssīn ni; ki ikōnai'oktokosix, ki amianīstsi pūs'tsīmisix, ki anniks'isk matap'pixk sau umitsitappiuā itsīps'tokoyiau, ki mat'tsapsix, ki an'auxenix, ikōnitausīppotaiāx; ki ikōnau'kuttutu yiuax

25 Ki Galilee īstokōnai'tappix ikōnawk'pokiuoiauaie, ki Decapolis, ki Jerusalem, ki Judæa, ki Jordan ap'ūm mōtsim īstokōnai'tappix matsēkōnawkpokiuo'iauaie.

CHAPTER V.

KI otsīnno'ossax akai'tappix nitum'mo ita'mīssō: ki otau'pīssi otsitappim'ix ototakax:

2 Ki itsipa'kuiakiu ki itūsksīnīm'atsiuax, ki itūniu,

3 Anniks'isk matap'pixk oskēttsipōppuauēxk ikikīn'etūkkiisk, etam'etūkkiau: spots'im īstsīn'naiisīn ni osto'auai otsinan'oaiāu.

4 Au'yesix etam'etūkkiau: aiaksikiawpīksīstotaiāu.

5 Ikkinap'itappiix etam'etük kiau: ksök'-kum otaksin'an'oaiiau.

6 Ino'tättomix moköm'motsipaitappiisinni ki inäk'attomix moköm'motsipaitappiisinni etam'etük kiau: ai'akokuyiau.

7 Kimapi'itappix etam'etük kiau: otak'sikimokiau

8 Ksik us'skëttsipöppix etam'etük kiau: ai'aksinnuyiau aie Ap'istotokiuä.

9 Inüs'tsetappix etam'etük kiau: akan istainiköttaiiau Ap'istotokiuä o'kosix.

10 Anniks'isk matap'pixk itsikim'atsistototaiiau otokömmo'tsitappiuösoauësts etam'etük kiau; otsinan'oaiiau spots'im istsin'naiisinni.

11 Oksis'totoko eniki ki maka'pi sitsip'sük oeniki, ki aisimmim'motsenikiau, tük ka kitük'omim mokoau kits'e'tametüksuai.

12 Sopoke'tametük kük, spopai'piik; kitakitakai'sakin nosük o spots'im: apatots'ik neto'yik ünnetoksis'totoyiuax Ap'istotokiuä otsiprophetix.

13 Kësto'akauk ksök'kum istsistsixipoku: atstosai'e umut'aiawxipi itsix'ipokuyi, tsanistapiu ksök'kum umutaiaksistsixipoku istutsip? matütokoapi'uats, ki aksis'tapixip, ki akitsitautütsamiai'osi.

14 Kësto'akauk ksök'kum istün'natsii. Akap'ioyis aitokittokhi netum'moyi matokotsisxisatop'ats.

15 Matap'pix matotstsım'axauaie anak'imatsis mök itsitaitakhtotosauaie assuyin'i, itai'süppatomiau itai'süpanakimatsopi, ki matap'pix itsips'taupix napioyis itokönnauan'akimaiiau.

16 Neto'yik kitan'akimatsis istot'ūnnasuyit matap'pix mōk'itsinniisau kitawx'istutsipists mōk'itsatsakūtotosauaie kin'a spots'im.

17 Pinatak nimut'otopi nōkitūnnistupipotsisau okōk'itsimani, ki prophetix otūn'issuai: nimatūtoto'pa nōkitūnnistūpipotsisau, nimut'oto nōkitšupanis'tsistutsisau.

18 Kitau'mūnistopuau spots'im ki ksōk'kumotsau omai'tsinikasi, ki okōk'itsimani otsitsau omsūpanistsiopi tūks'kai sikūk'sinakšin okōk'itsimani itstsi'ipi mat'akitsinikauatsaie.

19 Annōk tukskai am'ostsim inūxē'poawists kūtta'aksistutsimōkaie, ki ai'aksksinimatsokax matap'pix mōk'staiistutsisaxaie, ak'anistainikōttau inūks'tsim spots'im; annōk'ai'aksistutsimēsts ki ai'aksksinimatsōkax matap'pix mōks'istutsimēsts, ak'anistainikōttau omūk'sim spots'im.

20 Kitan'istopuau kitokōmotsipaitappiisinni saiis'tūpūkuiōkhsissi Scribes ki Pharisees ot'okōmotsipaitappiisuēsts kimatakitsipi puauats spots'im istšinnaiisinni.

21 Kikai'okhtsipuau ūkkaiap'ix otan'ikoaiu, Pinuye'nikik: ki annōk'ai'akoyenikiuōk ai'akesetsimaie okōk'itsimani:

22 Ki kitan'istopuau annōk'ksistapistsim'iuōk ox'okoā ai'akesetsimaie okōk'itsimani; ki annōk'ak'anistsiuōk ox'okoa Raca, aiakesetsimaie okōk'itsimani: ki annōk'ak'anistsiuōk, kitūt'tsapsi, ai'akesetsimaie Gihenni ots'tsiimiaie.

23 Puksi pip'potomniki kitak'iksistomūtskotūksinni nato'i'apioyis, ki isksinim'ini kixokoa kītsis'tsim mok,

24 Ūn'nim altar istsskit' kitaksišto mŭtskotŭksinni, ki matskot'; matom'ots matsin'nŭstseik ksęsto'a ki kixokoa, ki tŭm'ŭtsipuk-siput ki sakumŭts'kotoat kitsiksist'omŭtskotŭksinni.

25 Kipin nŭs'tseim is kikakhtum'o, kitsa-kiokh pokau'pim ōssi: kŏk stai istapipiok au'kŏk kitsim ai, ki au'kŏk kitsim ai ōk'staukotsei e-ėnake'nai, ki kitakitsips'ta pixik itai'in ŭkiopi.

26 Kitau'mŭn isto kitsau omai'ponitatossi kitak'sakokotosi, kimataksuxpa.

27 Kikai'okhtsipuau otanipuau ęsts ŭk kaii-ap'ix, Kimatakau ōk otapuaua:

28 Ki nęsto a kitan'istopuau, annŏk' ŭs-sŭm miu ōk'ake'u ōk' mŏk'statossae, ŭk aukhtau au ōk'au tātseu aie u'skęttsipŏppi.

29 Kinet'oopsi itsuyisseeniki, sauau'tos ki mīs'tŭpapiksistsis: ōkh'siu tuks'kŭma mŏk'sai-inakuaiissi koŏpspi, ōk stai is'tupapiksīs kostŭm Gehenna.

30 Kinet'otsis itsuyisse'eniki kawksinnit', ki mīs'tŭpapixit: ōkh'siu tuks'kaii kotsis'i mŏk'sai-inakuaiissi, ōk stai is'tŭpapiksīs kostŭm Gehenna.

31 Ūk'auan istop annŏk' aiaksiksiuatsiu ōk otokem'ani ŭnnian ist'okotsis iksiu'o'isnaksin:

32 Ki kitan'istopuau annŏk' aiaksiksiuatsiu-ōk otokem'ani, otsau omau au'ōkotasi, nokets'in ai otau ōkotāts'okaie; ki annŏk' aiakokkem'iu ōk otai'ksiuatai'isk itau'ōkatau.

33 Stsik'i, kikai'okhtsipuau otan'ipuau ęsts ŭk'kaii ap'ix, kimataksiksistapatau ŭni'pa, ki, kitaitauan istau Ap'istotokiua kitatau ŭn'is-sinni:

34 Ki kitan'istopuau, Pinūt'auūnik; spots'im pinitūpūtauūnik; tūk'ka Ap'istotokiua otspiso'pōtsisaie:

35 Ksök'kum pini'tūpūtauūnik; itsissuikau'piu: Jerusalem pini'tūpūtauūnik; tūkka Omūx'ina ot'akapioyimaie.

36 Kimat'akitūpūtauunipa kotokön', kimatokotsiksixistutsipats nitu'kuyekai ki kimatokotsixistutsipats.

37 Ki anik' A, A; Sa, Sa; mato'ketauanie-niki, mat'ōkhsiu.

38 Kikai'okhtsipuau, ūk'auanistop sauau'toainiki moōps'pi, kitak'okōtanistotoko: ki sauau'tsīmīniki mokhpe'kīnni, kitak'okōtanistotoko.

39 Ki kitan'istopuau pinsīmīm'motsemis sauum'itsitappiuā: ki annök' kitakauaiak'io-
kōk kītsets'stoksīs, matoko'tsīs ki mat'stoksīs'.

40 Ki matap'pi makitotsissīp'puyīssaie au'kōkītsīmīai, ki stakhts'isokōsīm mōk'otsīsaie, mat ūn'nistotsīs kisau'tūtsisokōsīm.

41 Ki annök' kītsitappa'atsokōk tuks'ka ūskskak'sīnni, pokom'īs na'toki iskskaksīnni.

42 Annök' kitau'kōmōnikōk, ko'tsīs, ki annök' kitai'akūkkumatūkōk, pinō'tūkaatsīs.

43 Kikai'okhtsipuau ūk'auanistop kitak'ūkomīmīmau kitopokau 'pimokā ki kitak'aukīm-
aukīkaktum'o.

44 Ki kitan'istopuau ūkomīm'mīsau kīkakh-
tum'ix, Atsīm'mīmīsau annīks'īsk matap'-
pixk kitai'pakosīnikokōauaxk ōkhs'īstutosau
annīks'īsk matap'pixk kitau'kīmokōauaxk, ki
aua'tsīmōīkatomosau annīks'īsk matap'pixk

kitse'ksis tok o au axk, ki kitai'kīmatsis tok o au axk ;

45 Kokau kosimmi'issuai Kīn'oau spots'im : tūk'ka ikkūnats'iu aie natos'i sau um'itsi tappix ki ōkh'sitappix, ki soio'tūmstuyiu ax mokōm'otsitappix ki sau'okōmotsitappix.

46 Ūkomīm'maino ainikiau anniks'isk matap'pix kitūk'omīm mok o au ixk, tsaak'an istappiuats kisa'kinosuai? kūt tom ūn istau ūk omīm-motseiu'ax au publicanix ?

47 Ki namiksematsīm'aino ainikiau kīxokoax, tsan istapiu'ats kumutau motsapiau stsik'ix? kūt tom ūn istaikse matsīm motseiu'ax au publicanix ?

48 Ki sūp-puiap'sik man ist'sūppui apspi kīn'oau spots'im.

CHAPTER VI.

ISKSKATS'ĪK kōk stau'kōm motsi tappiisuai matap'pix kōkainu'yissi; ikūmits'tsiki kīn'oau spots'im kimataksakinōsūk o au ats.

2 Mak'au mūtskotūk kieniki pinik'it man istaik'ipi aiksistapokōmotsitappikasix itai'pu yissax nato'apioyists ki mokso ku'ists, matappix mōksin nu'yissax. Kitau'mūn istopu au sakino'sattai au.

3 Ki au mūts'kotūk kieniki pinsksin'is' i'aksissautsis kinet'otsisi otai'istutsipi;

4 Mōksisim'is'si kitau mūts'kotūksin ni; ki Kīn'a, aisim mi'ūs'sūppiu ōk, kitaksin no am'sakinōsūk.

5 Ki atsīm oi'ikaino eniki pinet'om an istisk aiksistap'okōmotsitappikasix: otūk'ometsīm-

anoaiāu mōk auatsīm oiikasau otsitai'puyisau natoi'apioyists ki moksoku'ists itsi'kokeists, matap'pix mōksin nu'yissau. Kitau'mūn isto-puau, sakino'sattaiāu.

6 Ki Ksēs'to'a, a'tsīm oiikainiki, ĩtsipi ko-ko'ai, okīm'iniki, a'tsīm oiikam ĩs kĭn'a ai'sĭm-miapsiuā; ki kĭn'a, aisĭm miūs'sūppiuōk, kitaksinnoam'sakinōsūk.

7 Ki atsīm oiikaino eniki piniksĭstape'puawtsĭs, man ĩstaisĭstapepoattopiāu aie saie'tūk-kix: tūk'ka ũs'taiāu ak'aiokhtokĭāu otakai'puyissau.

8 Pinet'oman ĩstsik, tūkka Kĭn'oau ĩksĭn-ĭm'ests kitsipu'inakitsipists kitsauomau an'ĭs-topi.

9 Ũn'an ĩstūttsīm oiikak: Nĭn'an spots'im kitsitau'pipi, ũnan ĩstatsĭm'metsĭs kitsin'ikōs-im:

10 Ũnan ĩsto'tos Kitotūmap'sĭn ni: spots'im Kitsitsi'tan kanĭs'tutsipi, annom' ksōk'kum nokūt'an ĩstutsit:

11 Annok' ksĭstsiku'ik nokkok'inan aau'ōs-sĭn:

12 Ki ũnniksĭsĭn ĩt'au nitsau um'itsitappi-sĭnan ĩsts, man ĩst ũs'ksĭnoawpi anniks'ĭsk matap'pix nitsau um'itsĭsto tok in an ĩxk:

13 Ki pinĭstskĭm'ūk ĩnan, ki nok ĩtsikōm ots-e'piok ĩnan Sau um'itsitappiuā; kit ũsk'sainā-iaū nĭn'naiisĭn ni, ki otūmap'sĭn ni, ki ĩstap-ĭn a'sĭn ni. Amen.

14 Ũnniksĭsĭnno'aino eniki matap'pix otsau-um'itsitappiisuau ĩsts, Kĭn'oau spots'im kitak'okksĭnok oau.

15 Ki sauokksĭnno'aino eniki matap'pix ot-

sau um'itsi tappiisu au ěsts, Kĭn'o au Spots'im kimatak oksksĭnok o au'ats.

16 Kŭttai oyi eno eniki pinomŭs'sŭppik man-ist'o mŭssŭppi piau ksĭstapokŭmotsi tappikasix: tŭkka iksĭstuts'imiau ostokso'au ěsts, matap'pix mŭks'ksĭno ōsax kŭtta au'yiau. Kitau'mŭn-istopu au ŭk'otsimiau saiakinosattpiau.

17 Ki ksĕsto'a, kŭttai au'yeniki pu'ikĭniit, ki ĭssĭs'kiosit;

18 Matap'pix kŭkstaĭ'ĭksĭnokiau kikŭtau yi, kŭksksĭnu'yĭssi Kĭn'a aisĭm miŭssŭppiuă: ki Kĭn'a aisĭm miŭs'sŭppiuă kitaksĭnnoam'sakinosŭk.

19 Pinau moi'potosik akau'tsapsĭni annom'ksŭk kum, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsĭts'oyipi, ki kŭmos'iepĭtsix otsipĭs'sax ki otsikŭmos'sax:

20 Ki au moi'potosik akau'tsapsĭni spots'im, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsitsau'oyipiau, ki kŭmosiepĭtsix otsitsauaisi sŭppok a tŭn'akii piau ki otsitsauai'kŭmospiau:

21 Itsti'piau kitsinan'ĭsts, ŭn'nimauk ku'skĕttsipŭppi.

22 Mostŭm'i ĭsta'natsii moŭps'piina; ni tuks'kŭssi koopsi, kostŭm'ak'otui'tsiu anat'sii:

23 Ki koŭps'pi minĭx'ĭssi, kostŭm'i ak'otui'tsiu ski'natsii. Anat'sii annik' i tsĭpsts'tsiik kostŭm'i ski'natsĭssi maum'au mŭko ski'natsĭni!

24 Tukskŭm matap'pi matokotsapoto moyiu-atsax na'tokŭm ix nŭn'ax: aksikŭm okkĭmiu tukskum ki aks'ikŭm ŭk omĭm miu stsĭk'i; akikŭm e'eni tuks'kŭm ki aksikŭm'ĭstsĭm mĭm-miu stsĭk'i. Kimatokotapotomou axau Ap'ĭs-totokiuă ki sau um'itsi tappiuă.

25 Ūn'nikaie kitan'istopuau pinap'itsitatoat kitsipai'tappiisīn ni kitaks'oatoppi ki kitak'sīmatoppi : ki pinap'itsitatoat kostūm'i kitai'aksūpskawsatoppi. Tse'ka īsskīts'tau opai'tappiisīn ni ki aau'ōssīn, mostūm'i ki istotos'ists ?

26 Sūm'mokau paiu'tax : mat'omaiinsīmau axau ki matomai pokiakiu axau, ki matomau moipo tūk kiu'axau īnsīm'apioyīsts ; ki Kīn'oau spots'im ai'issoyiu ax. Tūk ka' īsskīts'tau, ksēsto'a ki osto'auai ?

27 Ūs'tainoeniki kōk'spitappiisuai, tsiksīm a' ak'aatspitappiiu ?

28 Kumauk'apai tsitatooppu aisksistsau īstotos'ists ? Sat'sīkau anat'sui opokists itai'sūskiaiu ; matapotūk kiu'astsau, matapīstutūk kiu'āsts'au īstotos'ists.

29 Ki kitan'istopuau Solomon otstsap'īstotossi matskītstom'atsēsts annists'isk sui o'pokistsk.

30 Is'totosatstopiēsts saiūs'ki īsts man īstīs'totosatstopiēsts annists'isk annok' ksīstsi kuik na'paitappiīsk ki apinōk'wīs apittūp'apīxipiaiu īstsi'i : kikūt tomaiakstai īstūpīstotosatskokoauats, kitsenūk'au maitūkkipuau.

31 Ūn'nikaie pinapai'tsitatoak kōk'an īssuai Tse'a nōks'au attopīnan ? ki, Tse'a nōk'sīmatopīnan ; ki ; Tse'a nōks'īstotosatopīnan ?

32 (Tūk'ka annists'isk, Gentiles ap'ūssatsīmēsts :) Kīn'oau spots'im īksīnīm'aie kitsīm'mūkitatosēsts.

33 Ki Matom'apsatsīk Ap'īstotckiuā otsīn'naiisīn ni ki otokōmotsitappiisīn ni ki annists'isk kitak'ūt okōnokokēsts.

34 Ūn'nikaie pinap'itsitatok apinōk'wīs ; ap-

iñök' wís ak'apitsitasiu. Tuks'kai ksístsi kui, maka'pi súp'anístsiu.

CHAPTER VII.

PINOKÖK'ITSIMAK ki kimatak okökitsim-
ük o'a

2 Kanístau'kökitsim apu ai kitak aníst au kök-itsim ük osu ai; ki kanístau'kotawpi kitak anístau'ku yíssi.

3 Ki kumauk'satsiks kěskün' osüppa'kõmo-sinni, ki kimatstatopats kitomüksüppa'kõmo-sinni?

4 Ki kiküttau kot'anístau kěskün' nõk'sau-autsissi kitsüppa'kõmosinni; ki sat'sit, omük'-o kitau ütsüppa'kõmosinni?

5 Kitsiksístapo'komotsitappiansi, Matom'-sau autsit kitomük'süppakõmosinni, ki kitako-tüm sokapsatsip kõksau autsissi kěskün' osüppa'kõmosinni.

6 Annists'isk natoap'ístsk piniko'tokau imi-tax, ki pearls pinitüp'ístüpapixikau ak'sinix, õksikkümetau au'õkai au ki akotüm otük au'au-yiau ki kitak'otüm sixipok.

7 Anik: ki kitak'okoko; apsatsik, ki kitak'-okonip; istok'iakik, ki kitaksikau ai'pixik.

8 Anniks'isk matap'pixk au'kõmõnixk au'-kuyiau; ki annök' ap'satsimõk, au'konimaie: annök istok'iakiuõk, otak'sikau ai'pixikaie.

9 Tükka' nín'naua, aukõm'õnístüssi okku'i napaiën, aiakokotsiuaie okotoki?

10 Ki aukõm'õnístüssi mammi', aiakikotsiuaie pítse'ksina?

11 Ksěsto'au, kitsau um'it sitappi pu au, is-

ksin'im'en oainiki kők'okotosuai ko'kos oau ax
 ökh'sists, Kın'ou spots'im küt tom ai ak okotsiu'-
 atsax ökh'sists anniks'isk matap'pixk otau'-
 kómönikixk?

12 Kan'ist'sitsit atopuai matap'pix kők ün'ist-
 sitsitaiissuaiu, kitak'ün'istsitsitattaiu: ün-
 nian'istap'piu okök'itsimani ki prophetix ots-
 e'puawsuai.

13 Apüt'okitsimi pi'ik; sokokit'simi apük'-
 oksokui itüp'itsiiu akotap'sinni, ki akai'tap-
 pii itsipim'ix:

14 Annik' kitsim'ik, ki annik' moksoku'ik
 itüp'itsiikiau opai'tappiisinni, apu'tsiau; ki
 unna'tsittappii ikon'imix.

15 Stun'nokau ksıs'tapatoiapiekuax kit'si-
 totaakixk emük'ikin'istotosixk, ki o'pistokini
 itapis'onotsiau.

16 Kit-aks'ksınoaiu otsin'asoauęsts. Ma-
 tap'pix küt tom autuyiu'atsauax ksıssi'ix mın'-
 ists, ki ksıs'tapsüskiists küt tom autsim'axau
 figs?

17 Neto'i kónai'ökhsistsix ai'ökhsinasiu:
 ki makap'istsix makap'inasiu.

18 Ökhsistsis matokotokapinasiu'ats, ki ma-
 kap'istsis matokot'ökhsinasiuats.

19 Kónai'istsix küttaökhsinasiix kakiok'au,
 ki is'tsi itsis'tüpapiksistaiu.

20 Ün'nikaie kitaks'ksınoaiu otsin'asoau-
 ęsts.

21 Kónai'tappixk nitan'ikixk, Nin'a, Nin'a,
 matakokönitaiipim'axau spots'im ists'in'naii-
 sinni: annök' ap'istutsimök Nin'a spots'im ot-
 sitsi'taniaie, ai'akitsipim.

22 Annik' ksıstsiku'ik akai'tappii nitak'an-

ikiau, Nin'a, Nin'a, nikūt tom aisītsips pin anats kitsin'ikösīm? ki nikūt tom aisūs koun ania u ax-au sau um'itsista awx kitsin'ikösīm? nikūt tom mutai pšsats kas pīn ana kitsin'ikösīm?

23 Ki nitak otūman istai au, ki mats'ksin opu a a; Mīstūpa'akik, ksēsto'au kitsau um'itsis-tuts ipu au.

24 Annök' aiokh'tsīmiu ök annīsts'isk nītse'-poawsīstsk aks'istutsiu moköki in'ai annök itokh it'oko ĩskau ũk ok'otoki:

25 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikĩmskau, ki ai'sopu, ki annik' napioyīs itot'sūppu; ki matsis-tokhopiu'ats; tūk'ka, itokh'itoko ĩskau ok'otoki.

26 Ki annök' aiokh'tsīmiu ök annīsts'isk nīts-e'poawsīstsk, ki matsistutsim'atsēsts aks'istutsiu mattsapsin'ai, annök' itokhit'oko ĩskau ũk spöts'ikui:

27 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikĩmskau, ki ai'sopu, ki annik' nap'ioyīs itot'sūppu; ki ĩstokhopi'u; ki omūk'o otsīs'tokhopiīsīn ni.

28 Ki ũn'ni tsiu, Jesus otaiksīste'poattosēsts annīsts'isk epo'awsīstsk, matap'pix skai e'tūk-kiau otsksin ĩmats'tūksīn ni;

29 Ototūmap'sīn ni itūs'ksin ĩmatsiu ax, ki sīnak'ix man ĩstūs'ksin ĩmatsawpi ax, matūs-ksin ĩmatsiu'atsax.

CHAPTER VIII.

OTSĪN'NĪSAA TOSSI nitum'mo akai'tappi-ii itopokiu o'iauaie

2 Ki, satsik, nīnuau leper otsitto taakaie ki

otsit' a tsim mīm mokaie, ki otsit' anikaie, Nin'a, a tsi' ta tom iniki kitokotsiksix istotok.

3 Ki Jesus itsau'ksikinstsiakiu, ki itsixen' iuaie, ki an'iu, nitak'anistutsip; ksiksit'. Ki soksiksik'siu aie.

4 Ki Jesus anistsiu aie, Sat'sit, pinaiitsinikos matap'pi; mis'taput, annis'tsin nosattsis natoi' apiekuun, ki annik' otan'ipik Moses issa'kumutskotoat moks'ksiniisau.

5 Ki Jesus otsito'tai piissi Capernaum, een'aken'ai otsitto'taakaie, ki otau'kōm ōnikaie,

6 Ki otan'ikaie Nin'a, annōk' nitapotomokōk noko'ai itsis'tokhaisiu, ai'papuyiu, eks'kaipu inūm.

7 Ki Jesus an'istsiu aie, nitak'ittappo nitak'okuttutoau.

8 Eenaken'ai an'istsiu aie, Nin'a, nimat'sipumapspa kōk'itsipissi noko'ai: kakse'puyit, ki annōk' nitapotomokōk ak'okuttutoau.

9 Nēsto'a nitap'otomoki, ki een'akex nitap'otomokiau; ki nitan'istau am'ok mis'taput, ki ai'istapu; ki nitan'istau stsik'i, puk'siput ki ai'puksi pu; ki annōk' nitap'otomokōk nitan'istau, am'oi ūnnianis'tutsit, ki au'anistutsimaie.

10 Jesus otokh'tsimsaie, skai'etūk kiu, ki an'istsiu ax anniks'isk matap'pixk ipokiu o'ixk, Kitau'mūnistopuau manist'omūkopi otau-mai'tūksin ni nimatūnistokonip'ats Israel istaōs in'im.

11 Ki kitan'istopuau akai'tappii umutauts-tsipi apinōk'kuyi ki otsit'ūstūkkōpipi ak'ūto-toiau, ki akopokau'pimiuax Abraham ki Isaac ki Jacob spots'im istšin'naiisinni.

12 Ki nñ'naiisñni istokos'ix ak'satüpiksis-tsiuax ski'natsii; annim asain'sñni ki satse'-kinan ak'itsiiau.

13 Jesus an'istsiuai eēnaken'ai mīs'taput, kan ist'au maitūk kipi kitak'ün isttutoko ki an-nök' otap'otomokök itsok'okuttutoau.

14 Ki Jesus otsitsipissaie Peter oko'aiaie, nannuyiuai otokem'ani o'ksistsiaie itsis'tokh-aitsiñnaie, ai'okhtokim pūs'tsimesñni.

15 Ki kaien'imaie otsissi, ki pūs'tsimesñni itskīmaie: ki itsipuau', ki ito'yiuax.

16 Autūkkus'si ito'tsipotuyiauai akai'tappiiu sau um'itsistaawx pakh'tokin atsiikiauax: ki otse'poawsñni itsa'tüpiksis-tsiuax staaux, ki ikut'tutuyiuax ikōnai'okhtokosix:

17 Mōks'enūpan istosi otan'ipiaie Esias prophet, ki an'iu, Osto'i mat'simēsts kitsauūt'tsikotsapsñnunists, ki ipa'tomēsts kitokh'tokosñnunists.

18 Jesus otsñno'össax akai'tappiiix ototūk sipuyimokax, ikök'itsīmau mōk'opūmosau.

19 Ki tukskūmñni aisñnaki'ina itoto'yīnaie ki an'istsiuai, Nin'a kitak'ittappopi nitak'opokiuo.

20 Jesus an'istsiuai, ota'tuyix au'öttsimaniau, ki paiu'tax au'yīiaiu; ki Nñ'nau okku'yi matsistokhotom'atsaie otokōn'.

21 Ki stsīk'i otūsksñnimats'aie an'istsiuai Nin'a, nök'otomitappo nök'akitsōsi nñ'a.

22 Ki Jesus an'istsiuai, süppa'kit; ki enix ūnan istak'itsōsauax enix.

23 Ki otsüppopis'si akh'iosatsis, otūs'ksñnimatsax ipokitsüppo'pii ax.

24 Ki satsit iek'opaikīmskau, ki ai'sik opai-kīmskau akh'iosatsīs; ki ai'okau.

25 Ki otūs'ksīnīmatsax otsīt'totaakikax ki otsitsiksekenokikax, ki an'īstsiikiau aie, Nin'-a kōmļotse'piokīnan: nitaks'īn etspīnan.

26 Ki an'īstsiuax kumauk'sikopupuauaisks kitsenūkumaitūkkipuau? Itūmit'sipuau, ki ai'sītsīpsattomēsts sopu'īsts ki pai'kīmskaiīsts; ki ikōnau'maitsiēsts.

27 Ki nīn'ax skai'etūkkiau, ki an'iau, Tsōkhtanīstap'īnauōkhtauts, sopu'īsts ki omūk'sikīmi manīstse'tokēsts?

28 Ki otopūmmo'si Gergesenes īstauōsīn'īm ito'tatsemiau aie natsitappii sauumitsistaawx pakh'tokīnattsiikiāx, aken'imanīsts itsūx'īāx, eks'kainixiikiāx, matap'pi matokottotsitsko'pats.

29 Ki satsit, aisokse'puyiau, ki an'iau, Tsa-akanīstappikītsīmatopīnan, ksēsto'ā ki nēs-tūnan, Jesus, Ap'īstotokiūā okku'yi? kikūt-taoto pa kōkkītsikīmatstīstotoksīnan otsau-omō'tosi itaiksīstsiikumīopi kōk'kītsikīma-tstīstotoksīnan?

30 Ki Pīstsiksi'pio akaiēm ak'sīnix itau'yiau.

31 Ki sauum'itsistaawx au'kōmōnīstsiuaie ki an'īstsiuaie, saiai'pixīkīnaniki, nōk'itsi-pisīnaniau ak'sīnix.

32 Ki an'īstsiuax kūkku'. Ki otsūksax, ak'sīnix itsipim'īāx: ki, satsit, kōnak'sīnix itsīn'aukskasiau inno'tsīstūppakui, ki omūk'-sikīmi suioks'kasattomiau, ki inets'iau.

33 Ki anniks'īsk matap'pixk ūsk'skūmiīsk-ax itsīs'tūpaukskasiau, ki akap'ioyīs itsipim'-iau ki ai'itsīnikōttsiauaax, ki anniks'īsk ma-

tap'pixk pakh tokkĭn at tsixk sau um'itsista awx mats'itsĭn nikōt tsi au ax.

34 Ki, sat'sit, Kōnai'tappix ikōnai'sūx kitsĭmĭau akap'ioyĭs mōkittotatsemōsau Jesus: ki otsĭn no'ōssau aie, au'kōmōnĭtsi au aie mōks'ĭstapusaie otau'ōssu ai.

CHAPTER IX.

KI itsūppo'piu akh'iosatsĭs, ki ito'pūm mo ki otauūt akap'ioyim ito'to.

2 Ki, sat'sit, itotsĭp'iau aie nĭn'nau, ai'pakh-puyiu, ĭstokhai'tsiu ŭksĭn': Ki Jesus otsĭn ĭs'saie otau mai'tūksu aiax anĭtsiuaie ai'pakh-puyiā, Nokō'a, ōkh'sitūkkĭt; kitsau um'itsitappiisĭsts ĭksĭnip'iau.

3 Ki, sat'sit, stsĭk'ix ai'sĭnakix ĭstai'au am'o (*nĭn'nau*) makapie'puyiu.

4 Ki Jesus ĭksĭnĭm'ēsts otūs'tapu au ēsts ki an'iu, kumauk'itsit atopu au aĭks maka'pi ku'skēttsipōppu au ēsts?

5 Tsĭm'a ksĭstspa'pi, kōk'anĭsi, kitsau um'itsitappiisĭsts ĭksĭnip'iau; ki kōk'anĭsi, Nipu-at' ki au ōkat'?

6 Ki kōks'ksĭniisuai Nĭn'a okku'yi ikōts'ksĭnĭmēsts sau um'itsitappiisĭsts annom'ksōk-kum (itūm'anĭtsiuaie aipakh-puyii) Nipu-at', matsit'kitūk'sĭn, koko'ai ĭs'taput.

7 Ki itsipuu' ki oko'ai itsitap'po.

8 Ki akai'tappiĭi otsĭn ĭs'sax, skai'e tūkkĭau, ki a'tsĭmmĭmĭiauaie Ap'ĭstotokiua annōk' ikotsiu'ōk matap'pix otūmap'sĭni.

9 Ki Jesus otau matto'si, nannuyiuaie nĭn'-

nau, an'istau Matthew, itau pii'inai itai'ponita-topiaie, ki an'istsiu aie Süppa'kit. Ki itsipu-au' ki pokio'atstiu aie.

10 Ki ün'niitsiu Jesus otsitsips'taupissi nap'ioyis, otau'yissi, sat'sit akai'tappiau publicanix ki sau um'itsitappix, itsi to'taipimiau ki ipokau'pimiau ax (*Jesus*) ki otüs'ksin'imatsax.

11 Ki Pharisees otsinno'össax, itünis'tsiaua-x otüsksin'imats'axaie. Kitsin'aimoau mauk-opoks'oyimiax publicanix ki sau um'itsitappix?

12 Jesus otokh'tsisaie, an'istsiu ax, anniks'isk matap'pixk ikut'totoaxk matsimmükita-pi'uaxau assokinakki, anniks'isk matap'pixk ai'okh'tokosixk kimük'itappiau.

13 Is'tapuk, üs'ksin'ik man'istap'ipi, nit-ökh'sitsip kim'apiisinni, ki nimatökh'sitsipats ikit'stüksinni: tük'ka nimat'ütotopa nök'ai-niköttosau moköm'otsitappix möks'isau aitsi-tasau, sau um'itsitappix nimut'oto.

14 John otüs'ksin'imatsax otsitüm'ittotaak-ax, ki an'iau, Tsan'istapiu'ats nimutsau au'yi-pinan nestün'an ki Pharisees, ki kitüsksin'im-atsax küttaisau au'iu'axau?

15 Ki Jesus an'istsiu ax küttau kotau'yesiu-axau man'okkemiuök oko'ai istokos'ix, itsa'-kiitawpissi man'okkemiuök? Ki annists'isk ksistsiku'ists ak'otoiau man'okkemiuök otai'akitotoawpistskaie, ki akotümsau au'yiau.

16 Kimatanipsospuau makap'isokösists; annik'psak'sinik aksoksinikau ki saku'a-pinikan aksistüpai pinikau.

17 Matap'pix matomaisüppasu yin'imests man'ists min'iokeists ük'autokeissu yin'ists, öks'ka kümipinikau ük'autokeissu yin'ists, ki

mīn'ioke ak'saikīmsskau, ki aks'iksist suyin-
asiau: Man'ioke īsts itsūppa'suyīnīmau
man'otoke īssuyīnīsts ki ai'aketōkhsiau.

18 Otsakiaisītsīp'sattosax annīsts'īsk epō-
awsīsts, tukskūm'īni eenakin'ai itoto'īnāi ki
a'tsīmīmīmaie, ki an'iu, Nitūn'na ūk'ainiu;
puk'siput ki kotsīs'i tsīxen'īs, ki aks'ipuitap-
piiu.

19 Ki Jesus itsipūau', ki itopokom'īuaie, ki
otūsksīnīmatsax mat'opokomiauaie.

20 Ki sat'sit ake'uā, au'atūnikau ūksau-
mawksaikīmsskau otok'tokossīnī na'tsīkoput-
tuyi stuyi'īsts, itsūp'paatsīuaie, ki itsīx'enīma-
aie opekakūn'īmanīaie:

21 Tūk'ka, īs'tau, ksen'īmīniki opekakūn'-
īmāni, nītak'okuttotoko.

22 Ki Jesus ito'tūkkau; ki otsīnno'ōssaie,
itūnī'u, Nitūn'na, ōkh'sitūkkit, kitau mai'tūk-
sīnī kumut'okuttotoko. Ki ake'uā annīk'
itokut'totou.

23 Ki Jesus otsītto'taiپیسی eenakin'ai oko'-
ai, ki otsīnno'ōssax au'yesīx ki matap'pix eīs'-
tsekīniau,

24 An'īstsiuax, anīs'tapaauk, ake'kuūn
matseniū'ats, ai'okau. Ki itai'īmauaie.

25 Ki otsīs'tūpskoōsax matap'pix, itsīpim,
ki ito'tsīmaie, otsīs'aie, ki ake'kuūn itsipūau.

26 Ki otap'īstutsīpi, annīk' auōsīn'ik, mot-
ūs'ksīnīpaie.

27 Ki Jesus otsīstūpau matta'atossi, na'to-
kūmī naps'tsīx nīn'ax ipokiuo'iax, ki aisokse'-
puyiax ki an'iau, David okkui', Kīm'okīnan.

28 Ki otsītsīpīs'si nap'ioyīs, naps'tsīx ito-
to'yīaiaie: ki Jesus an'īstsiuax kikūtau'mai-

tsip uau nõk'okot ũnistuts is? An'istsi iauaie
A, Nin'a.

29 Itũm'itsixeniuax oõps'puauax, ki itũni'-
u, kanisto'maitsipuai, ũnnianistsis'.

30 Ki itsikau'opiii oõps'puauax: ki Jesus
saiemiuax mõkstanis'tosax matap'pix.

31 Ki ostó'auai, otsis'tapusau ikõnai'tsĩn ni-
koyia uax matap'pix annik'auõsĩn'ik.

32 Ki otsũksax, sat'sit ito'tsĩpiauaie kũttai-
ai'puyiu sau um'itsistaaw pak to'kĩnat tsiuaie.

33 Ki sau um'itsistaaw otsai'piksistõssaie,
kũttai ai'puyiuã itse'puyiu: ki kõnaitappix
skai'etũk kiau, ki an'iau, matsĩkainip'ats Israel
ĩstauõsĩn'im.

34 Ki Pharisees an'iau sau um'itsistaawx
otsĩn'aimoauai itai'saipiksistsiuax sau um'itsi-
staawx.

35 Ki Jesus itap'auauõkau kõnau'akapio-
yĩsts, ki inũk'akapioyĩsts, ki itũs'ksĩnimats-
tokiu ota'toiapioyimoauẽsts, ki ai'semokiu
nin'naiisĩn ni ĩstõkhs'itsĩniksĩn ni, ki õk'kut-
tutsĩmẽsts matap'pix otokõnai'ok tokos uauẽsts
ki otokõnau'atũnikauẽsts.

36 Ki otsĩnno'õssaie otappiisĩn'na, kaiĩm'iu-
aie, tũkka ũs'tsĩmsiu, aneto'manistau'anetopi-
ax emũk'ikĩnax saits'tsĩssi ũks'kũmokiuã.

37 Itũman'istsiuax otũksĩnimatsax, akau-
o'yi insĩn'manĩsts, ki ap'otũkkix unna'tosĩm-
iau;

38 A tsĩm'oii kũttok insĩn'manĩsts ĩstsĩn'nau
mõk'itũpskoõsax otĩnsĩn'manĩsts apotũkkix.

CHAPTER X.

OTSIPUK'SŪPINNIKÖTŪSAX na'tsiko-
puttsiau otŭksin'imatsax, ikotsiu'ax otŭm-
ap'sin ni mök'saipiksistosauax sauum'itsistaax,
ki mök'okuttutsisax amian'istokhtokosists ki
amian'ista'tŭnikĕsts.

2 Na'tsikoputtsixk itoköt'tsiuax otsin'ikös-
oauĕsts am'ostsiaukiĕsts; Matom'itappiu, Si-
mon, mat'anistau Peter, ki Andrew oskŭn:
James, Zebedee okku'i ki John oskŭn';

3 Philip, ki Bartholemew; Thomas, ki Mat-
thew, annök' publicanök; James, Alphæus ok-
ku'i. Ki Lebbæus, mat'anistau Thaddæus;

4 Simon, Canaanite; Ki Judas Iscariot an-
nök' aien'ŭpanistsiuōkaie.

5 Anniks'isk natsikoputtsixk Jesus itoköt'-
tsiuax ki saiem'iuax ki an'istsiuax, Gentiles
oksoku'auĕsts pinitap'pok, ki Samaritans ot-
akap'ioyimoauests pinŭt'sitsipik:

6 Ki Israel oko'au otomŭk'ikŭnau mix ats'ax
is'tapuk.

7 Ki auau'ōkainoniki sem'okik, ki anik',
spots'im istsin'naiisŭn ni aststsiu'.

8 Ai'oktokosix kut'tutokau, leperix issin'-
nomokau, enix' nipua'atsokau, sauum'itsista-
awx sai'aipiksistokau; Kitsiksist'okoko, ksist-
oko'tŭkik.

9 Gold ki silver ki brass pinitšŭp'pitŭkik
kitsitai'sŭpopumatsopuauĕsts,

10 Assuia'tsiman pinots'ik aumatto'ainoai-

niki, pinots'ikau na'tokaists spīks'isokōšists, ki a'tsikists, ki otoats'ists; ap'otūkkiuā ak'-otsīmaie ots'ošīn.

11 Annik' akap'ioyisk kītai'akitsipi pika sūppo'ōttseatsik annōk' ōks'apsiuōk; ki annim' stau'pik kitsau omai' sūkskitsissuai.

12 Ki pim'innoainiki nap'ioyis, ksema-tšim'at tok.

13 Ki ōkhs'issi nap'ioyis ūnnianīstsito'tos kitsin'nūstseisuauešts; ki sauōkhs'issi ūnnianīstsska'atok kitsin'nūstseisuauešts.

14 Ki annōk' kikūt'tau tokōk, ki kūt'tau otsimikōk kitsé'poawsists, sūkskitsim'innoainiki annik' akap'ioyisk sostsik'asat tok.

15 Kitau'mūnistopuau akōk'itsīmaiksistsikuik Sodom ki Gomorrha ak'skitstom annik' akap'ioyisk.

16 Sat'sik emūk'ikīnax mīs'tūpskoawki apis'ix neto'yik kanīstsis'tūpskopuau: mokōk'ik manīstso kōkīpi pitsé'ksīnax, ki ikkīnaps'ik manīst'ik'kīnapsi kūkku'ix.

17 Ki ūsks'kūm okau matap'pix; kitakau mūts'kaukoau akōk'itsīmani, ki otatoi'apioyimoauēšts kitakitaipstūstisipis'okoau;

18 Kinīn'ax ki omūx'īnax kitakittūpīp'iokoai, nēsto'a kumut'aiakaitūpipiokoai, kōkkit-e'nūpanīstosau ki Gentiles.

19 Ki aumūts'kaukuīnnoainiki pinstak kōk-ūnīstse'puyisuai; annik' kitak'okokoau kitai'akanipu ai.

20 Kimats'epuyipuau, Kīn'ouau osta'aw ksēsto'au itsīptai'puyiu.

21 Ki umu'pappiipi akumūts'kaiuaie umu'pappiipi mōks'eīnsi, ki nīn'a akumūts'kai-

uaie okku'i; ki pokax akse nūpanīstai au un' o-
auax ki oksis'to auax mōks'enitōsau ax.

22 Ki kōnai' tappix kumut' akau kim oko ai au
nēsto'i; ki annōk' eikak'im au ōk umuts'ipai-
tappiu aspi akitsi kōmotsē'piau aie.

23 Kīm'atsis tototseno ainiki tuks'kai akap'-
ioyīs, mīs'tūpokskasik stsik'i: kitau'mūn īsto-
pu au kimatakōkōnitotopu au Israel īstokōn-
au'akapioyīsts otsau omai' akotosi Nīn'au ok-
ku'i.

24 Ūksīnīmats'au matskītsīmiu'ats otūs-
ksīnīmats'tokiuā, ki apotūk'kiuā matskītsīm-
iu'ats otsīn'aim.

25 Ōkh'siu ūksīnīmats'au mōketūm'an-
īstsau otūsksīnīmats'tokiuā, ki apotūk'kiuā
mōketūm'anīstsau otsīn'aim. Anīstsīn'nikōt-
tūsau aie nap'ioyīs otsīn'aim Beelzebub, ak'-
stai anīstsīn'nikōt'ai au ītsīps tau pixk oko'ai?

26 Pin stūn'nok au; matsekipats akstaisai-
pasokīnīs; matsitsiksīs'pats ak'staisai īskīsīs.

27 Kītse'itsīnikopuai ski'natsii matai'itsīn-
ikok ksīstsiku'inatsii: ki kitai'okhtsīpuai ko-
tokhīs'suai, sem'ik spots'im nap'ioyīsts.

28 Ki pin stūn'nok au anniks'isk akenitom-
ixk mostūm', ki sta'aw matokotsenītsiau'ats:
stūn'nok annōk' ikots'enīts iuōkax mostūm' ki
staaw stakhts'im.

29 Natokūm ix sīstsix kūt tomūt ai ponitau'-
atsax nītsipūn'asaini? ki tuks'kūm matakīt-
totstsiu'ats ksōk'kum sau ūs'ksīno ūssi Kīn'o-
au.

30 Kitoku'yikīnsīsts ikōn ūks'topiau.

31 Piniko'puk; kitots'ītskūkai īx kīmīmipu-
au akaiēm'ix sīstsix'.

32 Annök' aie' nūpan ĩtsiu ök matap' ii nēs-
to' i, osto' i nitaks' enūpan ĩstau nīn' ā spots' im.

33 Annök' nīt' saietok ök matap' piu ök, os-
to' i nītak' saietoau nīn' a spots' im.

34 Pin stak nimut' oto ĩn nūst' sīn ni nök ĩt-
sīt' apix ĩsi ksök' kum: nimat' otopa nök ĩtsīt' a-
pix ĩsi ĩn nūst' sīn ni, ĩn nu' stoan nimut' oto
(*nök ĩt sīt' apix sīt' os ksök' kum*).

35 Nimut' oto nīn' au ki un' ni mök' ĩtsi potsīs-
tsīm motse ĩsau, ki otūn' ni ki oksīs' tsi, ki āum'-
si ki maawks' i mök ĩtsi potsīs tsīm motse ĩsau.

36 Ki nīn' au aks' ikatum ĩm miu ax otopok-
au' pimix anniks' ĩsk matap' pixk oko' ai ĩ-
tsīpst' tau pixk.

37 Annök' ai ĩs' tūp ũk om ĩm miu ök un' ni
nēs to' i nimatokotsinan ũk' ats: ki annök' ai ĩs-
tūp ũk om ĩm miu ök oku' yi ki otūn' ni nēs to' i
nimatokotsinan ũk' ats.

38 Ki annök' sauots' ĩssi otai ĩnan' i sau o-
pokiu o' osi nēs to' ā, nimatokotsinan ũk' ats.

39 Annök' ikon' ĩm ök opai' tappiisīn ni, ak'-
atstomaie; annök' at' stom ök opai' tappiisīn ni,
nēs to' i itat' stomaie, ai' ak okonimaie.

40 Annök' kīt' tok ök nito' tok; ki annök'
nito' tok ök ito' toyeuaie annök' nitse' tok ũk ök.

41 Annök' ito' toyeu ök prophet otsi prophet-
isaie otak' okuy ĩssi prophet osa' kinosīn niaie;
ki annök' ito' toyeu ök moköm' otsitappiu ā ot-
o' kōmotsitappri saie, otak' okuy ĩssi moköm'-
otsitappiu ā osa' kinosīn niaie.

42 Ki annök' ai' ak utūkku yiu ök sto' kīmi
tuks' kūmi anniks' ĩsk ĩn ũks' tsīm ĩxk otūs' ksīn-
ĩm atsōssaie, kitau' mūn ĩstopu au matak at-
stom' ats osa' kinosīn niaie.

CHAPTER XI.

KI un'niniitsiu otai'ksistan istössax na'tsiko-putsix otüsksinimats'ax itsistüpa'atomaie möksinimats Toksi ki möksa tsim'sem öksi ot'akapioyimou ästs.

2 Annok' John itsipsts'taupissi itai'okiakiopi otokh'tsisessts Christ oiapis tutsipists'aie, itoköt'tsiuax na'tokümix otüsksinimats'ax,

3 Ki an'istsiu aie, kikütami'pa annök' aiakoto'ök, ki nöks'apsüm mösinan noke'tsimi?

4 Jesus an'istsiuax, mis'tapuk, matan'istsin-nomok John annists'isk kítokh'tsipuau ästsk ki kitüs'satsipuau ästsk :

5 Naps'tsiox üs'süpiu, üs'tsekaiix iköm'ot-auauökaiu, leperix issin'aiu, küttaiai'okhtsimix ai'okhtsimiau, enix' aipuu'iau ki kím'-atapsix atsímsem'aiu öks'itsiniksini.

6 Ki atsím'siu annök' kütta'i'tstskím skükuiök nësto'i.

7 Ki otsis'tapusax, Jesus otaumütüpaiitsin-nikoösauaie akai'tappix John, Tsan istappiu-ä kumutsitappopuai ksís'tapskökkum kök'satsipuai? Küttaitscip'a apai' sopu'yi itau-ütöpäpokaiiu?

8 Ki tsan'istappiu a kumut'sitappopuai kök'satsipuai? Küttaitscip'a nín'naii ikikín'istotosiu? Anniks'isk ikikín'istotosixk itot'okoyiau Omüx'inax oko'au ästs.

9 Ki tsan'istappiu ä kumut'sitappopuai kök'satsipuai? Küttaitscip'a prophet? A, kitan'istopuu skítsim'iu aie prophet.

10 Annök sinau', sat'sit, nitse'tom otoküt-

tau nit o' toka tatsis au kostoksis', ki ake' tom so-
kapapists im aie kok soku'i.

11 Kitau' mün isto puau anniks' isk itsipok-
ai' im mokix akex, mats' its tsipa ök' skits im aie
John Baptist: ki annök' inüks' tsim ök spots' im
ists in' nai isin ni ai' skits im iu aie.

12 John Baptist ists iksis' tsiku ists, puk' süpi-
ksis tsiku ists spots' im ists in' nai isin ni itusk'o
tuitsi piop, ki usk' otui' tsi pimix itusk' otuitsi-
pimiau.

13 Konai' prophetix ki okök' its imani aie'-
nünpanistom iau ests ot sau om o' tosi John.

14 Ki mak' ots im eno ainiki, am' auk Elias an-
nök' ai' akotoök.

15 Annök itokh' iuök mök' okhtsim si ün an-
iststokh' tsis.

16 Tsa nitai' akanipa annök' o' tappi isin ök
man ists in' nai puai au? Netoinitsi' au pokax
annim' itawk' pum au awpim itau' pix ki ai' sit-
sipsat tsi au otük' au au ax,

17 Ki an' ists iu ax, kitsik' üt to mopin an ki
kimat' spii puau; kitau' yim opin an ki kimau'-
kai isu au ests kimataki pu au ests au.

18 John oto' tosi matau yiu' ats ki mataisim-
iu' ats, ki an' iop pakh' tokin atsiu sau um' it si-
staaw.

19 Nin' au okku' i oto' tosi, au' yiu ki ai' sim-
iu, ki an' iop, süm' mis, aistoks' oyiu ki aistok'-
simiu, publicanix ki sau um' itsi tappix otük' au-
au ax. Ki mokök' sin ni o' kosix otoköm ots is-
tu tokaie.

20 Itau' müt üpsit sipsat tom ests akap' ioyists
annim' ot sit' apists ipists ot' apistu tük sist
ot sau om ai' sau ai tsi tūsax.

21 Kitak' oksnip maka' pi, Chorazin! kitak' oksnip maka' pi Bethsaida! nitsit' tsipsts ap istuts ipists kitak ap' io yim o au ests nitsit' tsipsts ap istu tük ki topiau Tyre ki Sidon istak' apio yists is' taisüm mi sau ai tsi tau o piau is ksüm' ma tük ki aipistsists ki makh' skitsists.

22 Ki kitan' isto pu au Okök' itsimani istisksis' tsikui man istak si ksists' papsi pi ksesto' a, aks' isiksists papiau Tyre ki Sidon.

23 Ki ksesto' a Capernaum, kit spñ' nok o spots' im, hades kitaks' in nīs si mok o; omük' ap otüksists kitak ap' io yim itap' istuts ipiau ittsipsts ap istu tük ki opiau Sodom, is' taisa ki ai tai tsi o pi.

24 Ki kitan' isto pu au, Okök' itsimani istisksis' tsikui man istak si ksists' papsi pi ksesto' au, aks' isiksists papiau Sodom.

25 Annik' Jesus an' iu, nit ökh' sitük ki nñ' a, spots' im ki ksök' kum istšn' aimi, kitai' ksīs at tokiau ests annists' isk mokök' ietappix ki kitai pasok' kñ o mo ai au inük' si po kax.

26 Ünñianists' it Nin' a; man ist ökh' si pi kit-si tsi' tan.

27 Nin' a otokön ai' nanists nitokok: ki matsitssipa isksñ nu' yiu aie okku' i aie Nin' a nits' ksñ nu' yiu aie; matsitssipa isksñ nu' yiu aie Un' ni, okku' i nits' ksñ nu' yiu aie, ki annök is ksñ im ats' sto köttseu ök Un' ni.

28 Puksipa' akik kñ ai' ik ap otük kix ki ikön üs' soks istsix, ki kitak' oko to pu au issik' sīs tsi kosñ ni.

29 Nokh kñ' ni kñ' at tok, ki isksñ o' kik; nitsik' kñ apsi ni mat' omük im us pa; ki kitak'

okonip u au ku'skēttsi pōppu au ēsts īstsīk'sīs tsi-
kosīn ni.

30 Nokh kīn'ni ksīsts'papiu, ki nitopa'tūk-
sīn sōk'otsiu.

CHAPTER XII.

A NNIK' Jesus Issīk'opi iksīstsi kui itsi sūp-
poka'atomēsts napaiēn īn sīm man īsts; ki
otūsksīn īmats'ax au'notsi ax, ki ain'asīsts au-
mūt ūp'ots īmī ax ki itaumūt ūp'io attomī ax.

2 Ki Pharisees otsīn no'ōssau ax, an ītsī au-
aie, sūm'mīsau kitūsksīn īmats'ax mat'ōkhsiu
otap'īstutsip u au ēsts an nok' īsīk'opi iksīstsi-
ku ik.

3 Ki an īs' tsiu ax kikūt tan īstop u au'ats
David otap'īstutsipi otau'notssi ki otopokom'ix;

4 Man īst'sipipi Ap'īstotokiuā oko'ai, man-
īstau'at topiau otsitau'pipi īstske'tani annik'
kūt'taōkhsīk mōks'au attosi ki otopokom'ix
mōks'au attosax aie, ki kak'ōkhsiu natoī'apie-
ku ax mōks'au attosau aie?

5 Ki kikūt an īstop u au'ats okōk'itsīmani
natoī'apieku ax man īstap'otūkkipiau īsīk'opi
i ksīstsi kui otsitsips'taupīsau omūk'atoi ap-
ioyīs kimatsīki u'ats.

6 Ki kitan'īstop u au annom' itstsiu' tuks'-
kūm ki skīt'stom omūk'atoi apioyīs.

7 Ki kitsksīni'topi man īstap'ipi nitak'ōkh-
sītsip kīm'apiisīn ni, ki nimatak'ōkhsītsipats

ikīt' stūk sīn ni, kīs' tai sau o tui' mau o pi au kūt-
tau tui maixk.

8 Nin'a okku'i itsīn' au at tom īn a ai īssīk' o-
pi iksīs tsi kui.

9 Ota' ats īs ta pu si, ota toi' a pi o yim o ai itsi-
pim ;

10 Ki sat' sit, nīn' au itsīps' tau pi īn ai, ki o-
tsīs' i i po' kōt tsiu aie. Ki ai sūp po' ōt se sat tsiu-
aie, Kūt ai' ōkh siu ats īssīk' o pi iksīs tsi ku īsts
ōk' o kut tō tō ōsi ? mōks' e nūpan īs tūs sau aie.

11 Ki an' īs tsiu ax, Ūn' nats nīn' au kit opok-
it tappi' īm mo au maks īnan' si tuks' kūm i emūk'-
i kīn a, īstsūp' po pi īssaie atūn' i aksīn īssīk' o pi i-
ksīs tsi kui, Kūt tom ai' ak stai sau tu yiu ats aie ?

12 Nīn' au kūt tom ai' skīts īm iu ats emūk' i-
kīn a ? Ūn' nikaie it ōkh' siu mōk' ōkhs ap īs tu tūk-
si īssīk' o pi iksīs tsi ku īsts.

13 Itūman' īs tsiu aie nīn' au, Sauks i kīns' tsi-
akit. Ki itsauks i kīns' tsiak iu ; ki i kut' tuts ip-
aie ne toi' ni tsiu aie ota t' o tsīs i.

14 Itūmit' sūks i au Pharisees, ki ikōn au' kōk-
i tsīm at tsi au aie man īst aks' en i ta w pi au aie.

15 Ki Jesus otskīn īs saie, its īs ta pu' : ki a-
kaī' tappix ipok iu o' iau aie, ki ikōn au' kut tu tu-
yiu ax ;

16 Ki sokap' an īs tsiu ax mōk stai i tsīn niko ōs-
ax' aie :

17 Mōks' e nūpan īs tosi Esias ota n' i pi, ki
an' iu,

18 Sūm' mok, nit ap' o to mok, an nōk' nit se'-
nini wattau ōk ; nit ūk' o mīm mau, nu' skēt tsi-
pōppi ni mut' ōkhs īm mau : nit ak itsi po to ai' īn ai
nīts īs ta' aw i ki ak an īs' tsīn mo moyiu ax Gentiles
okōk' itsi mani.

19 Mataketskau'ats mataksoksipüppišüm'-ats; mat'akitsšipa matap'pi mők'okhšišaie otsé'poawsists moksoku'ists.

20 Apai' otük'itsišsi matakšinük'iu'ats: flax setsiš'si matakštsim'atsaie otsauomai'tüpskšišaie okök'itsimani mők'itsškitsstani.

21 Ki otsin'ikšsim Gentiles ak'au maitsšim-iau.

22 Tüks'küm ito'tšipotou pakhtš'istümattseu Sauum'itsišstaaw, naps'tšiu, ki mataipuyiu'ats: ki ikut'tutuyiu'ie, ki naps'tšiuä itššüppiu ki kütai'puyiuä itse'puyiu.

23 Ki kšnai'tappix it'skaietük'kiaui ki aniau kütamiu'ats David ok'iu?

24 Pharisees otokh'tšimsau, an'iau, Am'oinin'au, matomaisaišiksštsiu'atsax Sauum'itsišstaawx, Beelzebub Šauum'itsišstaawx otsin'aimoai, umutai'saišiksštopiax

25 Ki Jesus isksšinnu'yiuax otuš'tapiax ki an'istsiuax, Nin'naiššinni ai'aketotoki ak'eitšnikau; ki akap'ioyis ki nap'ioyis aiaketotokiau matakšipuitsiuats:

26 Sauum'itsištappiuä satšp'iksštussi Sauum'itsištappiuä, aiaketsištosiu; ki otsin'naiššinni kšttomaksipuitsiu'atsaie?

27 Satšp'iksštainikiau Sauum'itsišstaawx, Beelzebub nimut'satšp'iksštaiu, Tšuka'ko'-kosix itsatšp'iksštsiu'atsax? Šn'nikaie ostoaui kitak'okök'itšimškoau.

28 Ki Satšp'iksštainikiau Sauum'itsišstaawx Ap'istotokiuä otsišta'awmi nimut'satšp'iksštaiu Ap'istotokiuä otsin'aiššinni kito'taakoai'ini.

29 Miškšpin'ai oko'ai Tša'akanštokotsišsi-

pim'atsaie, mök'itauksistutsisaie ope'kanistsaie, sauotüm'isksiptüstüsaie mīsköp'in'ai? ki ak'otümoksisstutsīmaie oko'ai.

30 Annök' niküt'taispummokök, niköttum'a: annök' niküttau pokomoawk'iakimauök auanit'apiksistükkiu.

31 Ün'nikaie kitan'istopuau, amian'istsauumitsitappiisīni ki amian'istitüpsauokömots-e'poawsists Apīstotokiuā akitsksīnoaiu matap'pi; ki annök'akitüpsauo'kōmotsepuyiuök Atsīm'istaaw matakitsksīnoau'ats.

32 Annök' itüp'sauokōmotsepuyiuök Nin'au Okku'i ak'itsksīnoau, ki annök' itüpsauokōmotsepuyiuök Atsīm'iStaaw mat'akitsksīnoau'ats annom'ksök'kum ki aie'nīssi otsīs'tüpipuitappiisīni, mat'akitsksīnoau'ats.

33 Ökhs'apīstutos mīstsīs', mök'ökhsinasīu: ki makap'īstutos mīstsīs mök'okapinasī: mīstsīs' īksīno'au otsin'assīni.

34 Pītsē'ksīnai pokax! Sauum'itsitappiinoainiki Tsa'a kitakokotün'istse'poatopūau'astsau ökh'sīsts? manīsta'kauopi u'skēttsipöppi, ma oi' itai'puyiu.

35 Ökhsīn'auā manīsta'kauopi ökh'si u'skēttsipöppi sau'otsīmēsts ökh'si'ists: Sauum'itsīn'nauā manīsta'kauopi maka'pi u'skēttsipöppi sau'otsīmēsts makap'ists.

36 Ki Kitan'istopuau Kōnai'ksīstapitse'poawsists otakse'puyisau maṭap'pix aksēnūp'anīstomiauēsts Okök'itsīmani ītsīksīs'tsīkuī:

37 Kitse'poawsists kitakokōmotsitappiets'okoaiu ki kitse'poawsists kitak'saie tokoai-au.

38 Stsik ix Sīnak'ix ki Pharisees noküt'anīs-

tsiauaie ki an'iau, Nin'a nök'okapipinan itots'tsipi ksěsto'a.

39 Ki nokūt'anistsiuax osauum'itsitappiisinna ki otau'okotaitappiisinna itok'apsatsimiau; ki mat'akitsitsipa ak'okotawpiau. Tuks'kai ak'okotapiau Jonas prophet.

40 Manists'itau pisaie Jonas mammi' o'koaniaie nioks'kai ksistsikuists ki nioks'kai koko'ists; ünniak'anistsitau piuaie Nīnau Okku'iksök'kum u'skěttsipöppi nioks'kai ksistsikuists ki nioks'kai koko'ists.

41 Nineveh istsin'ax, akopoksipapomiau ax o'tappiisinna istots'tsissi Okök'itsimani ki akitsauotütsepuyiopiau; aisauai'tsitaiu otatsim'semössax Jonas; ki sat'sit, annök' skitsim'iuök Jonas annom' itau'piu.

42 Amskap'iksök'kui istsin'nauake akopoksipapomiuaiie o'tappiisinna istots'tsissi okök'itsimani, ki akitsauotütsepuyiopiau: umuk'itsipi ksök'kui ito'to mökitokhtsissi Solomon otokök'siniaie; ki annök' skitsim'iuök Solomon annom' itau'piu.

43 Sauum'itsistaaw otsai'piksistüssi nīn'au, ikitksök'kuyim itap'auauökau issik'opissinni itap'satsim ki matokonim'atsaie.

44 Itūmau'aniu nitak'ätsko noko'ai numut'sux; ki oto'si ikon'im nam'itaitsiu, namokh'ipaie, ki a'natsistutsipaie.

45 Ki itūm'itappo ki mat'tuyiuax ikit'sikūmi ax sta'awx, itsis'tüpokapsiax, ki itsipim'iax ki itoko'attomiax: ki otsako'itappiisinni eikis'tüpokapiuaie ototom'itappiisinni. Neto'i ak'anistsiuaiie ot'okapitappiisinna.

46 Otsa'kiaisitsipsattosax matap'pix, Sat'sit,

Oksis'tsi, ki omu'pappiipix säuauts'im itai'puyiax, ai'pu in'umiau mök'sit sipsat tösau aie.

47 Tuks'küm an'istsiu aie, Sat'sit, Kiks's'ta ki kumu'pappiipix sauauts'im itai'puyiau, ki ai'pu in'umiau köksitsipsaisau.

48 Ki anni'isk otan'ikisk, an'istsiu aie, Tükka'niks's'ta? Tükka'numu'pappiipix?

49 Ki itas'kotuyiax otsis'otüs'ksin'imatsax ki an'iu Süm'mokau niks's'tsi ki numu'pappiipix!

50 Annök' ai'aksistutsim ök Nini Spots'im otsitsi'tani aie, osto'i numu'pappiipa, nëskün', nit'akem, ki niks's'ta.

CHAPTER XIII.

NETO'IK ksistsiku'ik Jesus itsüks'kitsim nap'ioyis, ki omük'sikimi issoots'i itakau'piu.

2 Isto'tuitappiix oto'taakax, ki akh'iosatsis itsitsüppo'piu, ki itakau'piu; ki isto'tuitappiix ikön'itüs sui puyiau issoots'i.

3 Ki an'istsiuax akau'iau parables ki an'iu, Sat'sit, aisüppipum'au ä itui'süppipum mau:

4 Ki otai'süppipummössi, moksoku'yi stsik'ists itsin'nissiësts, ki paiu'tax itotoiax'ësts ki itau'at tomiax'ësts.

5 Stsik'ists okotoksskui itsin'nissiësts otsits'inüksök ku aspi; ki otsai'spikksök ku aspi itsik'küm süskiau:

6 Oto'tüm isköpsi natos'i, itse'tsinitsiau; ki otsau'okötsek sau itopo'kötsiau.

7 Stsík'ists itsín'nissiau ksís'si'ix: ki ksís-si'ix itsūs'kiiu ki ito'satsiiu ax:

8 Stsík'ists ökhs'ksök kui itsín'nissiau, kiitsín'asiau, stsík'ists kepíp'pui, stsík'ists nai'íp-pui stsík'ists ni'íp'pui.

9 Annök' ito'kiuök, ũnan'istokh'tsims.

10 Ki ũksín'imats'ax ito'toyiau aie, ki an'istsiau aie, Kumauk'sitsipsat tai'isksix au parables?

11 Nok ũt'an'istsiu ax, kitokoko au kök'itsksín'isuai spots'im itsín'naiisinni itse'kipi, ki osto'au ai matokotau'ax au.

12 Annök' nan'naniuök, ak'okotau aie, ki akakai'naniu: annök küt'tainan'iiuök, otsinan-attopi ak'otsipaie.

13 ũn'nikaie nu mut'ũn'ist'sitsipsat tai au parables, issüppis'au möksta'apsau; okh'tsim-sau mökstau'okh'tsim sau, mökstai'isksín'isau.

14 Aien'ũpan'istom'ests Esaias, otan'ipi, okh'tsimeniki kitak'okh'tsim, ki kimat'akoksinipa; ki süppi'niki kitak'ũts'api, ki kimat'aksinipa:

15 Am'o o'tappiisín'na u'skëttsipöppists mi'ests, ki okh'tok'ouaests matom'aipumokh'tsimiu'ax au, ki oöps'pu au ax naps'tsi ax; möksta'apsax mööps'pix, möksta'okh'tsim'sests mokh'tok'ists, mökstau'okh'tsim'sests mu'skëttsipöppists, mökstai'sau ai'ti'asau, nok'staukututuaw sau.

16 Atsím'siau koöps'pu au ax, aiapiau; ki kokh'tok'ists, ai'okh'tsimiau.

17 Kitau'mün'istopu au, akaiëm'ix prophetix ki moköm'otsitappix ai'pu'ĩn'ũm'iau mök'satsisau'ests annists'isk kitai'nipu au'istsk ki

matsinim'axauësts; ki mök'okhtsisauests an-
nists'isk kitai'okhtsipuauistsk, ki matokhtsim'-
axauësts.

18 Okhtok ai'süpipumauä parable.

19 Matap'pi okhtsisi nin'naiisinni istse'-
poawsin, ki sauo'kömotokhtsissi, itüm'ipuksi-
pu Sauum'itsitappiuä ki ito'kasattomaie an-
nik' itsüp'ipumatopik u'skëtsipöppi. An-
nök'auk mat'simaie istüp'ipum'ani mokso-
ku'i.

20 Annök' mat'simök istüp'ipum'ani ok'-
otokskui, ai'okhtsimiu epo'awsin, ki otse'tam-
etüksinni mat'simaie;

21 Mat'auütsitsipa kök'seksi, ki mataks-
isümsu'ats; ikikin'etüksinni ki ükksistuük'-
sinni otos'au, atsim'epoawsinni ün'nikaie i-
to'toiau, istskimskükiu.

22 Annök' mat'simök istüp'ipum'ani ksīs-
si'ix, ai'okhtsimiu atsim'epoawsin; ki annok'
pai'tappiisinni istap'aitsitani, ki spükis'sists
ito'satomiuaie atsim'epoawsinni, ki mats-
inasiu'ats.

23 Annök' mat'simök istüp'ipum'ani ökh's'-
ksök'kui, ai'okhtsimiu Atsim'epoawsinni, ki
mököm'otokhtsimaie; ki itsin'asiu, stsikix,
kep'p'pu yi, stsik'ix nai'ip'pu yi, stsik'ix niip'-
pu yi.

24 Stsik'i parable an'istsiuax, ki an'iu,
Spots'im'istsinnaiisinni netum'an'istsiu Nin'-
au, annök' ai'süpipumauök ökh'sisüppi-
pum'ani otsin'simman;

25 otai'okasax otap'auto mokix, okatum'i
ito'toyiu aie, ki ökh'sisüpipumani ipa'soksüp'-
pipumau makap'süpipumani, ki itsis'tapu.

26 Ki otsūs'kīssi mattuyīs, ki otsīn'assi, itūmīn'akuo makap'sūpipumani.

27 Ki Nin'au otapautomokix otsito'taakax ki an'īstsiuāie, Nin'a, Kikūt'taiīnsīm-atop'a ōkhsisūpipumani kītsīnsīmman? Tsema ito'to makap'sūpipumani?

28 An'īstsiuax, Katum'a otap'īstutūksīnāie. Ap'auto mokix otan'ikax kikūt'ōkhsitūkipa nōk'itotosīnan nōk'sauotsīsīnanāiu?

29 Ki an'iu, Sa; sauau'tsīmīnoainikiau, makap'sūpipumani, kōkskakūm'sauotsipuāii ōkh'sisūpipumani.

30 Unnīanīst'sūskīsau mōk'itotosi pokiak'sīnni: Ki pokiak'sīnni oto'si, nitak'otūmanīstaiāu ai'pokiakix, matom'omoipotokau makap'sūpipumani, ki īs'ksipikau kōk'kītsetsīnsīssuāiu; ki īstūp'omoipotokau napaiēn'īnsīmman nitapaiēn'iokoai.

31 Stsik'i parable an'īstsiuax, ki an'iu, Spots'im īstsīn'naiisīnni netūm'anīstsiu mustard īstsīn'sīmman, annik' mat'sīmōk nīnau, ki ai'sūpipumau otsīn'sīmman;

32 Itsīs'tūpskaiinūko tsiuāie kōnai'īnsīmmanīsts; ki sūs'kiīssi, itsīs'tūpomūkkuiāu īnsīm'manīsts, ki itsīs'tsīsasiu, ki paiu'tax itotoīau ki itoko'attomiāx īsto'kūnīksīsts.

33 Stsik'i parable an'īstsiuax; Spots'im īstsīn'naiisīnni nitūm'anīstsiu itai'kopūtstau pi, annik' mat'sīmōk ake'u, ki kaias'attom nīoks'kūmi omūk'okosix, napaiēn itui'tsiāu, ki ikōnai'kopūtstopīau.

34 Am'ostsk Jesus ikōnai'sītsīpsat tsiuāsts matap'pix parables itai'sītsīpsat tsiu; ki sau-

om ai' sītsīpsīssi parable mat om aisītsīpsatsiu-atsax :

35 Mōksenūp'anīstossi Prophet otanipi, ki an'iu, nimutaksipa'kuiaki parables; nitaks-e'poattopiau annists'isk kai'sat top'istsk ksōk'-kumā sau om ap'āsto to awsi.

36 Ki Jesus aiis'tūpskuyiuax matap'pix, ki itsit'sipim nap'ioyis: ki otūsksinīmatsax otsitota'akax, ki an'iau noksksinīm'atsokīnan parable makap'itaisūppipumau pi īnsīm'man.

37 Nokūt'anīstsiuax, Annōk' itai'sūpipum-auōk ōkh'si īnsīmmani Nīn'au okku'yi am'īni;

38 Insīm'man konai'tappiua; ōkh'si īnsīmmani, nīn'naiisīnni isto'kos'ix; ki makap'īnsīmmani, Sauum'itsitappiūā o'kosix;

39 Katum'a annōk' ai'sūppipumat tomēsts, Sauum'itsitappiūā itamiu; pokiak'sīnni ksōk-kum aiksiuo'si; ki aipo'kiakix, atsīm'otokafātsīsau,

40 Manīsts'au moipitūkkipiau makap'īnsīmmanīsts ki manīstse'tsīnītspiu; ak'ūnīststsiu aiksiuo'si annom' ksōk'kum.

41 Nīn'au okku'i aks'īstūpskuyiuax otatsīm'otokatsix, ki ak'omoipotšimīauēsts ikōnau'kapiīsts ki anniks'isk matap'pixk, sauum'itsitappiū ak'omoipotoyiuax;

42 Ki akitsīpst'apiksīstsiuax omūx'tsi; anīm' ak'itstsiu asain'sīnni, ki satse'kīnani.

43 Mokōm'otsitappix akotūmīk'kūnasuyei-au, manīstīk'kūnasuyipi nato'si, un'oauai otsīn'naiisīnni, akotsīk' kūnasuyiauaie. Annōk' itokh'iuōk ūnanīstokh'tsīms.

44 Stsīki, Spots'im īstsin'naiisīnni nitūm'-

anistsiu treasure kais'attomaie insim'man; kon'issi nin'au, mat'aiksatomaie, ki otsetam'etüksinni itsis'tapu ki ipum'atopiests otoköna'nanists, ki ipum'attomaie annik' insim'manik.

45 Stsik'i, Spotsim istsin'naiisinni nitüm'anistsiu awkh'pumapiekuün otap'süm mössi ökh'six pearls:

46 Kon'issi tuks'kümi pearl akai'ixkimasu, itsis'tapu, ki ipum'atopiests otoköna'nanists ki ipum'attau.

47 Stsik'i, spots'im istsin'naiisinni nitüm'anisttsiu itau'mikau pi, annök itsui'a'pix imök-
aie omük'sikimi, ki itomian'istomoi pitük iu:

48 Itui'tsissaie, itopits'üssköpattomiau aie issoots'i, ki ito'piau, ki ökh'six itaisüppitsi-
iau iskix; ki makaps'ix istsis'tapiksistsiau.

49 Ak'otümanistsiu aiksiuos'i ksök'kum: atsüm'otokata tsix ak'sipuksüpsüxiau, ki akai'-
aketaipiksistsiau Sauum'itsitappix ki moköm'otsitappix;

50 Ki akitsipst'apiksistsiau (*sauum'itsitappix*) omüx'tsii; annim' ak'itstsiau asain'sinni ki satse'kinani.

51 Jesus an'istsiuax kikai'okhtsimipuauasts-
au annists'isk? An'istsiauaie, A, nin'an.

52 Itüm'anistsiuax Annök' ai'sinakiuök üksinimats'au spots'im istsin'naiisinni, nitüm'-
anisttsiu nin'au, iko'yiüök, sauauts'imests treasure manists' ki ük'aisists.

53 Ki itünists'tsiu, Jesus otaiksiu'attosests annists'isk parables, itsistüpa'atomaie.

54 Ki otsito'tosi otau'ütäuöšini otat'oiapio-
yimoai itsipst'üksinimatsiuax, ki ek'skaie-

tŭkkiau, ki, an'iau, Tse'ma itotsim'atsests am'ok mokök'sinik, ki am'ostsk ot'omŭkapistutŭksists?

55 Kŭttomai'sauamiu'ats ai'satsakiauă okku'i? Kŭttomaisauainiköttsiu'ats Oksistsi, Mary? ki omu'pappiipix kŭttomaisauainiköttsiu'atsax James, ki Joses, ki Simon, ki Judas?

56 Ki ot'akemix okŭttomaisauokönopokomok'atsax? Am'o Nŭn'au, Tse'ma itotsim'atsests annists'isk?

57 Ki its'tsskimskŭkiax osto'i. Ki Jesus an'istsiuax, prophet itŭs'tsaköttau, sau omai'tapposiests otau'osini ki otau ŭt'okoai.

58 Otsau omai'tŭksuai ŭn'nikaie itsau omapistutŭkkiu annim' akauo'yiests ŭkkŭk'umapotŭksists.

CHAPTER XIV.

ANNIK' Herod tetrarch okhtsim'attomests Jesus otap'istutsipists,

2 Ki an'istsiuax otap'otomokix am'omauk John Baptist; enio'sinni mat'sipuu; ŭn'nikaie ŭkkŭk'umapotŭksists itap'istutsimests.

3 Herod ŭkai'eėniuie John, ki aiis'ksipistsiuie, ki itsok'iuie osto'iaie Herodias, us Philip otokeman'inaai.

4 Tŭk'ka John an'istsiuie matökhsiu'ats kök'otoėssi.

5 Ki otai'aksenitossaie, stun'nuyiuax matap'pix, tŭk'ka isksinnu'yiuaxauie prophet.

6 Ki otai'totstsissi Herod otsit'sipokaiipi, Herodias otŭn'ni itŭt'sikipiu, ki itsŭp'istutuyiuie Herod.

7 Itsiksīs'toatsiu aie ato ũn'issīni mōk'itto-
kotossaie otan'istopiaie.

8 Ki oksīs'tsi otsīs'tok, ki an'iu, John
Baptist otokōn' ĩstsŭp'potoat omŭk'okos ki
annom' ĩstoko'kit.

9 Ki omŭx'ina itsĭk'oketŭkkiu: ki otŭtoan-
īs'si ki otopokau'yemix, ũn'nikaie itani'u
mōk'okotōsaie.

10 Ki itŭp'skōkiu, ki itsi'kawkokĭtsiauaie
John itsĭpst'sokiawpiaie.

11 Ki otokōn' itsĭpuk'sipĭppotopaie, omŭk'-
okos itsŭp'potopaie, ki ikotauai'e ake'kuũn:
ki ito'tsĭppotu yiu aie oksīs'tsi.

12 Ki otŭs'ksĭn ĩmatsax itoto'iau ki mat'-
sĭmĭau mostŭm'i, ki ai'akotomĭau, ki i'tappo-
ĭau ki itŭn ĩs'tsĭĭau Jesus.

13 Jesus otokh'tsĭmsi, itsīs'tŭpaatomaie
akh'iosatsīs itsui'akhiosiu, ki ksīs'tapsksōk-
kum itŭpan ĩstappo'aie: ki matap'pĭx otokh'-
tsīsau itsĭksĭu opokiu o'iauaie, otakap'ioyim o-
auēsts sŭx'iau.

14 Ki Jesus itopĭtsĭssoa'atomaie, ki nan'nu-
yiuax akai'tappĭx, ki kaiĭm'iuax, ki ikut'tutu-
yiuax otai'ok tokosim oauax.

15 Ki otai'ĭstŭkkōpsi, otŭs'ksĭn ĩmatsax ot-
sĭto ta'akax, ki an'ĭtsĭĭau aie, annom' ksīs'taps-
ksōk kumasiu, ki au'mŭt ŭputŭkku; o'tappĭ-
sĭnna ũn ĩstŭps'skos, mōk'ĭtapposi akap'io-
yĭsts, mōk'opumattosi aa'u'ōsĭn.

16 Ki Jesus an'ĭtsĭĭuax, matokui ĩstapu'iau-
ats; kotok' mōks'au attopĭau.

17 Ki an'ĭtsĭĭau aie, annom' nĭtsĭnan'an ĩsts
nĭsittu'yi ke'tan ĩsts ki na'tokŭmi mammix'.

18 An'iu, puk'sipĭppotokĭkau.

19 Ki an'istsiuax kōnai'tappix mōk'opasax mattu'yikui; ki mat'simēsts nisittu'yists ke'tanists ki na'tokūmi mammix', ki, otspisūp'si itatsim'etsimēsts, ki itau'minotsimēsts; ki ikotsiu'ax otūs'ksinimatsax ke'tanists, ki otūs'ksinimatsax ikotsiu'āsts o'tappiisina.

20 Ki ikōnau'yiau, ki itoku'yiau: ki mat'simēstsiu pi'nikēsts itsi'ists na'tsikoputtuyi isksim matūk'iisso kaiists.

21 Ki anniks'isk au'yixk nisitsi' omūk'sikeppix nin'ax, ki akex, ki pokax'.

22 Ki Jesus eikak'imatsiuax otūs'ksinimatsax mōk'it'sūppopisax akh'iosatsis, mōkotom'apūm mosax, ot sakiai is'tūpskoōsaie otappiisina.

23 Ki otsis'tūpskoōsax otappiisina, itsitamisso' nitum'mo mōkatsimoiikasi; ki otautūkussi itsittau'piu.

24 Ki akh'iosatsis ai'itūtsikioo, ki ipawkh'paikimskawp: tūk'ka, umut'totsūppopi.

25 Ki nisso'yi iskska'tūksinni koku'yi Jesus itsitappo'ax, omūk'sikimi itokh'itauauōkau.

26 Ki otūs'ksinimatsax otsinno'ossauaie umuttokhitauau'okani omūk'sikimi, ap'aitsitaiu, ki an'iau, Sta'awina; ki oko'pusuai itokum'iau.

27 Ki Jesus kaiip'sitsipsatsiuax, ki an'iu, Ōkh'sitūkkik; nitam'i; Piniko'puk.

28 Ki Peter nokūt'ānistsiaie, Nin'a kūm'āmieniki an'ikit ksēsto'a nōk'itotosi nōk'itsitūpauauōkasi omūk'sikimi.

29 Ki an'iu, Puk'siput. Ki Peter otinnisa'atossi akh'iosatsis, itokh'itauauōkau omūk'sikimi mōk'itapposi Jesus.

30 Ki otsin'is'si eik'sopuyi, itsiko'pum: ki otaumütüp'süppopiisi omük'sikimi ita'sainiepuyiu, ki au'aniu Nin'a, Kõmotse'pio kit.

31 Ki Jesus itüp'sauksikins'tsakiuaie ki its-ën'iuaiie, ki an'istsiuaiie, ksęsto'a enũkaumai'tũkkiua, kumauk'saietũk kiks?

32 Otsito'tosau akh'iosatsis, itsiksist'sopu.

33 Anniks'isk itsüp'popixk akh'iosatsis itoto'iauaie ki atsimmim'miauaie ki an'iau, E'mũmi kitam'i Ap'istotok'iuã okku'i.

34 Ki otau'pũmossau, itoto'iau Gennesaret istau'õssini.

35 Ki annim'istsin'ax, ots'ksinnoõssau, itüp'skũkiau kõnũs'ksõkkum sa'akapotsi, ki itotsip'iauaie ikõnai'oktokosix:

36 Ki au'kõmõn'istsiauaie (Jesus) mõkskaks'ixenısax oso'kõsim itssaiin'ikaists: ki man'ists'eipi kaien'imix ün'nineetsimi sokap'okut-totoax.

CHAPTER XV.

AI'SINAKIX ki Pharisees, Jerusalem istsi-tappimix otsit'totaakax Jesus, ki an'iau,

2 Tsan'istapiuats umut'ün'istüpaipixipiau ũk-aitappix otũn'issu aiiauęsts? oyis'sax ke'tan, matũstsĩmiu'ax.

3 Nok ũt'an'istsiuax ku'maukan'istüpaipixip-uaiıks Ap'istotokiuã otse'poawsinni kõk'sat-sisuai kiksıs'tapũn'issuai?

4 Ap'istotokiuã an'iu, atsimmim'mısau kın'-a ki kiksıs'ta; ki, annõk' ai'pakosinikuyiuõk un'ni ki oksıs'tsi, unnian'istse'insã.

5 Ki kitan'ipuu annök' an'istsiuök un'ni ki oksis'tsi, kotük'sinaie, kitak'ototokuinapi nēs to'a,

6 Ki kūt'atsīm mīm miuax un'ni ki oksis'tsi, *paio'toau*. Kitse'poawsuauēsts kumut'sai-epumapīstutsipaie Ap'īstotokuā otse'poawsīn.

7 Kitsiksīs'tapokōm mōtsi tappiansuai! Esaias prophet kit'sokapenūpanikoau, ki an'iu,

8 Am'ox matap'pix nimut'astokokiau mau'ēsts, ki nimut'atsīm mīm mokiau oto'ūniuauēsts: ki u'skēttsipōppuauēsts nitsip'piokok-
iēsts.

9 Nitsiksīs'tapatsīm mīm mokiau, ök'au maitsi pīsts āt'suai isksīn imats'iauaax nīn'ax otan'ipuuauēsts.

10 Ki nan'nikōttsiuax o'tappiisīna ki an'istsiuax, Okh'tok, ki sokap'okhtok;

11 Annik' itsūp'popiik ma oi'i matokapīstotok'atsaie nīn'aii; annik' sūk'siik ma oi'i itokapīstutuyiu'aie nīnai.

12 Ki otūksīnimats'ax otsītota'akax ki otan'ikax kikūt'ūksīnīpa Pharisees otsīs'kūksau otokh'tsīsau annik' e po'awsīnik?

13 Ki nokūt'ūniu, kōnai'sūpipumanīsts Nin'a spots'im okūt'taisūpipumatpīstsi ak'sūskōpatpīēsts.

14 A mau'patokau; naps'tsi otūppīn nūkiau naps'tsīx. Ki naps'tsiuā ātūppīn'nūssi naps'tsī'i, atūn'iaksīnī akai'akitsūppīiau.

15 Peter itūman'istsiuāie, noksksīnīm'atsokinan am'om parable.

16 Ki Jesus an'iu, kikūt'taisakiaisau aiokhtsīmīpiuaua?

17 Kiküttaisau aiokhtsimipuaua, annik' itšup'opiik maoi'i, itüp'süppopiu mo'koanni ki ipsai'piosop?

18 Ki annists'isk itsüks'isk maoi'i u'skëttsipöppi itsüks'iax; ki itokap'istutuyiauaie nïn'aii.

19 U'skëttsipöppi itsüks'ësts sauum'itsitsitanists, inik'sists, auök'otanists kömos'ists, itüp'saie pitsinni, atauün'issists;

20 Am'ostsk itokap'istutuyiauaie nïn'ai'i; ki maks'oyissi otsauomüs'tsim'issi matokapistutuyiats nïn'aii.

21 Jesus itüm'istüpa'atomaie, ki Tyre ki Sidon istssoots'ists itsitap'po.

22 Ki sat'sit, Canaan ista'ke itsux'iu annists'isk issoots'istsk, ki itasaine'poattsiuaie, ki an'iu, Kïm'okit Nin'a, David okku'i! nitün'na eiko'ksistutoau maka'pistaaw.

23 Ki matsitsitsipsattsiuatsaie. Ki otüs'ksinimatsax otsitota'akax ki otau'kömönikax ki an'iax Ün'nistüp'skös; nitükssauasaine'poükinan.

24 Ki noküt'anistsiuax, nikak'itüpskoko Israeli istat'stanix emük'ikinaix.

25 Otsitümitota'akaie ki otatsim'mïmmoksaie, ki an'iu, Nin'a Spum'mokit!

26 Ki noküt'anistsiuatie, matökhsiu'ats mök'otsïssi pokax otsau'ösinoaii mökitüp'apixis-ësts imitax'.

27 Ki (*ake'uä*) an'iu, E'münü, Nin'a; ki imitax' au'attomiau pinikësts innïssi'ists otsin'aimoauai otsitau'yipiaie.

28 Jesus itümok'anistsiuatie, Ake', omük'o kïtau mai'tüksinni: Ün'nianistsits'tsïs kitsitsi-

tatopi. Ki otün'ni ikuttotoai'ınai annik' itai'ksistsikumipik.

29 Ki Jesus itsis'tüpaatomaie annim', ki itast'toto Galilee istomük'sikimi; ki ita'misso nitum'mo ki itau'piu annim'.

30 Ki akai'tappix otsito'taakax, ki ipokom'iauaax üs'tsekaiix, naps'tsix, küttaiai'puyix, iko'müksix, ki akaiëm'ix stsik'ix ki Jesus oköt'sists itsin'apiksistsiauaax; ki ikut'tutuyiuaax:

31 Ki kõnai'tappix ek'skaie tük kiau, otsinno'össauax küttaiai'puyix otse'puyissax, ki iko'müksix otokut'totoössax, ki üs'tsekaiix otauau'ökäsax, ki naps'tsix otsaps'ax: ki üs'tsaköttsiau Israel istap'istotokii.

32 Jesus itüm'n'niköttsiuaax otüsksin'ımats'ax, ki an'iu, nitai'kımaiiau o'tappiisınna nioks'kai ksistsiku'ists nitopokau'pimokiau, ki matokoyiu'axau: ki nimat'aksistüpskoauaxau otau'notssau ökskakümütseni'au moksoku'i.

33 Ki otüsksin'ımatsax an'istsiauaie Tse'ma nõkitotsipınan'a ke'tani manisto'mükopiau mök'otokuışests o'tappiisınna?

34 Ki Jesus an'istsiuaax, Tsanetso'a ke'tanists kitsinan'oauęsts? Ki an'iau, Ikıt'sikaiiau, ki unna'tosimi inük'umix.

35 Ki an'istsiuaax o'tappiisınna, ksök'kum mökittopasax'ax.

36 Ki mat'sımęsts ikıt'sikaięsts ke'tanists ki mammix', ki a'tsimoiikau, ki a'mınotsımęsts, ki ikotsiuaax otüsksin'ımats'ax, ki üksin'ımats'ax ikotsiu'ax o'tappiisınna.

37 Ki ikõnau'yiau, ki ikuyiau; ki mat'

sīmiau pinikēsts ģtskim'iauēsts ikīt'sikaii ģksīm matūk'isokaiists itui'tsīsts.

38 Anniks'isk au'yixk nīssoyīm'i omūk'sikepīppix nīn'ax, ki akex, ki pokai.

39 Ki itsīs'tūpskuyiu o'tappiisīn'na, ki itsīt'sūppopiu akh'iosatsīs, ki ito'to Magdala ģstssootsīsts'i.

CHAPTER XVI.

PHARISEES ki Saducees ipok'itotoiau ki as'saksksīn nu yiauaie, ai' puīn ūmiau mōkanīs'tsīn nomoōsax spots'im ģstap'stosīn ni.

2 Nokūt'anģtsiuax, autūk kus'si, kitan'ipuau ak'etame ksītsiku; āmawk'ģssoksītsikuists.

3 Ki ksīskūnna'tūn nīssi, ak'akapīksītsiku annok' ksītsikui, amawk'ģssoksītsikuists ki ģkikīn'inatsiu. Kģtsīksīs'tapokōmotsitappian-suai! kitokot'ainipuu assoksīs'tsikuists ostoksó'auēsts; ki kimatokot'ainipuu annīsts'isk ksītsiku'ģstsk ģstap'stosīsts.

4 Otsaum'ģsttappiisīn'na ki otau'ōkotaitappiisīn'na ap'satsīmiau apsto'sīn ni; ki matakokotau'axau apsto'sīn ni; prophet Jonas otap'stosīn ni akokotauaie'. Ki skģtsiu'ax ki itsģstapu.

5 Ki otūs'ksīn ģmatsax otau'pūmosau pakhts'esaiģksīn ģmiau mōk'atūksau ke'tani.

6 Jesus itūm'anģtsiuax Mokōk'ģk ki ģskats'ģk Pharisees ki Saducees ģstsi'kopģtsketatģsīsau.

7 Ki ai'sģtsģpsattģseiau, ki an'iau, nģmatotsģpģnan'a ke'tani,

8 Jesus^o otsinno'osax, an'istsiuax, Inük'au-maitük kix, kumauk'sitsipsättseipuauaisks, kit-sauo'tüksuai ke'tani?

9 Kiküt'taisakiaisauokhtsımipuaua, kiküt-taisauüşksınipuaua nısitomüksikepipix matap'pix ıtsısıttu'ıts ke'tanıts, ki tsanetso'ă kitots'ıpuauęsts ıksım matük'ısokaiıts?

10 Nıstoyım'i omük'sikepipix matap'pix ıstokıtsikaıts ke'tanıts ki tsanetso'ă kitots'ıpuauęsts ıksım matük'ısokaiıts?

11 Kumauk'staıokhtsımipuauaisks kimat'sitsipsattopuau'ats ke'tanı, kök'ıskskatsıssuai Pharisees ki Saducees ıtsi'koputsketatsısau?

12 Itüm'ıksınımıau matsemıu'atsax möks-ıskatsısaıe ke'tanı ıtsi'koputsketatsıs, ki aı-semıuax möks'ıskatsısaıe Pharisees ki Saducees ots'ksınımats'tüksuaiax.

13 Jesus otsito'tosi Cesarea Philippi, aısüp-poötsesattsıuax otüşksınımats'ax, Tsa anı-u'axau matap'pi nesto'a nın'au okku'i nökö'üm-si?

14 Ki an'ıau, stsık'ix John Baptist: stsık'ix, Elias: ki stsık'ix, Jeremias, ki stsık'ă prophet.

15 An'istsiuax Tsa kitak'anıpuau nökö'üm-si?

16 Ki Simon Peter noküt'anıtsıuaıe ksęsto'ăkauk Christ, Ap'ıstotokıuă ipai'tappııuük okku'i.

17 Jesus noküt'anıtsıuaıe kitatsım'si, Simon BarJonas. Ik'sısakuyi ki aa'püni kimat'üşksınımatsok'astsau: nin'a spots'im *kitusksınımats'ok*.

18 Ki kita'atanısto, ksęsto'akauk Peter, ki am'om ok'otoküm nitak'ıttokhitokoıska

church; ki Hades istokh'se pīstanīsts matakatsiu'atsaie.

19 Ki kitai'akokoto spots'im istsin'naiisinni itotai'kauaipixīxtūkiopi; ksök'kum kitai'akomianīstomopipi, spots'im ak'itomopipo; ksök'kum kitai'akomianīstapotsippi spots'im ak'itapotsip.

20 Itüm'anīstsiuax otūsksinīmats'ax mōkstaitsinnikoōsax'aie osto'i otüm'si Jesus Christ.

21 Annik' Jesus itaumütüp'anīstsinnomoyiuax otūsksinīmats'ax manīstakittappopi Jerusalem, manīstaks'ipuinaistoto'awpiauaie omūx'īmīx ki omūk'atoiapiekuax ki ai'sinakix, ki manistaks'enitawpiauaie, manistaks'ipuauīstotoawpiauaie nioks'kai ksīstsikui.

22 Peter itümo'toyiu aie, ki aumütüp'sitsīpsattsiuaie, ki an'iu, Nin'a kōk ünīstsi'piokosi; matakittotstsiu'ats ksēsto'a.

23 Ki itapotūkau'aie, ki an'īstsiuaie Peter apūt'tokokit, Satan; kōk'kītstsskīmskūki; ki matsskūmau'ats Ap'īstotokiūā kitskska'tūksīsts annom' ksök'kum.

24 Itümanīstsiuax otūsksinīmats'ax Isttsi'ki matap'pi makopokiuo'ōssi nēsto'a, ün nianīst'auūtsikīmatstīstotos, ki ün nianīstto'tsīs otauai'staksinni, ki ün nianīstpokiuos nēsto'a.

25 Annök'aiakitsikōmotsepiosiuōk opai'tappiisinni, akatstomaie': ki annök' itai'akatstomōk opai'tappiisinni, nēstoi umutak'atstomaie, ai'akonimaie.

26 Tsanetso'ā matap'pi ak'okuiīstūpasokuiīm'ats minan'attūssi kōnūs'ksök'kum, ki atsto'si

otsipai'tappiisinni? Awx'a otai'ak oko tawpiae opai'tappiisinni?

27 Nin'au okku'i akototo'yinaie Un'ni ots'tsapinasinni ki oto'tokatatsix akopokiuo'iax, ki kõnai'tappix manistsi'piests otap'otüksuau-ests ak'ün istokotsiuax.

28 Kitau'münistopuau stsik'ix annom' itai'puyiau, matakstotsim'axau ein'o'sinni otsau-omai'nošsau nin'au okku'i otsin'ai püksipusi mõks'inaiisi.

CHAPTER XVII.

OTAIKSIU O'ĒSTS nauyi ksistsi kuists Jesus mat'toyiuax Peter, James, ki John oskūn', ki itün istūp'ip'iuax spitummo.

2 Ki otsakiainošsuaie it'oketsistūmiinai; ki ostoksis'i ikkūn'natsiu aie manist'ikkūn nasuyipi nato'si, ki otsistotos'ists ksix'inatsiests manisti'ksix inatspi ksistsiku i.

3 Ki sat'sit, itsina'ku aiēmiau Moses ki Elias, ki ai'sitsipsattsiu aie.

4 Peter itūm'anistsiu aie Jesus, Nin'ā, ōkh'siu annom' nōk'it tau pišinan: ōkh'sitūk kieniki, nōkapštutsišinan annom' nioks'kai apimanists; tuks'kaii kōksinan'attosi, ki tūks'kaii Moses mõksinan'attosi, ki tuks'kaii Elias mõk sinanattosi.

5 Otsakiai'puyissi, sat'sit ikkūn'aisoksis-tsi ku yi ituyi'kūnakoai au: ki sat'sit, epo'awsinni itots'tsiu assoksis'tsi ku i, ki an'iu, Am'omitūk'omimokos nitsek ōkh'sim mau; okh'tok.

6 Ki ūskšn'īmats'ax otokh'tsīs au aie itopi'iau ostoks'o'auēsts, ki eks'kai kopum iau.

7 Ki Jesus ito'to, ki itsix en'iuax, ki an'iu, Nipu auk', ki piniko'puk.

8 Ki ot'sūpsau mats'īn nu yiau'ax au ma tap-pix, kaks'īn nu yiau Jesus.

9 Ki nitum'moyi ots'īn'issat'tosau, Jesus itsem'iuax, ki an'iu, Pin an'is'tok matap'pi kits-īnip'u au ēsts, Nīn'au okku'i otsau omāt'si pu-ausi e'īns'n'ni.

10 Ki ot'ūs'ksn'īmatsax ai sūppoōt tse sat tsi-
au aie, ki an'iau, mauk'au an'is'ks'ix au ai'sīn ak-
ix ak'otomoto Elias?

11 Ki Jesus nokūt'an'is'tsiuax, E'mūn-
iu, Elias ak'otomoto, ki akokōnau'kōm ototom.

12 Ki kitan'istopuau, Elias ūk'auto, ki
mats'ksn'nu yiau'ax au aie ki nits'is'tu tu yiau-
aie man'istūp'stapi au. Netoyi ak'ūn'istai'pu-
īn atsi au aie Nīn'au okku'i.

13 Itūm'is'ksn'īmiau ūskšn'īmats'ax u mut-
ai'sitsīpsi John Baptist.

14 Otsito'tosau o'tappiis'n'na, nīn'aii otsi-
to'taakaie itsi to'topistuk sīsano'pīnaie, ki
an'iu,

15 Nīn'a kīm'is noko'a; au'atusīn au ki
eks'ipuīn'ūm: ai'kapitsuiopiu istsi i ki ai'kap-
itsuiopiu okke'.

16 Ki nitsitotsip'iai au aie kīt'ūs'ksn'īmats'-
ax ki matokotokut totu yiau ax au aie.

17 Jesus itūm'ān iu, o'sau omaitūkkes'n'na ki
otapok'apitappi s'n'na! Tsanets'o'a kitak o-
pokau'pimopa? Tsanets'o'a kitak'itsitatto-
pu au a? Puksi pīp'potokīk.

18 Ki Jesus se itsip' sattsiaue sau um' itsi-
staaw; ki itsüksiinai; ki annik' pokau' ikut'-
totoau.

19 Ūksin' inats' ax itūm' itototiauaie Jesus
ki an' iau, nu mauk' sau okotsa tūppi ksistūn an?

20 Ki Jesus an' istsiu ax, Kitsau omai' tūksin-
ni: kitau' mūn istopu au, kemūk' enūk' otsissi
kitau mai' tūksin ni, man ist' omūk' opi mustard
itotai' sūpipumau opi kitak' okot' an istop am'-
om netum' moyi ōk' ūm istūpotosi omim', ki
ak' itūpitsiu; ki matakitsipa kikūt' taako-
kotsistutsipu ai.

21 Am' oi ūn an istap' pi matom ai' sūxiu ats
sai its' tsisiau a' tsīm oi ikani ki sau au' yisni.

22 Ki otsa' ki itau pīssau Galilee, Jesus an' is-
tsiu ax, Nin' au okku' i ak' okotau matap' pi ix:

23 Ki aks' initsiauaie, ki ni oks' kasi ksist-
ku' ists, ak' ūtsit si pu a' ats au. Ki eks' ka i ki kin-
etūk' kiau.

24 Ki otsitto' tosau Capernaum, anniks' isk
au' tuyixk mix' kim, itoto' iau Peter, ki an' iau,
kūt tomisau aiponitau' ats kitsin' aim?

25 An' iu, A, ki otsipīs' si nap' ioyis Jesus i'-
tomsitsipsattsiauaie, ki an' iu Tsa kitsta' pa,
Simon? Tūk' ka' au' tuyiu a mix' kim ksōk kum
istsin' ax? Otau ūt' okosix, ki pie' tappix?

26 Peter an' istsiuaie, Pie' tappix. Jesus an'-
istsiuaie, o' koso au ax matak' otūm aiponitau'-
atsax.

27 Ki, nōkstaisau' kosatsōsau is' tūpuk o-
mūk' sikimi, ki sua' pi ksistis amik' atsīs, ki
mammi kitotom' omikani mattos'; ki pakui-
in' ainiki kitak' okono au mix' kim: annōk' mat-
tos', ki ko' tsisau, kitak' siponitan uni.

CHAPTER XVIII.

A N N I K' ot ū s k s ĩ n ĩ m a t s' a x i t o t o' i a u J e s u s k i a n' i a u, T ū k k a' m ĩ s t ū p o m ū k s ĩ m' a s p o t s' i m ĩ s t s ĩ n' n a i i s ĩ n n i ?

2 K i J e s u s ĩ t s ĩ n' i k ō t t s i u a i e i n ū k' s i p o k a k i i t ū t' s i k i p o t o y i u a x.

3 K i a n' i u, k i t a u' m ū n ĩ s t o p u a u s a i i s a u' a i t s i n o e n i k i, k i s a i e' t u m a n ĩ s t s ĩ n o e n i k i i n ū k' s i p o k a x, k i m a t a k s i p i' p u a u a s p o t s' i m ĩ s t s ĩ n' n a i i s ĩ n n i.

4 A n n ō k' a k s' i n ū k s i p o k a ĩ s t u t o s i u ō k m a n ĩ s t' i n ū k s t s ĩ m i p i a m' o p o k a i' i, ĩ t s ĩ s' t ū p o m ū k s ĩ m s p o t s' i m ĩ s t s ĩ n n a i i s ĩ n n i.

5 K i a n n ō k' a k' a u t u y i u ō k t u k s' k a i i n ū k' s i p o k a i s t o t o s i ĩ s k, n ě s t o' i n i t a u' t o k.

6 K i a n n ō k' ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k i a t s' i u ō k t u k s' k ū m i a n n i k s' ĩ s k i n ū k' s i p o k a x k n i t a u' m a i t o k i x k, ō k h' s i u p i k i a k' i o k o t o k i k ĩ n' a t t o s s a i e, k i i n e t s' ĩ s s i o m ū k' s i k ĩ m i.

7 ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k s ĩ n n i ĩ t' o k a p i u k s ō k k u m, ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k s ĩ s t s a k' i t o t o i a u; k i a n n ō k' n ĩ n' a u ō k p a i u k' s i p ĩ p p o t o m ō k ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k s ĩ n n i, a k s' k s ĩ n ĩ m a i e m a k a' p i !

8 Ū n' n i k a i e k o t s ĩ s' k i k o k ō t' s i ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k i a t s' o t s e n i k i a u, k ō k s ĩ n i t' a u, k i m ĩ s' t ū p a p i k s ĩ s t a i a u: ĩ t ō k h' s i u k ō k' k i t s i p ĩ s s i o p a i' t a p p i i s ĩ n n i k ō k s' ĩ t s e k a i i s i k i k ō k' o p o k ō k s i, k ō k s t a i t ū p' a p i x ĩ k ō s i k ū t t a i a i a p u n s t s i u a s i k i k i t a i' a k o k ō t s ĩ s t s k i k i t a i' a k o t s ĩ s t s.

9 K i k o ō p s' p i ĩ s t s s k ĩ m' s k ū k i a t s o t s e n i k i, s a u a u' t o s, k i m ĩ s' t ū p a p i k s ĩ s t s ĩ s: ĩ t ō k h' s i u

kök'kitsi p̄ssi opai'tappiis̄ni tuks'kūm mo-
 ōps'pa; kök stai tūp'apix̄ik osi kūt'tai aia p̄ns-
 tsiu a s̄i, ki kitai ak o ōps̄pix.

10 Mokök'ik kök'stauks̄isto to awsi tuks'-
 kumă am'oksk inūks'ts̄imix: kit an'istopu-
 au spots'im ototo katas̄tau ax ūks'ska ts̄im-
 iau Nin'a ostoks̄is'aie spotsim otsi tau'pi pi.

11 Nin'au okkui ito'to mōk it si kōm otsē'pi-
 ōsaie an nōk' at'stau ōk.

12 Tsa kit ūs'tapu au? Nin'au minan'attūssi
 kep̄p'pi emūk'ik̄in ax ki tuks'kūmi it ūn is'ta-
 pu, kūt tom isau ūsk̄its̄imiu'ax au pik s̄ip'pi pik-
 si'koputsi, ki kūt tom isau aitappo'ats netum'-
 moists, ki kūt tom isau aps̄ūm̄iuats an nōk' nit-
 tūpu'ōk?

13 Ki ikūm'okono ōssaie, kit au'mūn istopu-
 au man̄istse'tame tūk̄ki pi ax pik s̄ip'pi pik si'ko-
 putsi otsai is'tapus ax its̄is'tūps̄kaie tame tūk̄ki-
 u an nōk' ikon'īm au ōk.

14 Neto'i omat'sits̄itanats Kin'ă spots'im
 tuks'kūmi anniks'isk inūx'tsimixk mōk'sai ina-
 ku ai is̄sau.

15 Stsik'i, kumu'pappi pi sau o'kōm ots̄is to-
 tots̄eniki, mat an'ist̄is̄ ots̄au o'kōm ots̄i tappi-
 s̄ni, ks̄estō'a ki ostō'i nam̄is̄ ts̄i tappiik; okh'-
 tots̄eniki kitsē'mots̄au kumu'pappi pi.

16 Ki sau okh'tots̄eniki, tuks'kūm tsōk tau
 na'tokumix pokitappom̄is̄au, kōn ai'po awsīsts
 mōks'eikos̄au, otokh'ts̄is̄au nats̄i tappix, tsok tau
 ni oks'kai tappix.

17 Ki sau okh'to ūsax, an ist̄is'church: ki
 sau ōkh'ts̄is̄i church, ūn̄nian̄ists'is̄ sai'e tūk̄kiu-
 ă ki publican.

18 Kitau'mūn istopu au, kitsit'ai i pi pi ksōk'-

kum, akitai pip spots'im: ki kitsitapotsip pi
ksök kum, ak ũtsitapotsip spots'im.

19 Kimat'an istopu au, netum'an istitsitai-
noainiki kitak'au kōmōn isuai, Nin'a spots'im
aks'istu to moyi axaie.

20 Natokūmi tsoktau nioks'kūmi nitsin'i-
kōsim itsitomo'ou pi nīt'sitaitūt si ki au pi.

21 Peter itūmitotoaie, ki an'istsiu aie, Tsan-
ets'o'awtau numu'pappi pa nōksau umitsistu-
tuyissi, ki nōks'ksin no ōssi? akokit sikai asts?

22 Jesus an'istsiu aie, Kimatan istopa ikīt'-
sikaiēsts, ikitsikipuiēsts ikit'sikaiēsts.

23 Spots'im istin'naiisni nitum'an istsiu
omūx'ina annōk' ak'okōk itsimai au ōk otsi-
tap pim'ix.

24 Ki otau'mūt ũp ũkstūk ki si tuks'kūm ot'-
sit to tsippo tokaie, ke'pi omūk'sike pīp poyi
mix'kimix otai'ak okoto pixaie.

25 Otsai'itstsissi mōk okotōsai'e, Otsin'aim
an'iinaie mōk'apikosaie, ki otokem'an ki
o'kosix ki otokōnai'nan istis, ki mōk otoku'yis-
ax mīx'kimix.

26 Otsitappimi itopistuksisa no'piinaie ki
atsim mīm mī'inaie ki an'iinaie Nin'a, pinan-
e'tūkit ki kitaksūpan is'tsokoto.

27 Ki annōk' matap'piu ōk otsin'aim kai-
im'iu aie ki pai'o'toyiu aie ki ũnnim iks'ksin-
nu yiu aie.

28 Ki neto'ōk matap'piu ōk sūx'iu, ki tuks-
kūm'i otopok'apotūk kimix ikon'oyiu aie otai'-
akokok'isk kepīp'pii a'pūnasainix; ki een'iu-
aie, ki paiu'tsin iu aie ki an'iu, Ponitat' kitai'-
akokok i pix.

29 Ki otopokapotūk kim'i itopistuksisa no-

piŋaie, ki aukõm'õn'istsiu aie, ki an'iu, pin-
an e' tük kit ki kitak süpan'istsokoto.

30 Ki matõkhsitük kiu'ats; ki itappo' ki i-
tsipsts'ta piksistsiu aie itai'okiakiopi, otsau om-
aisüpan'istsiponitasaie mõk staisük saie.

31 Otopok'apotük kimix otsin'is'sax eks'ka-
ikikinetük kiau, ki ito'toiau, ki otsin'aim õau-
ai aiitsiniku yiauešts.

32 Ki otsin'aim otsin'nikõttossaie, an'istsiu-
aie, Sauum'itapotük kiuä, kitai'akokokipix
kitsin'omo kitan'iki pi:

33 Kan'is'tsikimopi ku mauk'sauan'istsikim-
aisks kitopokap'otük kimokä?

34 Ki otsin'aim'istse'tük ki'inaie, ki itsitüp-
umüts'kaiuaie pu'inaitappix otsau omai'süppi-
ponitassaie.

35 Neto'i Nin'a spots'im kitak'an'istotoko-
au saisin'im inoainiki ku'skëtsipõpuauēšts
kumut'au kimau puai kumu'pappi pi.

CHAPTER XIX.

KI Jesus annists'isk epo'awsists otaiksiu'at-
tosēšts Galilee itsistüpa'atomaie, ki Judæa
istssoots'ists, Jordan mīs'ta putsim, ito'to':

2 Ki akai'tappix ipokiuo'iauaie; ki annim'
ikut'totoyiax.

3 Pharisees ito'to'iauaie, ki as'saksksin nuyi-
auaie ki an'istsiauaie, õkhsiu'ats nin'au kõn-
ai'nük ün'istap'ists mõk'an'istüpskoõsaie o-
kem'an?

4 Ki noküt'an'istsiax kiküt'an'istop'ats

sinak'sin, annök istsitsap'istutu yiuök ax ap'-
istutu yiu ax nin'au ki ake'u.

5 Ūn'nikaie nin'au itai'ak skitsiu ax un'ni
ki oksis'tsi, ki ai'ak űkomimiu otokem'an:
ki ak itum'an istoksisakumiau.

6 Ūn'nikaie matsistokűm'ax au, itse'tuman-
istoksisakumiau. Ap'istotok iua ot si po'to-
topists, pinits'tsis matap'pi mök ai'ake to to-
ests.

7 An'istsiauaie, mauk'anii Moses ök'oko-
tösi sinak'sin, ki ök'ün istűpsko awsi?

8 An'istsiu ax Moses, kumut'sipoto mok o au
kitse'us skēt si pöppi su ai, kök ot ün istűp'sko ös-
su ai kotokem'an o au ax; ki istsitsi'i matüt ün-
istsiu'ats.

9 Ki kitan istop u au annök' ak ün istűp'sku-
yiuök otokem'an, sau au'ök otasaie, ki otai'ka-
okemaitaii stsik'i itau'ök ot au: ki annök' i-
kem'attauök itűp'sko auök, itau'ök ot au.

10 Ot űksin imatsax an'istsiauaie Ūnnian-
ists'issau nin'au ki otokem'an, matökhsiu'ats
mök'okemsi.

11 Ki an'istsiu ax kõnai'tappix matokot'-
otsimaxaie annik' epo'awsinik, anniks'isk i-
ko'taxk nitotsimiau aie.

12 Ittsi'i iuai'itax itsipo'kaiiau; ki stsik'-
ix matappix iuai'itsiaua x, ki stsik'ix iuai'it-
astotosiau, Spots'im istsin naisinni umut'u ai-
itastotospiau. Annök' ikot'totsimök ün nian-
istots'isaie.

13 Inük'sipokax itotsipoto ai mök ittokhit-
sikins'tsaksax, ki mök itatsim o ikasi: ki űs-
ksin imats'ax an'istsiaua x unnai'e.

14 Ki Jesus an'iu, Pokitsim'mok au inük'si-

pokax ki pinan'is'tok au nökstai'puk sipaai'isau.
 Ūn'nian'istaps'iau spots'im istsin'naiisinni.

15 Ki itokhitsikins'tsakiuax, ki itsis'tüpaatomaie.

16 Ki, süppit, tuks'kümi itsitotoiinaie ki an'iu, Ökhsin'ai, tsan'istap'iu a nök'ökhsistutsipi, nökokuinan'si üsk'sipaitappiisinni?

17 Ki an'istsiu aie, Kumauk'ainikük'iks ökh'si? Matütsitsipa ökhsi, ni tuks'kümi, Ap'istotokiuä itökh'siu: makitsipim'eniki opaitappiisinni, sat'sitests ökök'itsiman'ists.

18 An'istsiu aie Tsistsimä? Jesus an'iu, kimataksenik'ipa, kimatakau'ökotapa, kimatak-sikömos'pa, kimakaitüpsaie pitspa.

19 Ūkomim'misau kin'a ki kiksista; ki, kitak'an'istükomimmau kitopokau'pimau kan'istük'omimospi.

20 Man'iköppi an'istsiu aie. nitökönüs'satsipiau am'ostsk nitsök'umapiisi. Tsan'istap'iu a niküt'tomüssatsipi?

21 Jesus an'istsiu aie maksüpan'is'tsiminiki matap'iköttoat kitsinan'ipi ki ko'tsisau kim'atapsix, ki kitak'okuinani treasure spots'im: ki puk'siput, pokiuot' nęsto'a.

22 Ki man'iköppi otokh'tsim'si annik'epo'awsinik, itsikikin'istapu: tük'ka ek'akauoi otsinan'ists.

23 Jesus itüm'an'istiuax otüsksin'imats'ax, kitau'mün'istopuau, ako'tsapsiuä ak'skotoitsipim spots'im istsin'naiisinni.

24 Ki kimat'an'istopuau aks'istüpiksistspapiu' camel mökotsisüppoksüx atünau'ksis istakün'ikai, ki matak'siksistspapiu'ats ako'tsapsiuä mök'itsipissi spots'im istsin'naiisinni.

25 Ot ūskšīnīmatsax otokh'tsīm sax ek'skai-etūkiau, ki an'iau, Tūkka' akokotsikōmots-e'piau?

26 Ki Jesus ūs'sūm miu ax, ki an'istsiu ax matap'pix matokotsistutsīm'ax au; Ap'istotokiuā ikotokōn'ap'istutsimēsts.

27 Peter itūm'an'istsiu aie, sat'sit, nitokōn ūskipīnan ki nitopokiu o'pīnan ksēs to'a. Tsa nitakan'istokui nan'ipīnan?

28 Ki Jesus an'istsiu ax, kitau'mūn'istopu au, ksēs to'au kitopokiu o'pu au nesto'a, Nīn'au okkui otak'it tokhittau pīssi ots'tsapīnaiso'pōtsīs, ksēs to'au kitak'it tokhittau pipu au na'tsikoputtuyists asso'pōtsīsts kōk'itokōk'itsīmattosau Israel'istsistsikoputsix matap'pix.

29 Ki anniks'isk skīm'ixk oko'auēsts, ki anniks'isk skīts'ixk umu'pappiipuau ax ki ot'akemoau ax ki un'oau ax, ki oksist'oau ax ki otokem'anoau ax ki o'kosoau ax, kiotsīn'sīmmanoau ax, nēs to'i itskīm'iauēsts, kepīp'pi ak'okuyiau, ki akokui nan'attomiau ūsk'sipaitappiisīni.

30 Ki akai'tappix matom'six ak'sako'issiau, ki sako'issix ak'otom'siau.

CHAPTER XX.

SPOTS'IM'istsīn'naiisīni netoi'nitsiu nīn'au, nap'ioyīs'istsīn'aim, annōk kōk'kōnīsuxiuōk mōk'an'istosī ap'au tūk kix, mōk apotomoyīsax otsīn'sīmman.

2 Ki ōkh'situkisax mōk okuyīsax tuks'kai ksīstsikui tūks'kūmi apūn'asaini itūp'skuyi-ax otsīn'sīmmani.

3 Ki nioks'kaii itai'ksistsikumio pi mat'suxiu, ki stsik'ix nan'nyuiuax nam'itai pu yiax itau'pumi,

4 Ki an'istsiuax noköt'sitappoak insim'man, ki moköm'otsissi kitak'okotopuau, ki itappo'iau,

5 Nau'yi itai'ksistsikumio pi, ki piksu'yi itai'ksistukumio pi, mat'suxiu, ki netoi' mat'an'istsiu.

6 Ki nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumio pi, itsux'iu ki ikon'oyiuax stsik'ix nam'itai pu yix, ki an'istsiuax kõnai'ksistsikuyi kumaukai'amitai pu isks annom'?

7 An'istsiauaie mats'itsstipa matap'pi nõk'anikinan. An'istsiuax, Noköt'sitappoak insim'man; ki moköm'otsissi kitak'okuinani puau.

8 Ki autükku'si, insim'man istsin'aim an'istsiauaie otap'otomoki, niniköt'sisau ap'autükki, ki ko'tsisau saiak'inosattaupiau, matom'okotsisau sako'issix, ki tüm'okotsisau matom'six.

9 Ki isto'tosau nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumio pi itaumütüp'apotükki, kõnai'inax ikõno'kuyiau apün'asaini.

10 Ki matom'six isto'tosau, üs'tai au mökoku'yisauaie stsik'i; ki ikõno'kuyiau apün'asaini.

11 Ki otoku'yisauaie, itüpaukape'poawtsiauaie nap'ioyis istökhsin'ai,

12 Ki an'iau, anniks'isk sako'isix nituk'skau itai'ksistsikumio pi itapotükki, ki kanistokotai au kanist'okokipinan ki ksistsiku'i istsiks's' tutsissin ni nitap' autükkipinan.

13 Ki an'istsiauaie tuks'kümi, Nap'a, ki-

mat'om aikimatsisto to pa: kiküt' tom ai ökh si-
tükkipa tuks'kümi apün'asaini?

14 Matsit' kitsinan' ki mīs'ta put; nitak'an-
istokotau am'o sako'issiu kan'ist'okotopi.

15 Küt tom ökh siuats nitsi nan' nan'istitsi-
tapi nök'an'istutsissi? Küt aukapiu'ats ko-
öps'pi, mök'ökhsissi nitsinan'?

16 Ki sako'issix akotom'siau, ki matom'six
ak'sako'issiau; tükka akaiëm'ix ni'niköt tai-
au, ki un'na tošimix mat'toai au.

17 Ki Jesus otsitüpamissoi Jerusalem, na'-
tsiko puttsix otüs'ksin'imatsax itün'istüp'ip'i-
ikax, ki an'istsiuax,

18 Sat'sit ai tüpamissau'op Jerusalem, ki
nīn'au okku'i akitüpomüts'kau omük'atoiap-
iekuax ki ai'sinakix, ki akün'istokökitsimüt'-
tsiiau aie möks'eīnsaie.

19 Ki akütsitüp'omütskau Gentiles mök it-
apap'isto tošsau aie, ki mök its tsi pīs'os sau aie,
ki mök au ai'stōsau aie; ots oks'kai ksistsi ku si
ak'ütsipau.

20 Zebedee oku'ix oksis'to au ai ipok'itoto-
miauax oku'ix, ki atsīm mīm'miau aie, ki au'-
kōmōn'istiau aie tuks'kai.

21 Ki an'istsiu aie, Tsa kan'istsi tsi tapa?
An'istsiu aie, Anit am'ox nitai'akokosix mök-
ittau pīsau kitsin'naiisinni, tuks'küma netots'-
i, ki tuks'küma e'aksis au otsi.

22 Jesus an'iu, kimatsksinip'uaua kitau'-
kōmōn'ikipuai, Kikütai akokotsīm ipuau an-
nök' kos'ök nimutai'aksīm ipük? Kikütai-
akokot üsta pīnük ipuau üsta'pīnük sinni ni-
mutai'ak üsta pīnük ipi? An'istsiu aie, nitō-
kot'ün'istspīnan.

23 An'istsiu ax kitak' ũtsĩm ipu au no'kosã, ki kitak' ũstapĩn ũkipu au ũsta' pĩn ũksĩn ni ni-mut' ak ũstapĩn ũk i i pi; ki ni matsinan ěstsau kők okotosu ai kők ittau pisu ai netots' i ki e' aksisau otsi nesto' a, ki anniks' isk matap' pix Nin' a ũk' aisũppũtsĩsto to moyiu ax, *ot aksinan' o ai au.*

24 Ke' pix otokh' tsĩm sau ĩstsĩm mĩm' mi au ax na' tsitappix i papi ĩm motsei ix.

25 Ki Jesus ninikõt' siu ax, ki an'istsiu ax, kits' ksĩnipu au Gentiles otsĩn' aim o au ax otain' ai ĩsko tok o ai au ax ki anniks' isk omũx' ĩn axk nok ōtai' nai ĩsko tok o ai au ax.

26 Ki mataketũmanistsiu'ã ksěsto' au: annök' ak' omũksĩm ōk, ũnan' ĩstap' otũksi;

27 Ki annök' kitaks' ĩn nau ũk ōk ũnan' ĩstap' otũksi:

28 Nin' au okku' i matũtoto' ats mők' apoto-moõsaie, mők' apotomoõsi umut' oto, ki mők' itatsau mũtskotosi akai'tappix opai' tappiisĩn ni.

29 Ki otsĩstũpa atosau Jericho, akai' tappix i pokiu o' iau aie.

30 Ki satsit, natsitappix naps' tsix pitsiko' -otsĩm itau' pix otokh' tsĩsau Jesus umutak' its-skosaie awk' umiau, ki an' iau, kĩm' okin an, Nin' a David okku' i.

31 Ki o' tappiisĩn' na ai' semiau ax mők' stai e' -pu yĩsax: ki matsĩstawk' umiau ki an' iau kĩm' -okin an. Nin' a, David okku' i.

32 Ki Jesus itsipu' yiu, ki nan' nikõt' tsiu ax, ki an' iu, Tsa kők' an' ĩstuto pu au?

33 An' ĩtsi au aie, Nin' a mők' sikau opiisau no õps' pĩn an ix.

34 Ki Jesus kaiim'iu ax, ki itsiksen'iu ax o-
 õps'pu au ax, ki oõps'pu au ax kau'opiau, ki ito-
 pokiu o'iau aie.

CHAPTER XXI.

OTSITASTOTOSAU Jerusalem otsitotosau
 Bethphage, itum'u asuaie Olives *an'istop*
 Jesus itüp'skuyiu ax na'tsi tappix otüsksin'im-
 ats'ax,

2 Ki an'istsiu ax, akap'ioyis astsi'im istsi-
 pi'ik, ki kitakstümokon oau üsk'omükstokiu a
 aks'isksi pistau, ki o'kosepokai ak'opokitai-
 pu yimiu: apo'tokau ki puk'sip'p'p'otok'ikau.

3 Ki sitsipsatsenoainiki matap'pi, kitak'an-
 istai au Nin'a au'an'istsiu ax; ki ak'otüm ütsi-
 tüpskuyiu ax.

4 Ikõnan'istutsip möks'enüpan'istosiotan'-
 iipiaie prophet ki an'iu,

5 An'istok Sion otün'ni, Süm'mis kitsin'-
 aimau kitsipuksipa'ak, ik'n'is'siu, ki üsko-
 mük'stoki itokhitopiu, ki o'kosepokai üsko-
 mük'stoki o'kosaie.

6 Ki üsksin'imats'ax itapp'iau, ki Jesus
 itün'istutsim iax manistan'istopi ax.

7 Ki itsipuksip'p'p'iauaie üskomük'stoki ki
 okose'pokai, ki itokh'itstomiau otsistotos'ou-
 ešts ki itsittokhitsi'iauaie ost'o'i,

8 Ki ek'akaitappix saie'kuyiauaie otsisto-
 tos'suau ešts mokso kui; ki stsik'ix kaiak'imiau
 okün'iksists ki mokso ku'i itõkh'tümiau ešts.

9 Ki anniks'isk matap'p'ixk i'tomaumatto-
 yixk ki itopokiu o'ixk, awk'umiau, ki an'iau,
 Hosanna ün'ianistsitüp'itsis David okkui: A-

tsim'siu an'nök' ai püksipu'ök nin'a otsin'ikös-
im; Hosanna mis'tüpsiu.

10 Otsitsipis'si Jerusalem, konai'akapioyis
ap'aitstai au, ki an'iau, Tükka'ats?

11 Ki akai'tappix an'iau an'nök'auk Jesus
Nazareth istisiprophet, Galilee istauös'im'im.

12 Ki Jesus itsipim Ap'istotokuä otatoi'-
apioyis ki anniks'isk itsipst'au mütskotükixk,
ki itsipstawk'pumaxk nato'apioyis, itsai'tüpi-
ksistsiuax, ki au'ötsu autuyixk otsit'ai sinaki-
puauësts'ima'piximësts, ki au'mütskotükixk
kükku'ix otsasso'pötsuauësts ima'piximësts.

13 Ki an'istsiuax, Sın'aip, Noko'ai ak'anis-
top a'tsimoiikapioyis, ki ksësto'au kanis'tuts-
ipuuau kömos'ie pitsix oko'auai.

14 Ki naps'tsix ki üs'tsekaiix itsipstotoyi-
auaie Nato'apioyis; ki ikuttotoyuax.

15 Ki omük'atoiapiekuax ki aisinakix, ot-
in'is'ësts skai'pissitapists otap'istutsipists, ki
pokax otsitsipst'awkumsau nato'apioyis, ot-
an'issau Hosanna ün nianistsitüp'itsis David
okku'i, eks'kaaisauökh sitükki au.

16 Ki an'istsiau aie, kiküttaiaiokhtsip'ä ot-
an'iipiau am'oxi? Ki Jesus an'istsiuax, A;
kiküttomisauan'istopa sinaksin, pokax ki üs'-
stax maau'auësts kumut'totsüp'anists'istutsip
istsak'sin?

17 Ki itskit'siuax ki akap'ioyis ittüp'süxki-
tsimaie Bethany; ki annim'itsok'au.

18 Ki ksisküna'tünni mat'skitapposi ak-
ap'ioyis, itun'otsiu.

19 Ki otsitsinno'ösi moksoku'i omüx'ini-
istsisi, itoto'aie ki matsitokonimau'atsaie,
nam'itaitsii suo'pokists, ki an'istsiau aie, Ün ni-

an'ist'sau ũsk sai ĩn asit ksęsto'a. Ki omũx'in-istsis sotũm'ikũnipisuiu.

20 Ki ũksĩnĩmatsax otsĩn'is'au, skai'etũk-kiau, ki an'iau, Mau'maikipikũnipisuiu!

21 Jesus an'istsiu ax, kitau'mũnistopu au Aumaitũk ki enoainiki, sai etũk ki enoeniki its-istuts'ipi omũx'ĩnistsisi kimataksikaks is tuts-ipa, ki nok ũt'an'istom'ĩnoainiki am'o nitum'moi, ũnistũp'itsit, ki ũnistũp'a piksis tũkit omũk'sikĩmi; ak'ũnistutsip.

22 Kitak'omian'istau'kõmõnipuai a'tsim-oikainoeniki aumai'tũk ki enoeniki, kitak'okokosu ai.

23 Ki otsitsipis'si nato'apioyis, omũkatoiapieku ax ki matappix ot'omũximou ax ot-ũs'ksĩnĩmatstũksi ito'toiau aie, ki an'iau, Tsan'istapo tũmap'sĩn'na kumut'an'istutsipiau am'ostsk? Tũkka' kit'okokaii am'ok otũm-apsĩnnik?

24 Ki Jesus an'istsiu ax kitak'oksũppoõtse-sattopu au tuks'kaii anik'ienoainiki kitak'ũt-an'istopu au otũmap'sĩn ni numul'au an'istuts-ipi am'ostsk.

25 John otũs'tapĩnũksĩn ni, Tsema itotstsiu'-ats? spots'im, ki matap'pi? Ki ai'sitsĩpsattse-iau, ki an'iau, mak'anĩnaniki spots'im; nit-ak'anikĩnan, kumauk'stau aumaitoau ai ĩsksi x?

26 Ki mak'aninaniki matap'pi, nitstũnnau-ũnaniau matap'pix; tũk'ka ikõn'au aniau John mõkõprophetsi.

27 Ki an'istsiau aie Jesus, ki an'iau, Nimat-okot'anipĩnan. Ki an'istsiu ax, kimatokot'-an'istopu au otũmap'sĩn ni numul'au an'istuts-ipiau am'ostsk.

28 Ki Tsa kit'stapuau? Tuks'kümi matap'pi, na'toküm o'kosix; Ki matom'sii itoto'aie, ki an'iu, noko'ă, matap'otükkit annok' ksistsiku'i nitsin'simman.

29 An'iu Nimat'akittappopa: ki itsako'isauaitsitau ki itsitap'po.

30 Ki matstsik'i itoto'aie ki mat'anistsiu-aie. Ki an'iu nitak'ittappo, nin'ă; ki matsitappo'atsaie.

31 Tüma' amoxi ũs'satsïma un'ni otsitsi'taniaie? An'istsiau aie, Matom'siuă. Jesus an'istsiuax, kitau'münistopuau kitsau omai'pisuai Apïstotokiuă ïstsin'naiisinni publicanix ki mats'akex ai'aksipimiau.

32 Tük'ka John kitsitota'akuau mokom'otsitappiisinni ïstokh'sokui, ki kimatau maitoauau'ats: ki publicanix ki mats'akex au'maituyiau aie: ki ksësto'au kitsin'is'uai kimatsakoisauaitsitapuaua kökau mai'toau suai.

33 Okh'tsik stsik'i parable, itstsiu' tuks'kümi nin'au, nap'ioyis ïstsin'aim, itsüppipumattomaie ïnsim'man min'istsix, ki itsistse'pïskünattomaie, ki itatun'iakiu itsin'iokkeïmskau pi, ki spiap'ioyis itap'is tutsïmaie, ki itök'kumatokuyiuax ai'ïnsimax ki itsi'pio:

34 Ki otas'tsïssi mïn'ïsts otai'akitsetspiësts itüp'skuyiuax otap'otomokix ai'ïnsimax mök'okuyisï ïstsin'ïsts.

35 Ki ai'ïnsimax mat'tuyiuax otap'otomokix, ki tuks'kümi, itauaiak'iauaie, ki stsik'i initsi'auaie, ki stsik'i okotokix itau'aiakiauaie.

36 Ki mats'itüpskuyiuax stsik'ix otap'otomokix: ki netoi' an'ïstutuyiauaax.

37 Ki sako'okhtsim, itüp'skuyiu okku'i, ki aniu, ak'atsim mimiau noko'a.

38 Ki ai'insimax otsinno'össau okku'i an'istseiau Am'o otak'sinan; ki, öks'en itai, ki nõksinan'at topin aniau otsinan.

39 Ki een'iauaie, ki itsai'tüpiksistsiauaie insim'man, ki initsi'auaie.

40 Oto'si insim'man istsin'aim, Tsa' akan-isttuyiu'atsax anniks'isk ai'insimaxk?

41 An'istsiauaie, ak'sai inaku aiatsistu yiu-ax anniks'isk sau um'itsitappixk, ki ai'ak ökkumatuyiu ax otsin'simman stsik'ix ai'insimax, anniks'isk aiakoko tsiauaie istsin'ists aits'isau.

42 Jesus an'istsiu ax, kiküt tom aisau an istopuai isksix natoi'sin aksists, Ok'otoki, an nõk itsis'tüpapiksistau ük aiokotoksapio koiskai-
au, netoi'nitsiu koke'i istotom'okotok; am'ok Nin'a ot'ap istutüksinni ki skai'etsip no öps'-
pin an ist?

43 Ün'nikaie kumut'an istopu au Spots'im istsin'naiisinni ak'otsip ksësto'au ki ak'okotau noke'tappix, anniks'isk aks'inasiixk.

44 Ki annök' ai'akitutütsin nissiu ük annök' ok'otoki, aksiksisiu, ki annök' matap'iu-
ök ai'akitutütsin issiu ük okotoki aksipin'iau.

45 Ki omük'atoiapiekuax ki Pharisees otokh'tsimsau parables, isksin'im'iau osto'au ai umutai'pu yisai e.

46 Ki otap'süm mösax mök'six en ösax, üs'-
stün nu yiaua ax akai'tappix, tük'ka ü'tai au mök'si prophetsi.

CHAPTER XXII.

KI Jesus mat'an'istsiu ax parables, ki an'iu,
 2 Spots'im'istsin'naiisinni netoi'nitsiu
 tuks'kümi omüx'inau, okuyi otokem'si.

3 Ki itüp'skuyiu ax otap'otomokix moksini-
 köttoxax anniks'isk otüm'axk: ki matüs-
 kak'sipuksipu ax.

4 Ki mats'itüpskuyiu ax stsik'ix otap'oto-
 mokix, ki an'istsiu ax an'istok'au anniks'isk
 üm'axk, Sat'sik, nikaw'apasutsip nits'oös-
 sîn: nitap'otskîn amix ki nitun'istakhtsimix
 ükainitai au ük'okön aiksis tsiaiu: Puk sipa'a-
 tok okem'sinni.

5 Ki ap'etsimiau aie, ki oksoku'ou ästs itap-
 poiau, tuks'kümi otsin'sim man, stsik'i otsit'au-
 mütskotükkipi:

6 Ki stsik'ix mat'tuyiu ax otap'otomokix, ki
 au'ksistu tuyiu ax, ki initsiu'ax.

7 Ki omüx'ina otokh'tsim si, itsis'tsetük-
 kiu: ki itüp'skuyiu ax otseën'akemix, ki itsai-
 inaku äistu tuyiu ax anniks'isk inik'ixk, ki
 itsin'simaie otakap'ioyimou aie.

8 Itüm'an'istsiu ax otap'otomokix, ük'aiksis-
 tsiu mak'okemsinni, ki anniks'isk üm'axk
 matsipumapsiu'ax,

9 Itap'poak moksoku'ists ki kit'okön aukon-
 oaxk üm'mokau mak'okemsinni.

10 Ki anniks'isk apotük kixk itsitap'poiau
 moksoku'ists, ki ikön au'moipiaua ax ot'okön o-
 konou ax makap'six ki ökh'six: ki itsüpan-
 is'tsimiau üm'max.

11 Ki omüx'ina otsipis'si möks'innoössax

ŭmmax, nan'nyiu aie nŭn'aii ikem'sinni istsiso'kösimi, mat'süpskösatto maie;

12 Ki an'istsiu aie, Nap'ia, Tsa kan is'tsipipa kitsau omai'süpskösatto si ikem'sinni istsiso'kösimi? Ki matsepuyiu'ats.

13 Omŭx'ina itŭm'anistsiu ax otap'otomokix is'ksipistok otsists' ki oköt'sists, ki is'tŭppippis, ki satŭp'iksistsis ski'natsi; ak'itstsiu asain'sinni, ki papŭx'eknikani.

14 Akai'tappix naniköttaiau: un'natosimix mat'toiau.

15 Itŭm is'tapuiau Pharisees, ki itau ŭt'ŭnistsiau mök'itokonimösau aie ot'e'poawsistsaie.

16 Ki ipokitŭp'skuyiaua ax otŭksinimatsuaux ki Herodians, ki an'istsiauaie, Nin'a, nŭts'ksinipinan kitau'mŭni ki kitau'mŭn isksinimatstŭk ki Ap'istotokiuä oksoku'i, ki kimatsŭmmau'ax matap'pix: tŭk'ka, kimatsatsipats manistŭp'apitappiipiau.

17 Anik'inan, Tsa kit'stapa? Ökh'siuats mök'otsiponitasi Cäsar, tsöktau mat'öksiuats?

18 Ki Jesus nan'imaie otsau'okömotsitappiisuai, ki an'iu kumauk'saksksinokipuauais kitsiksís'tapokömotsitappiansuai?

19 Ŭn is'tsin ŭm mokik mŭxkim, kumut'siponitapi. Ki ito'tsipotuyiauaie nitai'pŭnasainiini.

20 Ki an'istsiu ax, tŭkka' am'o ostoksis'ä, ki tŭkka' osinaksin'ats?

21 An'istsiauaie, Cäsar otsinan'. Itŭm'anistsiu ax kotok' Cäsar otsinan'ists, ki Ap'istotokiuä kotok'otsinan'ists.

22 Otokh'tsimsau annists'isk epo'awsistsk

itskai'etükkiâu, ki itskît'siauaie, ki oksoku'auai itappo'iau.

23 Neto'ik ksistsiku'ik, Saducees, anniks'isk an'iisk matsitstipats matsipuaú'osinni itoto'iauaie, ki ai'süppoðtsesattsiauaie,

24 Ki an'iau, Nin'a, Moses itüni'u enis'si nïn'au, ki saitsstissi pokax, oskün' akokem'atssi'inaii otokem'an, ki ak'ksistau ütto mu yiu-aie us'i pökax'.

25 Annok' ikit'sikümiau umu'pappiipix; ki matom'si otokem'attosi, its en'iu, ki ot-sai'itstissi o'kosix itskît'siauaie otokem'an oskün' mök'okemattosaie :

26 Neto'initsiu osküni enis'aie, ki omat'osküni ki ikit'sikümiau ikönen'iau.

27 Ki itsako'ieniu ake'u.

28 Matsipuaú'osinni tükka' otakokeman'atsaie, ikit'sikümix? tük'ka ikönau'tuyiauaie.

29 Jesus an'istsiuax. Kitai'patsistutsipuaú kimatsksinipuaúests natois'naksists ki ototümäp'sinni Ap'istotokiuä.

30 Matsipuaú'sax matokemiu'axau matapikau'axau. Neto'nitsiau Ap'istotokiuä otatüm'otokatatsix Spots'im.

31 Annik' matsipuaú'awsinük kikütto misauanistop'ats annik' kitan'iipik Ap'istotokiuä.

32 Nęsto'akauk Abraham otsinan Ap'istotokiua ki Isaac otsinan' Ap'istotokiuä, ki Jacob otsinan' Ap'istotokiuä? Ap'istotokiuä enix' matsinan'ouats, sa'kiaitappiix otsinan'ouax Ap'istotokiuä.

33 Ki akai'tappiix otokh'tsimsau skai'etsimiau otüsksinimats'tüksinni.

34 Ki Pharisees otokh'tsimsau ot'omaupüts-
össax Saducees, itauütomoi'piotseiau.

35 Ki tuks'kümi, lawyer, ai'süppoöttse sat-
tsiu aie, ki as'aksksin nu yiu aie, ki an'iu,

36 Nin'a, tse'a omük'o okök'itsimani ist-
e'poawsists?

37 Jesus an'istsiu aie, Kitak'ükomim mau,
Nin'a Ap'istotokiu kitoköna'uskët tsiöpöpi,
kitoköna'istaaw, ki kitoköna' tsitan i.

38 Am'oi matom'iu ki omük'o epo'awsin ni.

39 Ki pok'iotomi netoi'nitsiu, Kitak'ün ist-
ükomim mau kitopok au'pimok kan istük'o-
mimospi.

40 Annists'isk na'tckaistk epo'awsists, i-
könaukök itsimanists ki prophetix otan'ipists
ikön'itaitsiießs.

41 Otsakiau moi'piotseisau Pharisees, Jesus
süppoöttse sat siu ax,

42 Ki an'iu, Tsa kitstatau'ats Christ? Tük-
ka'oko'atsaie? An'istsiau aie David okoai'e.

43 An'istsiu ax, David umut'ainistainiköt-
tau piaie Nin'ä, otanipi,

44 Ap'istotokiuä an'istsiu aie nin'a, netots'-
i tüpo'piit, nökö'ün istutoösau kikatum'ix kits-
itau tütsekau'pipi?

45 David ninikö'tüssi Nin'a, Tsa otak'an-
istoko'atsaie?

46 Ki matap'pi matsitstipa mök'okotsit-
sipsättosi tuks'kai epo'awsin ni, ki annik'ksis-
tsiku'ik matap'pi matokot'sako süppoöttse-
sat tau.

CHAPTER XXIII.

JESUS itüm'sītsipsiuax a'kai'tappix ki ot-
ūšksin'imats'ax,

2 Ki an'iu, Ai'sinakix ki Pharisees, Moses
otsiso'pōtsis aie itau'piau :

3 Ūn nikaie kitomian'istani ipuai sat'sik
ki nistuts'ik'. Ki manistsis'tutsipiau, pinan-
is'tutsik: tük'ka itan'iau, ki matsistu tükkiu'-
axau.

4 Issoksis'tsists itau'monimiauēsts soku'-
ēsts mōkopa'tosau ki matap'pix otsistsoauēsts
itotom'iauēsts; ki osto'auai matakotsistūpak-
iotsim'axauēsts tuks'kūmi okit'suauax.

5 Otokōnap'otūksuauēsts itsistuts'imiau-
ēsts mōksinnu'yisau matap'pix: itopūx'istuts-
imiauēsts phylacteries, ki itomūx'istutsimēsts
otsaieno'tūksuauēsts,

6 Ki ūkome'tsimiauēsts oye'tanists isto-
tom'iapioyists, ki nato'apioyists istotom'i-
so pōtsists.

7 Ki otsitau'pīsau itau'pumau pi aiksemat-
tsim'otseisin ni, ki mōks'īnikōttosau, Rabbi,
Rabbi.

8 Pinis'tsinikükik Rabbi: tuks'kūmā kits-
in'aimoauā, Christ: ki ksēsto'au kitokōnaix'-
okoauax.

9 Ki Pini'nikōttok matap'pi, annom' ksök'-
kum, kīn'a; tuks'kūmā kīn'oaua annök'
spots'im itau'piuök.

10 Ki pinitsin'ikükik Nin'ax: tuks'kūma
kitsin'aimoaua, Christ.

11 Annök' omüx'imök ksęsto'au, kitak'apoto mok oau.

12 Annök' ak'omux istuto siuök, aks'inüx-istuto au; ki annök' aksinüx'istuto siuök, ak'-omüx istuto au.

13 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai! kitsitaiok'iau ai au matap'pix Spots'im istın'naiisinni: ksęsto'au kimatsitai pipuau'ats, ki aiaksipimix kimats'epok kitsetomau axau mök'itsipisau.

14 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai! Nam'akex oko'auęsts kitau'atopu ai au, ki kitaisümiksıtapatsım oiikapu au: mis'tüpokapii kitak oku'yisuai.

15 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai kitotüka'atau ksök'kum ki omük'sikimi kök'itokonoösi tuks'kümă matap'iuă mök'itan is'tsıtasi kan istıtsıtawpi kitau mai tu'yissi, kan istüm'ipu ai ksęsto'au Hell oku'yix kitak'an istıstok iai istuto au au.

16 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au kitsaps'tsiotüpnükipu au, kitan'ipu au annök'akitup'üt au üniuök omük'atoiapioyıs matsikiu'ats, ki annök'akitup'üt au üniuök omük'atoiapioyıs isto'tokuiixkim, aks'istutsımaie!

17 Kitüt'tsapspu au, kitsaps'tsiipu au: Tsıma' omük'o. Otoku'iixkim, ki omük'atoiapioyıs annik' itatsım'mımmiik otoku'iixkim.

18 Ki annök'akitup'üt au üniuök altar, matsikiu'ats; ki annök'akitup'üt au üniuök kötük'sinni altar itokhıts'tsi pi, ai'aks'istutsımaie.

19 Kitūt'tsapspuau, kitsaps'tsi puau Tsīm-a' omūk'o, kotūk'sinni, ki altar annök' itatsīm'etsimök kotūk'sinni?

20 Annök' aiakitüp'üt auünüočk altar, itüp'üt auünüočk altar ki mian'isttokhītstsi.

21 Ki annök' aiakitüp'üt auünüočk omūk'atoiapioyis, itüp'üt auünüočk omūk'atoiapioyis ki annök' iko'at tomök.

22 Ki annök' aiakitüp'üt auünüočk spots'im, itüp'üt auünüočk Ap'istotokiuă otpiso'pötsis ki annök' itokhitau piuočk.

23 Kitaks'ksinipuau makapi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksīs'tapokömotsitapiansuai! kitaiponitasuai mint ki anise ki cummin, ki issoku'ists kimatsatsipuauęstsau, okök'itsimanists, kım'apiisinni ki aumai'tüksinni: am'osts ökh'si kök'satsisuaiau; ki mat'ökhsiuats kök'staistutsissuai stsik'ists.

24 Kits'apstsiotüp'ınükipuau, kita'isoautsauau inüx'soısksisı, ki kitaits'isstümauau camel:

25 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksīs'tapokömotsitapiansuai! kos'ă ki saiętsokosi sauauts'i kītüş'siipuau, ki pıstots'im itui'tsiau minik'otüksinni ki auüt'tseisinni.

26 Kitsaps'tsii Pharisee, matom'siitau pıstots'im kos'ă ki saiętsokosa mök'ütsitsiksixıssi sauauts'i.

27 Kitsaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisee kitsiksīs'tapokömotsitapiansuai! ksikoken'imanists kine'tüm anıstspuau ai'ökh'sinipiau sauauts'ıstsi, ki pıstots'im itui'tsiau enix'okin'ouęsts ki makap'ists.

28 Netoi' nitsiu ksěsto' au kīto' kōmotsitappi-
 ĩnipuau matap' pi, ki pīstots' im kitotuitski-
 tsipu ai ksīs' tapokōmotsitappiisīn ni ki sau um'-
 itsitappiisīn ni.

29 Kitaks' ksīnipuau maka' pi ksěsto' au ai'-
 sinakix ki Pharisees, kitsiksīs' tapokōmotsitap-
 piansuai! Kitap' istutsipuaiau prophetix ot-
 oken' iman oauēsts, ki kita' nūtsīs' tutsipu ai au
 mokōm'otsitappix ot oken' iman oauēsts,

30 Ki kitanipuau nitsa' kiai tappiipīn an opi
 nīn' an īx otsa' kiai tappiisau nīs' tasau opoksīsto-
 kemaumūn an opiau prophetix otsa' apūn oau-
 ēsts.

31 Ūn' nikaie kit' au ūtanipuau, ksěsto' au ūk-
 auk anniks' isk matap' pixk initsixk' prophetsix
 o' kosoau ax.

32 Tu' itok kīn' oau ax otsau um' itsitappiisu-
 au ēsts.

33 Pitseksīnax, opīx' exīnasīn na, Tsa' a kit-
 akan īstupīs' tapixsattopats Hell īstokōk' itsi-
 mani?

34 Ūn' nikaie, sat' sīk kītak it tūp' skoai au
 ksěsto' au prophetix, ki mokōk' ietappix ki ai'-
 sīnakix: ki stsīk' īx kitax' en ītauai au ki kitak-
 au' aistauai au; ki stsīk' īx kitakitsipst ūtsipīs'-
 auai au kitatoī' apioyimo au ēsts, ki kītak' au-
 ksīstu tu au ai au amian' īstakap' ioyīsts otai' ak-
 itsipīsau:

35 Mōk īttokh' ittaitsīssi ksěsto' au kōnau'-
 kōmotsitappiaapūni ksōk' kum itsai' kimskaīi.
 Abel mokōm'otsitappiūā otsa' apūn itūpots'-
 tsīuaie Zacharias, Barachias okku' i otsa' apūni-
 aie annōk' ,kitsitsenitauauōk itūt' sikatsi o-
 mūk' atoīapioyīs ki altar.

36 Kitau'münistöpuau kõnai'sistskã aunok' o'tappiisinna ak'itoto'iësts.

37 Jerusalem, Jerusalem ksësto'auã kitai'nitauaie prophetix, ki anniks'isk itüp'skuaxk ksësto'auã ok'otokix kumutauauaiak'iauaiu, nõkstanistsika pu moi'pi auopi ko'kosouax nipuau'ã manistau'moi piopi o'kosix ki kimat'õkhsitsipuau'ats!

38 Sat'sik, Koko'auai nam'itaitsiu k'it'skitomoko.

39 Kitan'istöpuau, issoots'i kimatakainokipuaua sauanenoainiki Atsim'siu annõk'paiuksipu'õk Ap'istotokiuã otsin'ikõsim.

CHAPTER XXIV.

KI Jesus itsux'iu ki itsis'tüpaatomaie omük'atoiapioyis ki otüsksinimatsax itoto'iauaie mõkanis'tsin nomoõsauaie omük'atoiapioyis istap'istutüksinni.

2 Ki Jesus an'istsiuax kiküttaisauainipuaastsau kõnai'istsk? Kitau'münistöpuau, matakskit'au pa okotoki mõkstai'na'piksistosi.

3 Otsit'tokhitau p'issi nitum'moyi Olives, üksinimats'ax isimitoto'iauaie, ki an'iau, Anik'inan Tsanistsis' akanistsiu'astsau? Ki tsa akanistsiu'a kitsipuksipusinni, ki punksõk'kuasisi?

4 Ki Jesus an'istsiuax Iskskats'ik kõkstai-pistsiksistutu'yisuai.

5 Akai'tappix ak'ütsitotoiau nitšin'ikõsim ki ak'aniau Christ nësto'akauk; ki ak'sipistsiksistutu yiauaax akai'tappix.

6 Ki kitakokhtsimat topu ai auakaw'tseisists ki mak'auakawtseisists: Sats'sik kők-stai'apaitisitasuai; konai'istsk ak'itstsiau; ki umut'aketsinikawpi matomoto'ats.

7 Aiok'auaua aksipua'tseiau aiokauai'i ki nin'naiisinni aksipua'atomiau nin'naiisinni; ki ak'unnatosiu au'ossinni, ki ak'itstsiu okh'-tokosists, ki ksők'kumă otaks'ikauopiisists, ki akokönu'toitstsiiau.

8 Am'osts Istokönu'mütüpi puinawku yiisists.

9 Kitakau müt's'kakipuau kők'itapauksistutoksi, ki k'itaks'enikoai au: ki könai'okauaua kumutaks'tsimim moko au nitsin'ikösim.

10 Ki akai'tappix ak'istskimskükiau ki akau müt's'katseiau, ki akau'kimotseiau.

11 Ki akaiëm'ix ksīs'tapsix prophetix aksipuaui au ki aksipisksis'tutu yiuax.

12 Ki sau o'kömotsitappiisinni otakau'osi, akai'tappix otükome'tüksuai akstuyiu aie.

13 Ki annök'eikak'imauök umuk'itsipi aksikömotse'piau.

14 Ki am'ok nin'naiisinni istökh'sitsiniksinni ak'anistop könüs'ksők'kum, könai'okoua a möks'ksiniisauaie; ki umuk'itsipi ak'otüm-itoto.

15 ninim'innoainiki üs'tsimetsipi Daniel otan'istopi atsım'apii istai'pu yissi (annök'an'istomök ünnists'ksinissi:)

16 Anniks'isk Judæa itau'pixk ünnianisti-tüpoks'kasau nitum'moists:

17 Annok'itokh'itau piuök oko'ai pınün-ists'inissa a tos mök'sau autsissi itsipsts'tsi i oko'ai:

18 Annök' ĩnsĩman itau'piuök pinüt'ün-
ĩstsskos mök'otsĩssi otsĩstotos'ĩsts.

19 Anniks'isk ipitap'piixk ki ũs'takataxk
aksksĩnĩmiau makapi annists'ĩsts ksĩstsi ku'ĩsts!

20 Atsĩmoĩkak kök'stautsĩmutasuai stu-
yĩssi, ki ĩssĩk'opiĩksĩstsi kuĩ.

21 Annik' omũx'ipuĩnasĩni ak'itsĩsiu, is-
tsitsĩs'si ksök'kum, ki annok' manĩsts'ipuĩnaps-
pi, aksĩs'tũpũnĩstsi puĩnapsiu, ki ĩs'sotsk mat-
akotũmanĩstsi puĩnapsiu'ats.

22 Ki annists'ĩsts ksĩstsi ku'ĩsts sau un'nats ĩs-
tutsĩsĩests mat'akitsĩtsipa matap'pi itsi kũmots-
e'piaiau; aumai'tũkkixk, osto'auai itunnats'ĩs-
tutsĩmĩests annists'ĩsts ksĩstsi ku'ĩsts.

23 Kũmĩts'tsi ki matap'pi kitai'akaniki
Sũm'mĩs, am'auk Christ, ki om'auk; pinau'-
maĩtos.

24 Ksĩs'tapsix Christix akitsipuau'iau ki
ksĩs'tapsix prophetix, ki akanĩs'tsĩnnũkiau o-
mũk'apstosĩsts ki pĩsats'kasĩsts; ki ikũm'itstsi-
ki aks'ipĩstsi ksĩstutuyiau ax aumai'tũkkixk.

25 Sat'sik, ki kau'anĩstupuau.

26 Kũm'anĩstsenikiau sat'sit ksĩs'tapsksök-
kuyi ũn'amauk; pini'tappoat; Sa'sit, sĩmiap'-
ioyĩsts ũn'amauk; pinau mai'tũkkik.

27 Ksĩstsi kum' manĩsttotsipuksipupi umut'-
autstsi pi apinök'kuyi, ki manĩstsi tũpikũnatspi
ame'totsi; netoi' ak'ũnĩststsiu nĩn'au okku'i
otos'aie.

28 Mũksĩnii otsits'tsi pi, ũn'nim pi'tax ako-
mo oi'iau.

29 Annists'ĩsts ksĩstsi ku'ĩstsk ĩstsi pu'ĩn as-
ĩsts otaiksiu os'au, nato'si akski'ĩnũm, ki ko-
kum'ikesũm matak anakĩmauats, ki kök'atos-

ix ak otots' in issiau, ki spots'im otsis' köpsin ni akau üt' apixip:

30 Ki Nin'auã okku'i otap'sto sin ni akits- inakoaie spots'im: ki ksök'kum istokõnai'tap- pix ak'otūmauyesiau, ki aks'innoyeiau Nin'au okku'i spots'im istsissoksīs'tsikuists itsipsts'oto- tosi, otūmap'sin ni ki omūx'ik'kūnna sin ni ak o- poto.

31 Ki ak'itūpsku yuax otatsim'otokata tsix ak'soks'ik'ki ax, ki aumai'tūk'kixk ak'itotomoi'- piiuax, nisso'o'ists sopu'ists ki spots'im u- muk'itsipi:

32 Annok', isksinik parable omūx'inistsis; okūn'iksi otsa'kiūk'kīnīsīsī, ki otsui'o'pokassi, kitsksinipuau nepu'yi itasts'tsiu;

33 Neto'i maks'inimenoainiki annists'isk, isksinik, mōkaststsisī, ito'to okh'sepīstanists.

34 Kitau'mūnistopuau am'oi otappiisina i matak'stapa'ats otsau omaisūpanis'tsi osau an- nists'isk.

35 Spots'im ki ksök'kum ak'eitsinikau, ki nite'poawsists matak'eitsinikau'ēstsau.

36 Annik'ksistsiku'ik ki annik'itai'ksistsi- kumio pik matsksinim'ats matap'pi, Spots'im istso'tokata tsix matsksinim'axauaie, Nin'a nits'ksinimaie.

37 Noe otsiksīs'tsikumists manistsi'piēsts, netoi'ak'anisttsiēsts Nin'au okku'i otosaie

38 Otsau om'o'kõnaiokkeuasi ksök'kum man- istau'yipiau ki manistai'simipiau, manistok'- kemipiau manista'pikōttūk'kipiau, itūp'itsiu annik'ksistsiku'ik, Noe otsit'sūppopīssi akh'i- osatsis.

39 Ki matsksinim'axau otsau om'o'kõnaiok-

keuasi ki itsau'inakuaiistu tuai au; netoi' ak'-
anistsiu Nin'au okku'i oto'saie.

40 Natsitappiix akotūmitau'piiau insim'-
man: nituks'kūmi ak'otoau, ki stsik'i ak'-
skītau.

41 Natsitappiix akex' ak'itai pik'iakiau; ni-
tuks'kūmi ak'otoau, ki stsik'i ak'skītau.

42 Ūn'nikaie mokōkik: kimats'ksinip u au
annik' itai'ksistsikumio pik kitsin'aimo au ot-
ai'ak'itotopik.

43 Am'okā isksinik', Napioyis istōkhsin'-
auā otsksinim'opi annik' itai'ksistsikumio pik
otai'ak'itotosi kōmos'ie pitsiuā is'tai ūskskūm-
iuopi, istai'saie pukitsetsim'opi oko'ai istokit-
sim'i mōkopok sé'isaie.

44 Ūn'nikaie ūk'aisūppuiap istotosik; kit-
sit' sisauaitsitatopuai, Nin'au okku'i ak'itoto.

45 Tūkka' aumai'tūk ki ap'otūk kiuā, ki mo-
kōk'i apotūk kiuā annōk' otsin'aim otinaiāts'-
okōk oko'ai iststappim'ix, mōk'okōm otoko-
tōsax otso'ōsin oauēsts?

46 Atsim'siu annōk ap'otūk kiuōk, otsin'aim
oto'saie otak'okonokaie netoi' it'ūnistsis-
tutsimaie.

47 Kitau'mūnistopuau, akokōnitanaiāts'iu-
aie otokōnai'nanists.

48 Ki annōk sau um'itapotūk kiuōk, mak-
otots'anissi u'skēt tsi pōppi ai'sūmsiu nitsin'-
aim;

49 Ki makau mūtūpau aiak'iūssi ot'opok ap-
otūkimax, ki makopoks'oyimūssi ki mak'o-
poks'imimūssi ai'simix;

50 Annōk' ap'otūk kiuōk otsin'aim ak'oto
annik' kustsiku'ik otsau omūskskūmosaie, ki

annik' itai'ksistsi kumio pik otsau om ūs'ksin ni-
issi,

51 Ki akaiaketsin'iu aie, ki aiakokotsiu aie
mök'itau pissaie otsitau'pipi ax ksistapoköm-
otsitäppiansix: annim' ak'itstsiu asain'sin ni
ki satsé'kinani.

CHAPTER XXV.

SPOTS'IM ĭstsĭn'naiisĭn ni ake tum'an ĭstsi au
ke'pix ake'kuax, anniks'isk mat'tuyixk ot'-
anakimatsuau ěsts, ki itsux'iau mök'ota'tsem-
šsau annök' ai'akokemiuök.

2 Ki nĭs'itsix mokök'iau, ki nĭs'itsix mat'-
tsapsiau.

3 Anniks'isk mat'tsapsixk nit'o'tsĭmiau ot'-
anakimatsuau ěsts, ki, matto tük'kiu'axau ok-
ke'anakĭmatsĭs:

4 Ki mokök'ixk ipok'iotsĭmiau otanakimat-
suau ěsts okke'anakĭmatsĭs, kos'ix itsüp'pitük-
kiau.

5 Annök' ai'akokemiuök otai'sĭmsi, ikön-
ai'okan'o'pii au ki ikönai'okax.

6 Ki itüt'sikiikokoi ikum'iĭstutsip, sat'sik,
ak'okemiuă ai'puksipu; Süksik' kök'otatsem-
šsuai.

7 Itümokönai puau'iau am'ox ake'kuax, ki
ikön'itaisüppasuyĭnükiau otanakimatsuau ěsts.

8 Ki mat'tsapsix an'ĭstsi au ax mokök'ix,
kok'inan kitök'keanakĭmatsuai; tük'ka, nit-
an'akimatsĭnan ěsts ũk'ai ĭtsĭnikai au.

9 Ki mokök'ix an'ĭstsi au ax, Sa; matakau-
kauo'ats ksĕstün'un: Is'tapuk au müts'ko tük-
kix kök'opumattosuai.

10 Ki otsakiaitapposau mők'opumattosau, aiakokemi ito'to; ki anniks'isk sopuiap'istotosixk ipok'sipimiau aie okkem'sin ni: ki ai'okip.

11 Sako'okhtsi mat'tsapsix noküt'otoiau ki an'iau, Nin'a, nin'a, kau ai'pixik'inan.

12 Ki an'istsiuax, kitau'mün'istopuau kimats'ksinopuauats.

13 Ün'nikaie mokök'ik', tük'ka, kimats'ksinipuauats annik'ksistsiku'ik ki annik'itai'ksistsi kumiopik Nin'au okku'i otai'akitotopik.

14 Spots'im istsin'naiisinni netum'an'istsiu nin'au annök'piuo'ök, ki niniköt'tsiuax otap'otomokix, ki ikotsiu'ax otsinan'ists.

15 Ki tuks'kai ikotsiu'aie nšitsi'i itawk'pumaupix ki stsik'i na'tokai, ki stsik'i nituks'kai; ki kōnai'tappix itanistokotsiu'ax man'ist'okotsistutsipiau; ki itau'matto.

16 Annök'ikuyiu'ök nšitsi'i itawk'pumaupix itsis'tapu, ki itau'mütskotükkiu, ki ikuyiu'stik'ix nšitsix itawk'pumaupix.

17 Ki netoi annök'ikuyiu'ök na'tokūmi, ikuyiu'stik'ix na'tokūm'ix.

18 Ki annök'ikuyiu'ök nituks'kūmi itsis'tapu, ki itatūn'akiu ksök'kum, ki ai'ksasatomaie otsin'aim otsixkimim'iaie.

19 Otai'sūmmosi, am'ox ap'otük kix otsin'aimoauai itoto'yiinai, ki ipokoks'tükimiuax.

20 Ki annök'ikuyiu'ök nšitsi'i itawk'pumaupix ito'to ki ito'tsipatopiau stsik'ix nšitsix itawk'pumaupix, ki an'iu, Nin'a, kit'okök nšitsi'i itawk'pumaupix: Sat'sit nitokuinan'mats'it'six.

21 Otsin'aim an'istsiu'aie, kitökhs'istutu tük-

ki, ðkhs'apotũkkiuã ki emũn'apotũkkiuã: kitse'mũnũssatsipiau un'natosęsts, kitakĩnai'atso akauo'ięsts: Kitsĩn'aim otse'tametũksĩn ni įstsi pi'it.

22 Annøk' iku'yiuðk natokũm itawk'pumaupix ito'to ki an'iu, Nin'a, kit'okok natokũmi itawk'pumaupix: Sat'sit, nimat'okuinani mats'įstokai itawk'pumaupix.

23 Otsĩn'aim an'įstsiuaie, kitðkhs'įstutũkki, ðkhs'apotũkkiuã ki emũn'apotũkkiuã; kitse'mũnũssatsipiau un'natosęsts, kitakĩnai'atso akauo'ięsts: Kitsĩn'aim otse'tametũksĩn ni įstsi pi'it.

24 Annøk' ikuyiu'ðk tuks'kũmi itawk'pumaupi ito'to ki an'iu, Nin'a kits'ksĩno ksęsto'a kitse'ĩnai, kikũt'tomaisũppi pumatopi kitai'pokiaki, ki kikũttomauanit'apixipi kitomoi'pitũkki;

25 Ki nįtsiko'pum, ki nįtsit'tappo ki nitai'ksasattop ksøk'kum kitsinanã itawk'pumaupi: Sat'sit, kitsinan.

26 Otsĩn'aim an'įstsiuaie, kitsaum'apotũkkiuã ki kitsistap'apotũkkiuã, kitsksĩnoki nitai'pokiaki nikũttomai'sũppi pumatopi, ki nitomoi'pitũkki, nikũttomauanit'apixipi:

27 Ku maukstau okotai įsksi xau au'awtso omũtskotũkkix nįtsix'kimĩmĩx, ki nįtsitotopi nøk'staitokuyitopi nįtsinan'ix ki umut'okuyesix.

28 Mattomok'aie itawk'pumaupi, ki kotok'annøk iku'yiuðk ke'pix itawk'pumaupix.

29 Anniks'isk iku'yixk ak'okotai au, ki otaksinanaoai au akauo'i: ki annøk' itsau'okuyiuðk ak'otomo au annik' ooko'øsĩnik.

30 Ki istüp'satüpiksistsis ap'otükküä it-sau'okuyüä ski'natsii: ak'itsiu asain'sinni ki satsé'kinani.

31 Otak'itotosi Nin'au okku'i ottsa'pina-sin ni ipokom'össau otokõnatsim'otokatatsix, ak'otümotokhitau piu otsistsapisso'pötsis:

32 Ki akokõnipotamoipiaiu ikõnai'okau-aua: ki aiakanistaiaketaipiksistai au emük'-ikinaikuün manistai'aketaipiksistopiax emük'ikinax ki apomük'ikinax:

33 Ki akotüpiuax emük'ikinax onet'otsis ki ap'omük'ikinax otse'aksissauotsis.

34 Omüx'ina akotüm'anistsiuax anniks'isk onetotsis itau'pixk, Puk'sipuk, Nin'a otatsims'imix, ki nin'naiisinni matsik' annik' kitapis-tutomokiiik, otsauom ap'astu toössi ksök'kum.

35 Nitse'nots, ki kit'okokipuu aau'ösin; nitse'naki, ki kitsit'tutokokipuu: nitsi'piitappi, ki kitotokipuu:

36 Nimatsistospa, ki kitsis'totosatskoku-puu; nitokh'tokos, ki kitsipis'kokokipuu; itai'okiakiopi nitsitau'pi, ki kitsit totaakipuu.

37 Mokõm'otsitappix akotüm'anistsiau aie, Nin'a, tsanistsi'i kitsits'inopinan kitau'nots, ki kitsis'sopinan? Ki kitse'naki, ki kitütakopinan.

38 Tsanistsi'i kitsits'inopinan, kitsi'piitappiisi ki kitotoinin? Ki kimatsistospa, ki kitsistotos'atskopinan?

39 Tsanistsi'i kitsits'inopinan kitai'okhtokos, ki kitsitau'pissi itai'okiakiopi ki kitsitotaaosinan?

40 Ki omüx'ina ak'anistsiuax, kitau'mün-

istopuau kanistitüpistutsipuai tuks'kūma inūx'tsīma am'ox nīx'okoax, kitanīsts'istutomokipuau.

41 Akotūm'anīstsiuax annīks'isk ote'aksīsautsīs itau'pixk, is'tapuk emūtskax mōkseīnsau, ūksustsinasii is'tapuk, ek'aīsepūtsīstotomoiiauax au'tutsokiuā ki oto'tokatašix:

42 Tūk'ka, nitau'nots, ki kimatsīssok'ipuaua: nīte'naki, ki kimat'tutkokipuaua:

43 Nīsi'pitappi, ki kimat'otokipuau: nīmats'īstotospa, ki kimatsīstotosats'kokipuaua: nītokh'tokos, ki nīsitau'pi itai'okiakiopi, ki kimat'sipīskotokipuaua.

44 Osto'auai ak'otūmanīstsiiauāie, Nīn'a Tsanīstsi'i kitsīts'īnopīnan kitau'nots, ki kitsē'naksi, ki kit'sipitappisi, ki kitokh'tokosi, ki kitsitau'pīssi itai'okiakiopi kōkstaikawk'anīstotōšīnan?

45 Aī'akotūmanīstsiuax, kitau'mūnīstopuau kanīst'saiitūpistutsipuai tuks'kūmā inūx'tsīma am'ox, kimat'anīsts'istutomokipuaua.

46 Ki am'oxi aksīstūpitappo'iau ūsk'sītauksīstototspi: ki mokōm'otsitappix akittappo'iau ūsk'sīpaitappiisīni.

CHAPTER XXVI.

KI itūnīstsiu, Jesus otaiksīste'poat tosēsts am'ōsts epo'awsīsts, itūn'īstsiuax otūksīnīmatsax,

2 Kītsksīnīpuau aīsto'kūssi ksīstsi ku'īsts ak'ītsīstsiu passover, ki Nīn'au okku'i itaumūts'kau mōk'ītsīksīstoxōsi.

3 Omūk'atoiapiekuax, ki aīsīnakix, ki ma-

tap'pix otsin'aimoauax itūmitūpau mooiau
sp'a'toiapiekuūn Caiaphas oko'aii.

4 Ki ai'sitsipsattseiau mōk'anistokotsišim-
miotoōsauaie Jesus, ki mōk'itsenitōsauaie.

5 Ki an'iau, pinits'tsīs oye'tani ītsiksīs'tsi-
kui ōkskakūm ītsikīniau matap'pix.

6 Jesus otsitau'pīssi Bethany, Simon leper
oko'ai otsitsīpstst'au pīssi,

7 Ake'ua itoto'aie, ipa'tūkkiu alabaster a-
tūxak'sin puye' itsūp'patomaie, akai'ix kīmas-
iu aie, ki otau'yisaie itsita'suyīmaie oto-
kōn'iaie.

8 Ki otūksīnīmats'ax otsinīs'saxaie, ītse'-
tūkkiax, ki an'iau mauk'etsīnikatopi?

9 Am'ok ipum'atopī īs'taiekakai'ix kīmas-
iuopi, ki kīm'atapsix īs'tauokotauopīauaie.

10 Jesus otokh'tsīmsi, an'ītsiuax, kumauk'-
sauaīksīxinoauaiīksīx ake'uā ōkh'siu nitap-
īstutu'yipi.

11 Ksēsto'au, kīmatapsix kitūsk'sauopok-
semokoaiāu; ki nēsto'a kīmat'ūksauopoksem-
okīpuāu.

12 Am'ok puye' nostūm'ī otsita'suyīnīssi
ītsīstuts'īmaie mōk'īt sopuiapīstutu'yīssi nōk-
ītak'ītsasi.

13 Kitau'mūnīstopuāu am'oi ōkhs'ītsīnik-
sīnnī amīanīstan'īstopi kōnūs'ksōk kumā, am'-
ok, am'o ake'uā otap'īstutsipi ak'ūtānīstoma-
aie, mōk'ītūksīnoōsi.

14 Na'tsikoputsix, tuks'kūmā, anīstau Judas
Iscariot, itappo omūk'atopīapiekuax,

15 Ki an'iu, tsanīstap'pī kitak'okokīpuāi,
ki nitakitūp'omutskau ksēsto'au? Ki nītsī'tu-
yīauaie nīp'pīī ksīxīx'kīmīx.

16 Ki annik' itot'apsatsim mök'itamütskös-aie.

17 Ke'tani küt'taikopütstsi, isto tom'iksīs-tsikui, ūksnīmats'ax itoto'iau Jesus, ki an'istsiauaie, Tse'a kit'stapa kök'sopuiapistutosinan kök'kitsoyīsi passover?

18 Ki an'iu is'tapuk akap'ioyīs, ki om'ümā nīn'auümā an'istok', Nin'a, an'iu, nitsiksīstsikum'i aststsi'u: koko'ai nitūs'ksnīmatsax nitak'opoksoyimai au passover.

19 Ki ūksnīmats'ax man'istan'istopi ax itan'isttutsīmiax; ki itso'poūtsīstutsīmiau passover.

20 Ki otau'tūkusi, ipok itau'pimiu ax natsikoputsix.

21 Ki otau'yīsau, an'iu, kitau'mūnīstopu au tuks'kūmā ksēsto'au kītakau mūts'kauki.

22 Ki eks'kaiīkikīn'etūkkiau, ki ikōnau'mūtūpan'istsiauaie, Nin'a nēsto'akats?

23 Ki an'iu, annök okīt'sīs nitopoksīstapīm-akema uok kos'i nitakaumūts'kauk.

24 Nin'au okku'i itan'ists'itappo nitsīn'aw-pi: ak'itūpokapiu annök' nīn'auök imūts'kai-uök Nīn'au okku'i! Küt'taipokaiiuopi annök' nīn'auök, is'taōkhsiuopi.

25 Judas anni'isk itse'mūtskaukisk, itūm'an'istsiauaie, Nin'a nēsto'akats? An'istsiauaie, kitan'i.

26 Ki otau'yīsau Jesus ito'tsīmaie ke'tani ki itatsīm'istutsīmaie, ki itaumin'īmaie, kī ikotsiu'ax ūksnīmats'ax, ki an'iu, Matsīk', oyik'; am'oi auk nostūm'i.

27 Ki mat'tuyiu aie kos'i ki thanks ikotūk'kiu, ki ikotsiu'ax, ki an'iu kōnai'sīnattok;

28 Am'okauk nitsa'apün, manan'ists'etok-sinni itüp'itsiu itsai'kimskau akai'tappix ot-sau um'itsitappiisu auësts mök'sin'isësts.

29 Ki kitan'istopuau nimatak'ütsim atopa am'ok mñniok ke sau om'o'pokitsipstsım attom-ınaniki man'is'si nin'a ots'ınna'isın ni.

30 Ki otinik'sau nato'i'ıniksinni itüp'süxiau nıtum'moyi Olives.

31 Jesus itüm'an'istsiuax, nęsto'a kítak'okön üsskım skükıpuau annok'ă koko'ikă: tük'ka, sın'aip, nitak'auaiakiau annök' üsks'küm-iuök emük'ikınax, ki ot'omükikınauăşınna ist'o'mükikınax aküneto'iau.

32 Aiksistatsıpuau'eniki kitakitüpotoma'-topuau Galilee.

33 Peter an'istsiu aie, iküm'okön üstsskım-skükıssau ksęsto'a, nimat'ak'ists skım skükıpa.

34 Jesus an'istsiu aie, kitau'mün'isto, Annok' koko'ik otsau om it'awkkumsi nipuau'ă nioks' kai kitakani kimatsksınok'ipa.

35 Peter an'istsiu aie ökskaküm opoks'eniop, nimat'akanıpa kimatsksınopa; neto'i ikön-au'anııax üsksınımats'ax.

36 Jesus itümitüpopokomıuax Gethsemane an'istop, ki an'istsiuax otüsksınımatsax, annom' stau'pik, nitakıtappo omim' nök'itüt'-tsım oiikasi.

37 Ki mat'tuyıuax Peter, ki Zebedee otsıstok'iokeyix, ki itaumütüpkikın'etükki ki itau'mütüpeikapıtsıtau.

38 Itüm'an'istsiuax nıtsıtüpkikın'etukki e'ınsınni: annom' stau'pik, ki ök'itüskska-tükkiop.

39 Ki pa'tsi istüpaatsıuax, ki isstokopi'u o-

stoksis', ki itüt'tsimoiikau ki an'iu, Nin'a, iküm'okotsitsissi am'oi kos'a ünlianistis'tüp-
ipotoössi; nimatakitsitan'ats, ksęsto'a kitak'
itsitan.

40 Ki matskitoto'ax otüsksinimats'ax, ki ikon'oyiuax oto'kaniax, ki an'istsiu aie Peter, Awx'ats? kiküttau kotüsksküm mokipa tuks'-
kai itai'ksis sikumiopi?

41 Mokök'etsik ki a'tsimoiikak, kökstaitsi-
pissuai issaks'ksinüksinni; sta'aw itsitsi'ta-
tomaie ki ix'isakuyi matsi'uats.

42 Ki mats'istapu ki itüt'tsimoiikau, ki an'iu, Nin'a, am'oi kos'a sau omot'aisimmieni-
ki sau omis'tüpipotomokoeniki, kitak'itsi-
tan.

43 Ki mat'oto ki mat'okonoyiuax otsok'as-
ax: tük'ka issoksim'au oöps'puauax.

44 Ki itskitsuax, ki mats'istapu, ki nioks'-
kai itüt'tsimoiikau, ki netoi' au'aniu.

45 Itüm'itotoiax otüsksinimats'ax ki an'-
istsiuax okak' annok, ki issik'sistsikok: sat'-
sik aststsiu' itai'ksistsikumpix, ki Nin'au
okku'i itüp'au mütskau sau um'itsitappix ot-
su'auęsts.

46 Nipuak', ökittäppau'op: annök' nitak-
aumüts'kauök aststsiu'.

47 Ki otsa'kiaie epuyissi, Sat'sik, Judas, na'-
tsikoputsix tuks'kümă ito'to ki akai'tappix i-
pokom'iauaie inus'stoanix ki söksis'tsists ipa'-
tük'kix, itototoiau omük'atoiapiekuax ki ma-
tap'pax otsin'aimoauax.

48 Ki annök' imüts'kaieuök aie ikotsiu'ax
apsto'sinni, ki an'iu, annök' nitak'sinnauskip-
pauök, an'nök'kauk: mi'eenok.

49 Ki ikõm'itoto Jesus, ki aniu, Hail, Nin'-a; ki itsin'nauskippiu aie.

50 Ki Jesus an'istsiu aie, Napi'ã, kumauk'-sipuksipuksiks? Itūmitoto'iauaie ki een'iauaie Jesus, ki mat'tuyiauaie.

51 Ki sat'sit, anniks'isk ipokom'iskaie Jesus, tuks'kūma itsitūpikins'tsakiuaie otsin'-usstoan itsau'tuyiu aie, ki sp'a'toi apieku ūn tuks'kūmi otap'automok ot'auaiakiokaie, ki kōk'sin'imaie okhtok'isaie.

52 Jesus itūm'an'istsiu aie, kitsin'usstoanã otsits'tsi pi iststsi'is; anniks'isk matap'pixk mat'tuyixk inus'stoan, inus'stoan itax'enit-tai au.

53 Kit'stapa nōkūt tokotsitūp'atsimoiikani nin'ã, ki annok' nōk'okuyissi otsitsks'istsiko-putsix legionix otatsim'otokata tsix?

54 Tsa akokototūm un'ists'istutsipa natoi'-sinaksists, mōk'itūn'istsissi?

55 Neto'ik itai'ksistsikumio pik Jesus an'istsiu ax akai'tappix, kikūt'an'istsipuksipa'ak-ipuaua kanist'sitappopuau kōmos'iepitsi annōk' pa'tūkkiuōk inus'stoax ki sōksis'tsists, kōk'otoksuai? An'is'tsiksistsiku'ists kitopok-au'pimopuau omūk'atoiapioyis kōk'ūsksin'imats'opuau ki kimatseen'okipuauã.

56 Ki am'ostsk ikōnai'istutsipi mōks'enūp-an'istosau prophetix osinak'suauēsts. Ikōn-ūsksin'imatsax itūm'sk'it'siiau ki ai'tsimmu-tai au.

57 Ki anniks'isk een'ixkaie Jesus itūp'ip-iauaie Caiaphas, sp'a'toiapieku ūn, itomoi'piaw-piau ai'sinakix ki omūks'imix nin'ax.

58 Ki Peter piaapūtsitūpa'tseuaie sp'a'toiap-

iekuŭn oko'ai, kiitsipim' ki ipokau'piniuax ap'otŭk kix mŭkitokŏnai'nisi.

59 Annok', omŭk'atoiapiekuax ki omŭks'imix nŭn'ax ki ikŏnau'kŏkitsimax, istŭp'iksistapenŭpanissinni ap'satsimiau mŭks'enitŏsauaie Jesus;

60 Ki matokonim'axau; otsito'tosax akai'tappix aiksistapenŭpanix, matokonim'axau. Sako'okhtsim ito'toiau na'tsitappiix aitamksise nŭpanix,

61 Ki an'iau, am'o nin'au an'iu nitokot'opŭksinip Ap'istotok'iuă otatoi'apioyis ki nitokot'sokapistutsip nioks'kai ksistsiku'i.

62 Ki Sp'atoi'apiekuŭn itsipuai', ki an'istsiuaie, kitakstai'e puyipa? Tsan istapiu'a am'ox kitse'nŭpanipiau?

63 Ki Jesus matsepuyiu'ats. Ki Sp'atoi'apiekuŭn mat'anistsiuaie, kita'tauŭn isto Āp'istotokiua ipai'tappiiuă, kŏk'aniksĭnan ikŭm'ŭmeniki Christ, Ap'istotokiuă okku'i.

64 Jesus an'istsiuaie, kitsemŭniani; ki kitan'isto sako'okhtsim kitaks'inoauai'ini Nin'au okku'i, otsitau'pissi otŭmap'sinni istset'otsisi ki umutsipuk'sipusi Spots'im istisoksis'tsikuists.

65 Sp'atoi'apiekuŭn itŭm ai'pinotsimĕsts otsistotos'ists ki an'iu, itŭpepo'atomaie Ap'istotokiuă; nitak'otsikipĭnana stsik'ix e'ĕn ŭpanix? Sat'sik, kikai'okhtoauau oksis'tapini-kŏttsimani.

66 Tsa kit'stapuai'ă? an'iau, mŭks'eĭnsi.

67 Itŭm'itaisokuttŭttsiuaie ostoksis'aie, ki oto'auĕsts itsitauaiak'iauaie: ki stsik'ix omi'tsĭxikĭnstspuai'ĕsts itsitauaiak'iauaie,

68 Ki an'iau, ksěsto'a Christ e'ěn ũpanik ĩn-an, Tŭkka' kĭtauaiak'io ka?

69 Annok' Peter sauauts'im itau'piu, ĩsto-kĭtsĭm'i pĭstots'im: ki ake'ku ũn itoto'aie, ki an'iu, ksěsto'a kitopokom'au Jesus Galilee ĩstsitappim'i.

70 Ki paiot'anĭtsiuax matap'pix nimatsksĭnoau'ats ni matsksĭnipa kitan'ipi

71 Ki otsitŭp'sŭxsi kĭtsĭm'iapioyĭs, stsĭk'i *ake'ku ũn* nan'nuyeuai e ki an'ĭtsiuax anniks'isk matap'pixk itau'pixk, am'o *nin'au* nokŭt'opoksimiu aie Jesus, Nazareth ĩstsitappim'i.

72 Ki mata'toŭniu, ki an'iu, nimatsksĭnoau'ats nĭn'au.

73 Ki otai'pĭstsĭksisŭm mosi anniks'isk itai'puyixk itoto'iauaie, ki an'ĭtsiauaie Peter, E'mŭniu, ksěsto'akauk tuks'kŭmă: kitse'poawsĭsts kitse'ěn ũpaniki.

74 Itŭmau mŭt ũpipako'sĭnepuyiu, ki itaumŭtŭpŭtau'ŭniu, nimats'ksĭnoau'ats nĭn'au. Ki nipuau'ă sok ĭt'okumiu.

75 Ki Peter ĩksĭnĭm'aie Jesus ote'poawsĭnĭnaie, annik' itanĭs'tsiuaie, otsauomokh'kumsi nipuau'a ni oks'kai kitak'ani kimatsksĭnokĭpats. Ki itsŭx'iu, ki itsok'auasainiu.

CHAPTER XXVII.

OTAP'INÖKKUSI, kŏnau'mŭkatoiapiekuax ki matap'pix otsĭn'aïmoauax itŭp'okŏkĭtsĭmaïau Jesus mŏks'enitŏsauaie;

2 Ki otai'ĭksĭpĭstŏssauaie, itŭnĭstŭppĭp'iauaie, ki itŭp'aumŭtskaiuaie Pontius Pilate, anni'ĭsk nĭnai'ĭsk.

3 Judas, anni'isk otse'mütskaukisk, otsinno'osaie, otan'is'sax möks'einsi, itsisauai'tsitau, ki mat'skittotsipotuyiuax omük'atoiapiekuax ki omüks'imix nän'ax niip'pix ksixix'kimix,

4 Ki an'iu, nikai'sauumitsitappi nitse'mütskatop moköm'otsaapünni. Ki an'iau, Tsanistappi nitokanistappiki pinan'a? Ksësto'a kitak'satsip.

5 Ki itsipsts'istüpapiksistsiuax ksixix'kimix omük'atoiapioyis, ki itsis'tapu, ki itsikoköpsiu.

6 Ki omük'atoiapiekuax mat'tuyiauax ksixix'kimix, ki an'iau, matökhsiu'ats ök'itsüppitsösau atsim'isokaiis, tük'ka aa'pünni ipum'attomiau.

7 Ki itau'kökotomotseiau ki itopum'attomiau potter otsin'simman, pietappix mok'its-tsösau.

8 Ün'nikaie itüsks'unnistainiköttop a'apünni istin'simman.

9 Itümeenüpanistomaie annik' otan'ipikae Jeremy prophet, ki an'iu, Ki mat'tuyiauax niip'pix ksixix'kimix, umutopum'attopiaie annök' Israel itüniau ünni mökanistsixkimas;

10 Ki itopum'attomiauaie potter otsin'simman, nanistün'ik Ap'istotokiua.

11 Ki Jesus paio'tsipuyimiuai, nän'aii; ki nän'auä ai'süppoöttsetsattsuiaie, ki an'iu kikütam'ipa Jews otsin'aimoauai? Ki Jesus an'istsuiaie, kitan'i.

12 Ki Omük'atoiapiekuax ki omux'inax ot-e'enüpanistösauaie, matsepuyiu'ats.

13 Pilate itüm'anistsuiaie, kiküttaisauokhtoau'axau akau'o'yi kitse'nüpanikoists?

14 Ki tuks'kai epo'awsin matan'istsiu'atsaie; ki Nin'auã eik'skaie tũkkiu.

15 Annok' oye'tani nin'aua itũksai potoyiu aie tukskũm'i eẽn'naii ot'statau aie matap'pix.

16 Annik', nannan'attšiau tuks'kũmi eẽn'naii, Barabbas an'istau.

17 Ũn'nikaie otokõnau'moõsax, Pilate itũn'is'tsiu ax, Tũkka' kit'statauã kõks'ipoto mosuai? Tsõktau Barabbas, tsõktau Jesus, annõk'an'istau õk Christ?

18 Tũk'ka isksinim'aie umutsiksissat'siu õsau, itau mũts'kau.

19 Otsitau'pissi okõk'itsimani istisõ'põtsis, otokem'an itũpũt'okõttšiu aie ki an'is'tsiu aie, pinotokan'istappikit om'ã mokõm'otsitappiuã: tũk'ka akauo'iẽsts nit'oku yipists pu'inasists ni'papaukanists annok'ksistsiku'ik, ostõ'i itots'tsiẽsts.

20 Ki omũk'atoiapieku ax ki omũx'in ax eikakimattšiau ax matap'pix mõk'aukõmõn'istõsau aie Barabbas, ki Jesus mõks'eĩnsaie.

21 Nin'auã an'istsiu ax, Tũkka' na'tokũmix kitstatauau'a kõks'ipoto moõssuai? An'iau Barabbas.

22 Pilate an'istsiu ax Tsa nitakũnnistuto au'ats Jesus, an'istau õk Christ. Ikõn'au an'is'tsiu aie, ũn nian'istau ai'istais.

23 Ki nin'auã an'iu, kumauk'an'istau aiskšiks? Tšan'istapiu'ãts otsau um'itsis tu tũksin ni? Ki akauo'yi itsokse'puyiau ũn nian'istau ai'istais.

24 Otsin'is'si, otsau'otokan'istappikis saie, ki otai'akitsšissi ššinata'pii ito'tũkkiu okke', ki

it ũs'tsım miu otsipot'ai pu yim ōsax matap'pix,
ki it ũniu', nimat'oto toimoko'ă am'o mokŏm'-
otsitappiuă otsa'a pŭnni: ksęsto'auă sat'sık.

25 It ũmokŏnai'pu yiau matap'pix, otsa'a-
pŭnni ũnnian ĩst tots'tsısaie nęstŭn'an ki no'-
kos ĩnanix.

26 It ũmipo'to moyiu ax Barabbas: ki otai'-
ksıst ĩst pıs ōsaie Jesus, emŭts'kai uae ōksi-
ksıs'tox ōsaie.

27 Nınuă otse ĩn nakem'ix it ũp'p'iauaie
Jesus itokŏn o'pau pi, ki itokŏn au moi'piiau e-
ĩn'nakex.

28 Ki itsau'to moyiauaie otstotos'ıstsaie, ki
mawks'ıso kŏs ĩmi itsŭps'kai uae.

29 Otai'amıtsın ĩssau ksıssi ĩst sŭm mokŏni,
ıstıs'tsŭm mokiauaie ki apai'i itstom'iauaie o-
net'otsısaie: ki au anauk opıstuksıs'a kŏt tsıau-
ae, ki ai'ksıstapan ĩstısaie, ki an'iau, Hail,
Jews otın'aimo auai!

30 Ki ai'sokotuttsıaue, ki matsımiau ap-
ai'i ki otokŏn'iaie itsıtau'aiak iauae.

31 Otai'ksıstsi ksıstapan ĩst ũsauae, asso'kŏs-
ımi itsauts'imiauae, ki otau'ŭtsıso kŏs ĩmaie
itsŭps'kai uae, ki itsıstap'p'iauaie mŏk'au ai-
ıstasauae.

32 Ki otsŭks'au, ikonoyiauaie nın'aii
Cyrene ĩstıtappım'i, otınıkŏsim Simon: ĩs-
skuopa'atsıaue otauai'staksın,

33 Ki otıto'tosau Golgotha an'ıstop, itokıs-
asi ik, mŭksıkın ũk otokŏnik,

34 İkotsı'auae moksım atossaiai' ĩstıpo-
ku'yi ki gall ipa'sok asuyın ĩmiauaie: ki otŭt'-
to tsısaie, mat'skak sım at tom'atsaie.

35 Ki itau'aiıstaiıaue, ki otstotos'ıst, ki

aiaketotsipiests, itsi'kõtsotsiēsts: mõks'eēn-
 ūpanīstosi annik' otan'ipik prophet, itai'aket-
 otsipiēsts nitsīstotos'ists ki itsi'kõtsopnaaiua.

36 Ki ito'piiāu ki ūs'sūmmiāuaie annim' ;

37 Ki itstom'iauaie otokõn'i spots'i ksīs'tap-
 anīssīnni sinaip', Am'ok Jesus, Jews otsīn'aim-
 oauai.

38 Na'tsītappix kõmos'iepitsix ipauai'istau-
 ax tukskūm'i onet'otsīsi ki stsīk'i otse'aksīs-
 sautsīs.

39 Ki anniks'isk itsits'skuixk au'kapsītsip-
 sattsīauaie, ki auauūkia'pīxīau,

40 Ki an'iau ksēsto'a annõk' ipūxīn'īmõk
 omūkatoī'apioyīs, ki nioks'kai ksīs'tikuīsts
 itsiksīs't'apīstutsīmõk, kõmotse'pīosit. Ikūm'-
 ūmeniki Ap'istotokiūā okku'i īnīsa'atoat au-
 ai'staksīn.

41 Neto'i omūk'atoīapiekuax netoi'nitai-
 ksīs'tapanīstsiāuaie, kiai'sīnakix ki omūx'īmīx
 ipokānīau,

42 Kõmotse'pīuax stsīk'ix ki matokotsikõm-
 otsepīosiu'ats. Ikūmūm'īssi Israel otsīn'aim,
 ūnanīstīn nīsa'atos auai'staksīn, ki nitak au-
 mai'tauūnan.

43 Au'maituyīuaie Apīstotoki'i: annok' ūn-
 nianīstīkõmotse'pīõsaie, maksīnan'attūsaie:
 tūk'ka itūniū', nēs'to'akauk Ap'istotokiūā ok-
 ku'i.

44 Kõmos'iepitsix ipok'auaīstapīxk neto'-
 yīstsk nokūtsītūp'apīximīāuēsts okhpe'kīsts.

45 Nau'yi itai'ksīs'tīkūmīopi konū'skõk-
 kumā itūp'skinatsīu pīksu'yi itaīksīs'tīkūmī-
 opi.

46 Ki otsīpīk'susi itai'ksīs'tīkūmīopi, Jesus

aisokse'puyiu, ki itūni'u, Eli, Eli, lama sabachthani? annik' ito'kīsasiik, Nitap'istotokim, Nitap'istotokim, kumauk'skīkiks?

47 Stsīk'ix itai'puyīk, otokh'tsīm'sau', an'iau, Am'o *nīnau* nan'nikōttsiuaie Elias.

48 Ki tuks'kūmā itauks'kasiu ito'tukkiu ai'ksīppuyīnip, ki ito'kīmiuaie ītsipoku'yi, ki itstom'aie apai'i, ki ikotsiu'aie mōksīmat-tosai'ai'i.

49 Stsīk'ix an'iau, ki'ka, ōk'satsip maks'ikūmīpuksipusi mōksikōmotse'piīsaie.

50 Jesus ota'atsokse'puyīssi, itaumūts'kaiuaie Sta'aw.

51 Ki Sat'sit, omūk'atoiapiōyīs itsi'koksok'iakiopi ai'aketsīnikau, spots'im itots'ipini-kau; ki ksōk'kumā itsi'papuyiu, ki ok'otok-skuīsts ai'aketopiiau;

52 Ki aken'imanīsts kau'opiiau; ki atsīm'six annīks'īsk ai'okaxk akaiēm ostūm'oauēsts itsipuau'ax,

53 Ki ota'atsipuawsi *Jesus*, itsux'iau aken'imanīsts, ki itūp'ipimiau atsīm'akap'ioyīs, ki otsīnok'oaiiau akai'tappīx.

54 Annok' eēnakin'au'ā, ki otopokom'ixk, otopokūs'satūkkimaxk Jesus, otsīnno'ōsau ksōk'kumi otsi'papuyīssi, ki otsīnīs'sau annīsts'isk īstutsip'īstsk, eks'kaikopumiau, ki an'iau am'o emūn'iūmiu Ap'istotokiuā okku'i.

55 Ki akai'tappīx akex' pie'tsi itūs'sūmmī-
auaie, annīks'isk itotopokiuo'iīxk Jesus Galilee, ki apotomoyīīxkaie:

56 Ki ipokom'iauaax Mary Magdalene, ki Mary, James ki Joses oksīs'toauai, ki Zebedee okku'ix oksīs'toauai.

57 Otau'tük kussi, akotsin'auă Arimathæa istsitappim'i an'istau Joseph, ito'to, tuks'kūma Jesus otūsksin'imats'aie:

58 Itappo' Pilate, ki ikōm'ōn'istomaie Jesus ostūm'iaie. Pilate itūm'ūn'iu mōkaumūtskatosae mostūm'i.

59 Ki Joseph otots'issi mostūm'i, itsisso'mon'imaie ksix'istokh'ai pīstsi,

60 Ki itsipststotomaie otauūt'sinani aken'imani, maniu'aie, annik' itatūn'ipik ok'otokskui: ki omūk'okotoki itūp'auapīmiuaie aken'imani istokītsim'i, ki itsistapu.

61 Ki Mary Magdalene, ki stsik'i Mary, itotau'piauaie aken'imani.

62 Ki annik' ksistsiku'ik otōkhs'apīstutosau, ma'tapinōkkusi, omūk'atoiapiekuax ki Pharisees ikōn'itoto'iauaie Pilate,

63 Ki an'iau, Nin'a, nitūsksksinipīnan om'ă ai'pīstiks istutūk kiuă otan'ipi, otsakiai tap'piisi, nioks'kai ksistsiku'i nitak'aatsipua.

64 Anit' ōkhs'istutsissī aken'imani nioks'kai ksistsiku'ists, otūs'ksin'imatsax mōkstai'sepiotosax, mōkstai'kōmosa'isax, mōkstai'anistosauax matap'pix, ūk'aipua: ki sako'ipatsistu tūksinni aks'istūpskīts top matom'ipatsistu tūksinni.

65 Pilate an'istsiuax mattok'au eēn'ak ex; is'tapuk, mi'istutsik.

66 Ki itappo'iau, ki mi'istutsimiau ake'niman, iskskūm'iauaie ok'otoksōkh'sepīstan, ki istsi'iauaie eēn'ak ex.

CHAPTER XXVIII.

ISSĪK'SĪSTSIKUYII ksĭstsi ku'i otai'ksiu os-
aie, otaumūtūpapinōk'kusaie ĭssĭk'atoĭksĭs-
tsikui, Mary Magdalene ki stsĭk'i Mary itoto'-
iau mōks'ĭniĭsau ake'nimani.

2 Ki, sat'sit, ksōk'kumā ai'papuyiu: tūk'ka
Ap'ĭstotokiua oto'tokatatsĭs spots'im itsĭn nĭs-
so'iĭnai, ki ito'to ki matskoap'imiu aie ok'o-
tokso kh'sepĭstan ki itop'aiu aie.

3 Ostoksĭs'si netoinitai'natsiu aie popos'ists,
ki kaii'ksĭstotosiu neto'i kon'skui:

4 Ki ŭsks'katūk kix stun'noyiau aie, ki ai'pa-
puyeiau netoi'nitsiau enix'.

5 Ki oto'tokatatsĭs an'ĭstsiuax a kex', pini-
ko'puk; nits'ksĭnip kitap'ŭssūm mau au Jesus
annōk' kaiĭs'toksauōk.

6 Matsĭnakuaiēm'ats: tūk'ka, ŭk'ai puau ot-
an'ipi. Puk'sipuk, sat'sĭk otsit'sipi Nĭn'ā.

7 Ki kĭpĭ'tappoak, ki an'ĭstok'ax otŭs'ksĭn-
ĭmatsax otse'ĭnsĭni ŭkai pua'atomaie; ki, sat'-
sit, kitse'tomomattaak Galilee; omim' kit-
ak'itsĭnnoau au: sat'sĭk, ki kau'an'ĭstoku au.

8 Ki itsikĭp'ĭstŭpaa tomiau aie ake'niman
ai'kopumau, ki eks'kaetame tūk kiau; ki
auks'kasiau mokitots'ipotosa u aie otŭs'ksĭn ĭm-
atsax aie otse'poawsĭniaie.

9 Ki otsitappo'sauax mōkitĭsĭn nikoōsauax
otŭs'ksĭn ĭmatsax aie, sŭm'mĭs, Jesus ito'tatsem-
iuax ki an'ĭstsiuax All hail! Ki ito'toiau aie
ki eĭn'ĭmiauaie okōt'sĭstaie, ki ita'tsĭmmĭm-
miau aie.

10 Jesus itŭm'itŭn'ĭstsiuax, Pini kopuk;

mīs'tapuk, an'istok'au nīx'okoax mōk'ittapposau Galilee, ki omim' nitak'itsinokiau.

11 Annok'otsa'ki aitapposau, sūm'mīs, stsīk'ix ūsks'katūkii itoto'iau akap'ioyīs, ki aitsin'nikoyiauaax omūk'atoiapiekuax nitap'ii.

12 Kiotokōnau'moōsau ki omūx'inax otokōnai'puyīsau, ikotsi'auax eēn'akex akaiēm'i itawk'pumaupix,

13 Ki an'istsiauaax, ūnnik'otūs'ksīmīmatsax nitsa'kiaiokasīnan, sepioto'iax ki itsikōmos'at tsiauaie.

14 Ki nīn'a okhtsīs'saie, nitaksemūnan ki kitakitsikōmotse'piopinan.

15 Mat'toyiauaax itawk'pumaupix, ki otsksīnīmatseipuaiaax na'tutsīmiau ki annik'an'issīn'nik Jews sa'kiauan'istomiax.

16 Nitsī'koputsiax otūs'ksīnīmatsax itappo'iax Galilee nitum'mo, Jesus otan'istopi.

17 Ki otsinno'ōsauaie itatsin'mīmīmiauaie: ki stsīk'ix sai'etūkiax.

18 Ki Jesus ito'toax ki ai'sitsīpsattsiauaax, ki an'istsiauaax, kōnau'tūmāpsīnī spots'im ki ksōk'kum nit'okoko.

19 Ūn'nikaie, is'tapuk, isksīnīmats'okau kōnau'mian'istsitappii, ūs'tapīnokau nīnikōt'tokēsts otsin'ikōsīmēsts kīn'un, ki okku'i, ki atsīm'istaaw:

20 Isksīnīmats'okau mōk'satsīsauēsts kīt'an'istopuauests; ki sat'sit, kitūsks'opoksemopuaan'istsīksīs'tsikuīsts aiksiuo'si ksōk'kum.

